

WSTĘP

Ustawa z dnia 07.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym nakłada na radę gminy obowiązek uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w celu określenia polityki przestrzennej gminy.

Rada Gminy Siemyśl, w dniu 08.04.1998 roku podjęła chwałę nr 176/33/98 o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemyśl.

Studium jest opracowaniem o charakterze strategicznym, w którym są ustalone cele rozwoju gminy w aspekcie zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki i sposoby działania prowadzące do osiągnięcia tych celów. W studium są określone generalne dyspozycje dotyczące zagadnień funkcjonalno – przestrzennych w odległym horyzoncie czasowym.

Głównym zadaniem studium jest stworzenie merytorycznej i formalnej podbudowy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych obszarów poprzez kompleksowe podejście do problemów przestrzennych na całym obszarze gminy.

Studium zawiera te elementy strategii rozwoju gminy, które wiążą się ze środowiskiem zamieszkałym przez społeczność lokalną. Sformułowania uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy poprzedza analiza aktualnego stanu gminy w aspekcie wewnętrznym i zewnętrznym oraz ustalenie diagnozy.

Niniejsze studium sporządził Zarząd Gminy, a opracowania dokonał Zespół Autorski Pracowni Projektowej mgr inż. arch. Marianny Kowalczyk-Dworakowskiej.

CZEŚĆ A

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (DIAGNOZA ZEWNĘTRZNEJ I WEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY)

ROZDZIAŁ I

POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY

1. Położenie w regionie

Gmina Siemyśl jest położona w północnej części województwa zachodniopomorskiego poza bezpośrednią strefą oddziaływania centralnego ośrodka administracyjnego (Szczecin) i ośrodka pomocniczego (Koszalin). Z obszarem gminy Siemyśl graniczą: gmina Kołobrzeg, gmina Gościno, gmina Rymań oraz gmina Trzebiatów. W strukturze administracyjnej państwa gmina Siemyśl należy do powiatu kołobrzесьkiego. Powiat kołobrzесьki złożony z sześciu gmin charakteryzuje się wysoką aktywnością gospodarczą. Na 1000 mieszkańców przypada ok. 120 firm i ok. 410 pracujących. Średni wskaźnik liczby bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 9 i jest jednym z najniższych w skali województwa. Jednakże rozmieszczenie akcentów gospodarczej aktywności na obszarze powiatu jest nierównomierne z koncentracją aktywności w północnej części, czyli wokół miasta Kołobrzeg i w pasie nadmorskim. Gminy Siemyśl, Rymań i Gościno wyraźnie odstają od poziomu i tempa rozwoju północnej części powiatu. Miasto Kołobrzeg zwane „perłą Bałtyku” jest największym w Polsce uzdrowiskiem, ważnym centrum turystycznym, a także miastem portowym o dobrej kondycji gospodarczej. Odległość Kołobrzegu od Siemyśla wynosi 20 km zaś od granic gminy jedynie 9,5 km. Można więc uznać, że gmina Siemyśl leży w strefie bezpośredniego oddziaływania Kołobrzegu, stanowiąc potencjalne zaplecze miasta i silnie eksploatowanych obszarów nadmorskich. Osiągnięcie korzyści z tego położenia zależy od

stworzenia przez gminę Siemyśl oferty bazującej na czystości środowiska naturalnego i pięknie wiejskich krajobrazów, a uzupełnionej o dobry standard usług i urządzeń infrastruktury. Oferta taka mogłaby stanowić zachętę do stałego osadzania się na terenie gminy, a także do korzystania z wypoczynku w formie agroturystyki.

2. Podstawowe dane liczbowe

- powierzchnia gminy - 107 km²
- ilość sołectw - 11
- ilość miejscowości - 17
- liczba ludności ogółem - 3451

3. Funkcje gminy – obecna pozycja gospodarcza

Główną funkcją gminy jest rolnictwo. Rolniczy charakter gminy wynika przede wszystkim z dużego udziału użytków rolnych w całym obszarze gminy (wskaźnik 74%) znacznie wyższego od przeciętnego wskaźnika w regionie zachodniopomorskim. Ponad 65% ogólnej powierzchni użytków rolnych stanowią gleby III i IV klasy.

Przekształcenia ustrojowe zapoczątkowane w 1989r. odmieniły sytuację rolnictwa pod względem organizacji, zarządzania i ukierunkowania produkcji gospodarstw. Upřednio funkcjonujące struktury Państwowych Gospodarstw Rolnych skupiały ok. 50% ogółu gruntów. Obecnie grunty te przeszły w zarząd Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, która steruje procesem wyprzedaży i dzierżawienia arealów. Małe gospodarstwa rolne (do 20ha) nie osiągają obecnie dochodów pozwalających na reprodukcję i inwestowanie w rozwój. Obserwuje się tendencję powstawania dużych prywatnych gospodarstw rolnych z produkcją ukierunkowaną na istniejący popyt. Pozostałe funkcje gminy są pochodnymi rolnictwa i dotyczą: obsługi rolnictwa, przetwórstwa ryb, przemysłu drzewnego oraz obsługi mieszkańców. Wobec obserwowanego obecnie kryzysu w rolnictwie (w skali kraju) pozycja gospodarcza rolniczej gminy Siemyśl jest słaba. Nie mniej jednak potencjał środowiska naturalnego i potencjał demograficzny nie wykluczają rozwoju funkcji związanych z rolnictwem oraz rozwoju innych funkcji. Warunkiem jest zmniejszenie zatrudnienia w rolnictwie, poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych, specjalizacja produkcji rolnej i ogrodniczej w dostosowaniu do potrzeb rynku oraz aktywne działania związane z poprawą jakości elementów infrastruktury.

4. Ogólna ocena wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną.

4.1. Komunikacja kołowa i kolejowa

W gminie istnieje dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych umożliwiającą w miarę sprawną komunikację autobusową. Jakość dróg, fragmentami zła, ogólnie nie odbiega od przeciętnego standardu dróg w województwie. Wąskotorowa linia kolejowa w południowej części gminy od kilku lat nie funkcjonuje.

4.2. Infrastruktura sanitarna

Zbiorowym zaopatrzeniem w wodę objętych jest ok. 76% ogólnej liczby mieszkańców. Kanalizacja sanitarna istnieje jedynie w dwóch miejscowościach (Siemyśl i Trzynie), gdzie funkcjonują lokalne oczyszczalnie mechaniczno – biologiczne.

4.3. Infrastruktura energetyczna

Gmina nie jest zasilana w gaz mimo gazociągu wysokiego ciśnienia przebiegającego przez obszar gminy w jej północnej części.

Większość zagospodarowanych terenów jest zaopatrzona w energię elektryczną.

4.4. Infrastruktura telekomunikacyjna

Wszystkie miejscowości na obszarze gminy są włączone do sieci telefonicznej. Jednakże, jedynie ok. 50% gospodarstw domowych posiada telefon. Na obszarze gminy nie ma dotychczas urządzeń telefonii komórkowej.

5. Powiązania zewnętrzne

5.1. Powiązania przyrodnicze

Gmina Siemyśl pod względem fizycznym – geograficznym usytuowana jest w rejonie, który wg Kondrackiego został nazwany i określony jako podprowincja Pobrzeża Bałtyku. W tej jednostce znajdują się wszystkie gminy leżące w pasie szerokości 30 –40 km od brzegu morskiego.

Gmina leży w zlewni jeziora Resko Pomorskie i jest odwadniana przez rzeki Błotnicę i Dębosznicę. Zlewnia jest wyodrębnioną jednostką, w której wszystkie procesy biologiczne są współzależne, głównie stosunki wodne zanieczyszczenia rzek, czy też zachwiana lub zachowana równowaga biologiczna.

Rzeki wiążą gminę Siemyśl z gminami:

- Rymań – źródła rz. Dęboszniczy
- Brojce – dopływ Lnianka wpadająca do Dęboszniczy
- Trzebiatów – granica wzdłuż Dęboszniczy (zagospodarowanie doliny powinno być wspólne)
- Kołobrzeg i Trzebiatów – dolny odcinek rz. Dęboszniczy
- Gościno – granica na jez. Kamienica i rz. Błotnicy (problem, wspólnego zagospodarowania i ochrony czystości wód)
- Kołobrzeg – dolny bieg i ujście do jez. Resko rz. Błotnicy oraz wspólna strefa ochrony zbiornika wód podziemnych (ujęcie wody dla Kołobrzegu)

Lasy w okolicy Charzyna stanowiące fragment rozległego kompleksu leśnego nad rz. Parsętą, są obszarem penetracji mieszkańców Kołobrzegu i innych gmin głównie w ramach zbierania runa leśnego.

Dolina rz. Błotnicy od m. Niemierze w górę rzeki do jez. Kamienica mogłaby być ze względu na walory krajobrazowe miejscem wędrówek krajoznawczych (rowerowych, konnych, pieszych) przy właściwym zagospodarowaniu z udziałem gminy Gościno.

5.2. Powiązania komunikacyjne

Podstawową osią komunikacji kołowej, łączącą obszar i ośrodek gminy Siemyśl z Kołobrzegiem i drogą krajową nr 6 jest droga powiatowa biegnąca od drogi wojewódzkiej nr 102 przez miejscowości Charzyno, Nieżyn, Siemyśl, Białokury, Gorawino. Drugą, mniej eksponowaną lecz istotną z punktu widzenia powiązań zewnętrznych jest droga łącząca Trzebiatów z Gościnem biegnąca przez Kędrzyno, Byszewo, Nieżyn i Unieradz. Wyżej wymienione drogi łączą gminę Siemyśl z Kołobrzegiem, drogą nr 6 (przyszłą trasą ekspresową Szczecin – Gdańsk) oraz uczęszczaną trasą nadmorską (droga nr 102) Kołobrzeg – Trzebiatów – Kamień Pomorski.

5.3. Powiązania infrastrukturalne.

Obecnie nie istnieją aktywne powiązania infrastrukturalne gminy Siemyśl z otaczającymi terenami. Przebiegający w północnej części obszaru gminy gazociąg wysokiego ciśnienia nie zasila odbiorców gminy Siemyśl.

Na północno – wschodni kraniec gminy zachodzi strefa wodonośna ujęcia wody dla Kołobrzegu (Główny Zbiornik Wód Podziemnych).

Istniejące systemy wodociągowe działają w oparciu o lokalne ujęcia wody, a odcinki kanalizacji są połączone do lokalnych oczyszczalni.

ROZDZIAŁ II

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

1. Struktura ludności

Poniższe tabele zawierają dane wg Urzędu Gminy w Siemysłu.

Tabela 1 Liczba ludności – przyrost naturalny

Rok	Ludność ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
1990	3 006	1 491	1 515			
1994	3 349	1 674	1 675	15	7	8
1998	3 451	1 732	1 719	41	21	20

Dane liczbowe wskazują na bardzo niewielką tendencję przyrostu liczby ludności gminy.

Tabela 2 Struktura ludności według wieku

(wiek produkcyjny: mężczyźni 18-64, kobiety 18-59)

Rok	Liczba ludności ogółem	Wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
1990	3 006	1 098	1 782	280
1994	3 349	976	2 010	363
1998	3 451 (3 425)	950 (1 052)	2 104 (1 959)	397 (414)

W nawiasach dane wg Urzędu Statystycznego w Szczecinie.

Z analizy wieku ludności wynika lekka tendencja „starzenia się” społeczności gminnej.

Tabela 3 Migracja ludności

Rok	Napływ	Odływ	Saldo migracji
1990	77	53	24
1994	58	27	31
1998	49	41	8

Daje się zauważyć zahamowanie procesu napływu ludności i wyrównywanie salda migracji na terenie gminy.

Tabela 4 Rozmieszczenie ludności w sołectwach

Sołectwo	Liczba mieszkańców
Siemyśl	820
Charzyno	740
Unieradz	109
Nieżyn	243
Byszewo	138
Kędrzyno	290
Niemierze	149
Białokury	256
Świecie Kołobrzeskie	159
Trzynik	423
Morowo	82

2. Uwarunkowania demograficzne

Analizując zjawiska demograficzne ostatnich lat (wyraźne spowolnienie przyrostu liczby ludności, zahamowanie napływu i "starzenie" się społeczności) i odnosząc je do sytuacji społeczno - gospodarczej gminy, a także biorąc pod uwagę ogólnokrajową tendencję spadku tempa przyrostu naturalnego nie należy spodziewać się istotnego wzrostu liczby ludności gminy wynikającego z procesów naturalnych,. Istnieje natomiast możliwość osiedlania się ludności spoza gminy na terenach położonych blisko dużego miasta (Kołobrzeg), uzasadnionego poszukiwaniem zdrowszej i tańszej formy zamieszkania.

Prawdopodobny scenariusz w przewidywalnym okresie kilkunastu lat, zakłada niewielki wzrost (20-30%) liczby mieszkańców w miejscowościach łatwo dostępnych, lepiej wyposażonych i uzbrojonych. Równocześnie nastąpi stagnacja lub regres zaludnienia pozostałych miejscowości.

3. Zatrudnienie

Na ogólną liczbę ludności w wieku produkcyjnym 2104, zatrudnionych jest 970 osób, co stanowi 46,1% aktywizacji zawodowej. Ilości zatrudnionych w poszczególnych dziedzinach gospodarki przedstawia tabela nr 5.

Dane w tabeli nr 5 pochodzą z opracowania Urzędu Statystycznego w Szczecinie „Powiaty województwa zachodniopomorskiego”, maj, 1999r.

Tabela 5

Działalność	Liczba zatrudnionych 1998r.
Rolnictwo i leśnictwo w gospodarce narodowej	28
Rolnictwo i leśnictwo w gospodarce indywidualnej	552*
Produkcja, przetwórstwo	197
Rzemiosło, budownictwo	0
Handel, gastronomia, hotelarstwo	35
Administracja publiczna – bezpieczeństwo	63
Oświata i kultura	45
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	31
Transport (PKP, PKS) i łączność	8
Ogółem	970

* dane z PSR z 1996r.

Bezrobotni zarejestrowani w liczbie 303 osób stanowią około 14,5% ogólnej liczby osób w wieku produkcyjnym .

Z analizy zatrudnienia nie można wyciągać jednoznacznych wniosków biorąc pod uwagę małą dokładność danych dotyczących zatrudnienia w gospodarstwach indywidualnych oraz względność danych dotyczących liczby bezrobotnych w oparciu o rejestry.

4. Problem bezrobocia

Według informacji Powiatowego Urzędu Pracy Kołobrzegu z miesiąca października 1999r. ogólna liczba bezrobotnych w gminie Siemyśl wynosi 303 osoby. Bezrobotni stanowią 14,5% ogólnej liczby osób w wieku produkcyjnym. Na tle danych dotyczących całego powiatu kołobrzeskiego, gdzie obserwuje się tendencję spadkową liczby bezrobotnych, niepokoi fakt wzrostu liczby bezrobotnych w gminie Siemyśl (I kwartał

1999r. - 274 osoby, III kwartał 1999r. - 303 osoby). Struktura bezrobotnych w gminie przedstawia się następująco:

- a) udział kobiet stanowi 50% w ogólnej liczbie bezrobotnych (55% w powiecie kołobrzeskim)
- b) udział bezrobotnych korzystających z zasiłku wynosi 33% ogółu i kształtuje się na średnim poziomie powiatu

Pod względem poziomu wykształcenia w grupie bezrobotnych gmina Siemyśl nie odbiega od średniej charakterystyki powiatu, która na przestrzeni ostatniego roku przedstawia się następująco:

Tabela 6

<i>Poziom wykształcenia</i>	<i>I kwartał 1999r.</i>	<i>III kwartał 1999r.</i>
Wyższe	2%	2%
Policealne i średnie zawodowe	21%	21%
Średnie ogólnokształcące	6%	6%
Zasadnicze zawodowe	37%	37%
Podstawowe i inne	34%	34%

Z powyższej tabeli wynika, że struktura bezrobotnych pod względem wykształcenia jest stabilna oraz, że na rynku pracy największe trudności z zatrudnieniem mają osoby z wykształceniem zawodowym i niskich kwalifikacjach.

5. Stopień urzeczywistniania prognoz demograficznych w okresie ostatnich 10 lat.

W dotychczas obowiązującym miejscowym, ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy z 1989 roku przewidywano przyrost liczby ludności z 3,3 tys. w 1986r. do 3,8 tys. w 2000r., czyli wzrost o 500 osób. Faktycznie nastąpił wzrost o 151 osób. Założony przyrost miał dotyczyć większych ośrodków osadniczych (Siemyśl – 500 osób, Charzyno – 200 osób) przy zmniejszeniu zaludnienia w pozostałych wsiach. W rzeczywistości prawie cały przyrost liczby ludności w gminie miał miejsce w dwóch największych ośrodkach (Siemyśl – 110 osób i Charzyno – 35 osób).

Prognozy dotyczące zatrudnienia były zupełnie chybione, co należy tłumaczyć transformacją ustrojową od roku 1989.

ROZDZIAŁ III

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. Analiza wiodących elementów środowiska przyrodniczego.

1.1. Krajobrazy, rzeźba terenu, budowa podłoża.

Gmina Siemyśl położona jest w jednostce fizyczno – geograficznej Równina Gryficka, będącej częścią składową Pobrzeża Szczecińskiego (wg podziału J. Kondrackiego). Rzeźba terenu jest dość zróżnicowana od lekko falistej, poprzez falistą do drobno pagórkowatej. Wysokości bezwzględne wynoszą 10-20 m n.p.m. w części północnej do 50-60 m n.p.m. w części południowo – wschodniej.

Kulminacje terenu noszą lokalne nazwy: Góra Palanka (m. Trzynik), Góra Nizawka i Warbla Góra (m. Nieżyn). Dość jednostajną rzeźbę terenu gminy urozmaicają doliny rzek Błotnicy i Dęboszniczy, rozcinające wysoczyznę morenową z południowego wschodu na północny zachód.

Współczesna rzeźba terenu została ukształtowana w czasie ostatniego zlodowacenia (w plejstocenie) oraz po jego ustąpieniu (okres holocenu). Zachowały się charakterystyczne formy geomorfologiczne:

- wysoczyzna moreny dennej, pokrywająca przeważającą część obszaru gminy, o rzeźbie lekko falistej i falistej
- rynny subglacjalne, stanowiące wydłużone obniżenia o płaskich dnach i wyraźnych zboczach, wykorzystane przez rzeki Błotnicę i Dębosznicę, rozcinające powierzchnie wysoczyzny
- drobne zagłębienia wytopiskowe w powierzchni wysoczyzny morenowej
- niewielkie pagórki będące kemami, pagórkami moreny czołowej, a wzdłuż górnej doliny Dęboszniczy ciągami ozów.
- Fragment równiny sandrowej w północno – wschodniej części gminy.

W podłożu występują utwory plejstoceniowe, a dno zagłębień i dolin rzecznych wypełniają utwory holoceniowe. Plejstocen reprezentowany jest przez piaszczyste gliny zwałowe budujące wysoczyzny morenowe, piaski i żwiry wodno – lodowcowe występujące w

obrębie sandru oraz różnorodne wzajemnie przemieszane piaski, mułki i gliny w pagórkach kemowych i morenowych. Holocen reprezentują utwory aluwialno – bagienne, namuły gliniaste i torfy oraz piaski próchniczne, wyścielające dna rynien subglacialnych obecnie dolin rzecznych oraz dna zagłębień wytopiskowych.

1.2. Wody gruntowe, gleby, wody powierzchniowe, szata roślinna

Wody gruntowe pierwszego poziomu stwierdza się lokalnie w obniżeniach terenowych, dolinach i zagłębieniach, w gruntach piaszczystych oraz w silnie nawilgoconych torfach. Na wysoczyźnie morenowej zbudowanej z glin zwałowych brak ciągłego poziomu wód gruntowych; występują w postaci sączek w przewarstwieniach piaszczystych w obrębie glin na różnych głębokościach 2-5 m. Natomiast wody poziomów użytkowych, wykorzystywane dla potrzeb ludności i gospodarki, występują poniżej 15 m p.p.t. w utworach czwartorzędowych. Jest to poziom średnio zasobny, o wodach dobrej jakości, izolowany od powierzchni warstwą glin. Poziom wodonośny o wysokich zasobach występuje w północno – wschodniej części gminy, w obrębie sandru w rejonie m. Charzyno i stanowi fragment wysokozasobowego poziomu wodonośnego ujęcia dla miasta Kołobrzegu w Rozcięcinie. Alimentacja poziomów użytkowych odbywa się poprzez doliny rzeczne (kontakt dna rynien subglacialnych z poziomem wodonośnym) i rozcięcia krawędziowe strefy morenowej.

Gleby wytworzone z utworów budujących podłoże należą do typów gleb brunatnych (z reguły kwaśnych) rzadziej bielcowych w obrębie wysoczyzn morenowych oraz do gleb torfowych i mułowo – torfowych w dolinach i wytopiskach. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje ponad 70% powierzchni gminy. W użytkach rolnych zdecydowanie przeważają grunty orne (83%), użytki zielone występują wzdłuż rzek i rowów. W gruntach ornym przeważają gleby żyzne i średnio żyzne, zaliczone do kompleksu glebowego 4-żytniego bardzo dobrego i 2-przennego dobrego. Są to grunty zaliczone do klas bonitacyjnych IV i III (łącznie ca 70% wszystkich klas), nadają się do szerokiego wachlarza upraw. Gleby słabe wytworzone z piasków całkowitych stanowią ok. 20% gruntów ornym i występują w dość dużym rozproszeniu, głównie na obrzeżach gminy. Użytki zielone, użytkowane głównie jako łąki, są silnie wilgotne, należą do średniej jakości, w części do mało żyznych.

Szata roślinna reprezentowana jest przez kompleksy leśne i omówione powyżej trwałe użytki zielone (łąki, pastwiska, częściowo bagna). Gmina Siemyśl charakteryzuje się niską lesistością, wynoszącą zaledwie 15,4%. Lasy występują głównie na obrzeżach w części

wschodniej oraz w małych, nielicznych kompleksach na pozostałym terenie. Charakteryzują się żyznymi siedliskami i urozmaiconym gatunkowo drzewostanem. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna w obrębie siedlisk boru świeżego i boru mieszanego świeżego, pokrywających północną część gminy oraz buk i dąb w obrębie siedlisk lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego w części południowo – wschodniej w sąsiedztwie jez. Kamienica. Dużą wartość przedstawiają grupy starodrzewia w parkach podworskich w m. Kędrzyno, Białokury, Trzynnik. Liczne są okazy starych drzew uznane za pomniki przyrody.

Obszar gminy odwadniany jest przez dwie rzeki Dębosznicę i Błotnicę, należące do zlewni jez. Resko Przymorskie. Dębosznica wypływa z rozległego zmeliorowanego obniżenia poza południowymi granicami gminy. Długość rzeki wynosi 27 km, na terenie gminy ca 16 km, przepływ w m. Siemyśl określono SNQ na 0,24 m³/s. Płyynie wyraźną, głęboką, zatorfioną doliną. Na odcinku Trzynnik – Swiecie koryto jest uregulowane, a łąki zmeliorowane. Na terenie gminy Dębosznica przyjmuje dwa dopływy: prawobrzeżny Łądówkę i lewobrzeżny Lniankę. Rzeka Błotnica (długość 19 km) wypływa z jez. Kamienica, płynie przepiękną doliną, wykorzystując rynnę subglacialną. Część doliny od Unieradza do Niemierza jest zmeliorowana, rzeka nie przyjmuje większych dopływów.

Wody stojące reprezentują: jez. rynnowe Kamienica, o pow. 66,2 ha, średniej głębokości 5,9m; oraz dwa niewielkie jeziora na południe od m. Trzynnik (o pow. ca 15 ha), a także liczne „oczka” wodne wytopiskowe na wysoczyźnie.

1.3. Klimat lokalny

Wg podziału K. Prawdzica na krainy rolniczo-klimatyczne gmina Siemyśl leży w II rejonie Gryficko – Białogardzkim. Kraina ta obejmuje obszar równinno – stokowy moreny dennej i stanowi obszar przejściowy pomiędzy krainą I Bałtycką (stosunkowo łagodną, skąpą w opady), a krainą III Pojezierną (znacznie chłodniejszą i obfitującą w opady). Kraina II charakteryzuje się dość łagodnymi temperaturami powietrza, średnią sumą opadów (600-700mm rocznie), dość długim okresem wegetacyjnym, krótką zimą, wiatrami o średnich prędkościach, głównie z kierunków południowo – zachodnich i zachodnich. Klimat lokalny analizowany z punktu widzenia osadnictwa jest korzystny w obrębie wysoczyzn morenowych. Charakteryzują się te tereny dobrym przewietrzaniem, korzystnym nasłonecznieniem, prawidłowymi stosunkami wilgotnościowymi. Korzystny jest stan sanitarny powietrza. W obrębie kompleksów leśnych panują korzystne pod względem zdrowotnym warunki klimatyczne, zwłaszcza w lasach iglastych na siedliskach boru

świeżego. Niekorzystne warunki klimatyczno – zdrowotne występują w obrębie zatorfionych dolin rzecznych. Występuje tu nadmierna wilgotność powietrza, częste zaleganie mgieł, słabe przewietrzanie.

2. Ocena potencjału przyrodniczego środowiska

Wg M. Przewoźniaka (praca p.t. „Struktura i potencjał środowiska przyrodniczego”) środowisko przyrodnicze można oceniać z punktu widzenia zdolności:

- samoregulacyjno – odpornościowych, które określają zdolność środowiska do powrotu w stan względnej równowagi ekologicznej po destrukcyjnym działaniu gospodarki człowieka;
- zdolności zaspokojenia poprzez zasoby użytkowe środowiska potrzeb energetyczno – materialnych człowieka (potencjał zasobowy);
- zaspokojenia wrażeń estetycznych człowieka poprzez oddziaływanie na zmysły oraz umożliwienie odnowy sił (potencjał behawioralny).

2.1. Potencjał samoregulacyjno – odpornościowy oceniany w skali trzystopniowej: duży, średni, mały, wynika z cech fizjograficznych terenu: konfiguracji, rodzaju utworów budujących podłoże, stosunków wodnych, pokrycia terenu roślinnością.

- dużym potencjałem samoregulacyjno – odpornościowym charakteryzują się tereny wysoczyzny morenowej, o podłożu gliniastym, o rzeźbie lekko falistej (spadki 2-6%). Gleby należą tu do żyznych, w rolnictwie uzyskuje się wysokie plony, a kompleksy leśne na siedliskach lasu świeżego lub lasu świeżego mieszanego dają duży przyrost masy drzewnej i są odporne na antropopresję. Większa część obszaru gminy, ok. 60% znajduje się w tej grupie.
- średnim potencjałem charakteryzują się pozostałe obszary wysoczyzny o większych spadkach (6-10%), o podłożu z glin piaszczystych oraz pagórki kemowe i ozy. Użytki rolne są tu średnio żyzne, okresowo za suche, uzyskuje się z nich dość niskie plony, gleby wymagają nawożenia i wapnowania. Lasy na siedliskach borowych są bardziej podatne na zniszczenie i dają niższe przyrosty masy drzewnej. Do terenów o średnim (na pograniczu niskiego) potencjale należy zaliczyć również kompleks lasów sosnowych porastających równinę sandrową w rejonie Charzyna. Równowaga ekologiczna środowiska jest zachowana dzięki zwartemu kompleksowi leśnemu

ochraniającemu glebę przed zniszczeniem, a wody gruntowe przed zanieczyszczeniami.

– małym potencjałem charakteryzują się torfiaste dna dolin rzecznych, zagłębienia wytopiskowe oraz strome zbocza rynien subglacjalnych. Doliny rzeczne i obniżenia o podłożu torfiastym są bardzo wrażliwe na wszelkie zmiany stosunków wodnych, nieprzemyślane melioracje powodują degradację gleby (murszowienie torfów) i zniszczenie cennych gatunków roślin. Natomiast zbocza o dużych spadkach (powyżej 10%) narażone są na erozję. Warunkiem utrzymania względnej równowagi ekologicznej jest stałe pokrycie terenu roślinnością oraz zachowanie istniejących stosunków wodnych (bez melioracji, względnie melioracje regulujące odwadniająco – nawadniające). Tereny o niskim potencjale samoregulacyjno – odpornościowym stanowią ok. 20% obszaru gminy. Niskim potencjałem charakteryzują się również wody powierzchniowe rzek oraz małych jezior. Rzeki są niewielkie, o małym przepływie i nie są w stanie przyjąć ładunku zanieczyszczeń. Obecnie znajdują się na granicy równowagi ekologicznej w zakresie możliwości utrzymania życia biologicznego.

W opracowaniu fizjograficznym wykonanym przez „Bud-Projekt” Szczecin 1986r. zostały wyznaczone obszary będące strefą alimentacji wód. Są to doliny rzek i towarzyszące im strefy przykrawędziowe wysoczyzny, zajmujące łącznie ok. 30% obszaru gminy. Obszary te powinny być chronione przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi z pól (zakaz rozdeszczawiania gnojowicy, ograniczenie stosowania chemicznych środków uprawy roli). Zanieczyszczenia z tych terenów mogą zagrażać poziomom wodonośnym w głębi ziemi.

2.2. Potencjał zasobów użytkowych.

Gmina Siemysł nie posiada złóż kopalin o większym znaczeniu gospodarczym. Występują jedynie złoża surowców pospolitych: piaski, żwiry, ewentualnie kreda jeziorna i torfy. Udokumentowano złoża kruszywa naturalnego koło m. Morowo. Jest to złożo piasku o sr. p. p. 95,2 % o zasobach zarejestrowanych 1123,28 tys. ton. Miąższość złoża wynosi od 6,4 – 13,7 m. Złożo nie jest eksploatowane. Jest to częściowo grunt rolny, częściowo leśny. Określono również 3 obszary perspektywiczne złóż piasku: „A” w miejscowości Kędrzyno o przypuszczalnych zasobach 60,0 tys. ton, „B” w miejscowości Nieżyn o przypuszczalnych zasobach 50 tys. ton i „C” w miejscowości Nieżyn o przypuszczalnych zasobach 50 tys. ton. Miejscowa ludność doraźnie wydobywa kruszywo drobne w niewielkich wyrobiskach. Eksploatacja złóż na skalę przemysłową wymaga określenia zasobów według kategorii, uzyskania koncesji na wydobycie zgodnie z warunkami

określonymi w ustawie z dnia 4.02.1994r. prawo geologiczne i górnictwo. Wydano koncesje na eksploatację złoża kruszywa mineralnego w miejscowości Siemyśl (działki nr 473/2 i 472) o zasobach w kategorii C1 145 tys. ton.

Największym bogactwem przyrodniczym gminy jest rolnicza przestrzeń produkcyjna o glebach żyznych nadających się do różnorodnych upraw, zajmująca 76% powierzchni gminy tj. 7 975 ha. Z tej powierzchni 80% należy uznać za korzystne dla upraw polowych, pozostałe 20% charakteryzuje się dość niską żyznością gleb.

Lasy zajmują niewielką powierzchnię, zaledwie 15% powierzchni gminy, reprezentują jednak dużą różnorodność gatunkową i siedliskową. Porastają na ogół żyzne siedliska, drzewostany dają wysoki przyrost masy drzewnej.

Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna stanowiąca ca 70% drzewostanu, następnie buk 10%, z pozostałych to brzoza, dąb, świerk, jesion i olcha. Podstawowe znaczenie gospodarcze mają sosna, buk, świerk i dąb. W klasach wieku przeważa klasa II związana z zalesieniami porolnymi na siedliskach słabych borowych. Jedynie nad jeziorem Kamienica, wśród drzewostanów bukowych dominują klasy starsze. Zasobność lasów można określić jako średnią, wynoszącą 175 m³ brutto na 1 ha, a przeciętny przyrost 3,4 m³/ha. Są to wartości nieco niższe od średnich krajowych. Poza pozyskiwaniem drewna z lasów ludność miejscowa zbiera runo leśne: grzyby, jagody i zioła (głównie kruszynę).

3. Walory krajobrazowo – przyrodnicze.

Gmina Siemyśl nie posiada terenów o wybitnych walorach krajobrazowo – przyrodniczych, nie mniej jednak zachowały się charakterystyczne elementy rzeźby polodowcowej oraz różnorodne typy ekosystemów częściowo o dużym stopniu naturalności.

3.1. Formy geomorfologiczne

- ryny subglacialne wykorzystane przez rzeki Błotnicę z jeziorem Kamienica oraz rzekę Debosznicę
- zagłębienia wytopiskowe, często bezodpływowe w obrębie wysoczyzny morenowej (zwłaszcza w rejonie Nieżyn – Siemyśl oraz Morowo)
- pagórki kemowe z dominującą w krajobrazie „Górą Polanką” – 56m npm w okolicy Trzynika, oraz zespół pagórków w rejonie Nieżyna
- zwały ozów wzdłuż dopływu rzeki Debosznicy obok miejscowości Helenówek

3.2. Szata roślinna i świat zwierzęcy ekosystemów:

- **leśnych**, o zróżnicowanych siedliskach i drzewostanach, z częściowo zachowanym dużym stopniem naturalności. Do najbardziej wartościowych pod względem przyrodniczym należą kompleksy leśne nad jeziorem Kamienica o typie buczyn niżowych z drzewostanami bukowymi, płaty grądów z drzewostanami dębowo – sosnowymi oraz siedliska wilgotne w dolinie rzeki Błotnicy: łągi olszowe i bory bagienne z drzewostanami brzozowymi, olszowymi, wierzbą i osiką. Liczne stanowiska wiciokrzewu pomorskiego i kruszyny występują w kompleksie boru mieszanego świeżego porastającego wały ozowe wzdłuż południowo – wschodniej granicy gminy. Tereny sandrowe w rejonie Charzyna porasta typowy bór o skąpym podszyciu i ubogim runie. Dla całej gminy charakterystyczne są niewielkie obszarowo zalesienia złożone głównie z drzewostanów sosnowych i dębowych, porastających krawędzie rynien polodowcowych, pagórki kemowe i lokalne obniżenia terenowe. W lasach występuje zwierzyna łowna: dziki, sarny, jelenie.
- **torfowisk i mokradeł**, o stosunkowo niedużych rozmiarach, wypełniających zagłębienia wytopiskowe w obrębie wysoczyzny morenowej. Największa ilość tych ekosystemów porozdzielana niewielkimi terenami leśnymi i oczkami wodnymi występuje pomiędzy miejscowościami Nieżyn, Siemyśl i Trzynik oraz pomiędzy Morowem i Byszewem. Do najbardziej cennych należą torfowiska wysokie z dobrze zachowaną charakterystyczną florą o cechach osobliwości przyrodniczych. W południowo – zachodniej części gminy na południe od Świecia Koł. występują torfowiska niskie z zachowaną roślinnością naturalną. Zarówno lasy zwłaszcza na siedliskach wilgotnych jak i wszystkie zbiorowiska roślinne podmokłych łąk i torfowisk są ostoją dziko żyjących zwierząt. Zaobserwowano bytowanie ptactwa wodno – błotnego, między innymi żurawi, łabędzi i czapli w obrębie zróżnicowanych ekosystemów w rejonie miejscowości Nieżyn, Siemyśl, Trzynik.
- **trwałych użytków zielonych** tj łąk i pastwisk na obszarze rozległych torfowisk niskich w dolinie rzeki Dębosznicy i w części doliny Błotnicy. Zespołom trawiastym towarzyszą zadrzewienia i zakrzaczenia typowe dla środowiska łąkowego. Ekosystemy te usytuowane w wyraźnych, stosunkowo szerokich dolinach stanowią ważne ciągi powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponad lokalnym.

- **zadrzewień przydrożnych** z dominacją lip i klonów przy drogach głównych oraz topoli i wierzb przy drogach polnych oraz alei i szpalerów prowadzących do zabytkowych zespołów dworsko – parkowych w Trzynieku, Białokurach i Kędrzynie.

3.3. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe są reprezentowane przez rzeki Błotnicę i Dębosznicę z dopływami i rowami melioracyjnymi oraz przez wody stojące: jezioro Kamienica (pow. 66,2ha), jezioro Trzynik (ca 10 ha) i jezioro Dębica (ca 5 ha) i kilkanaście małych jeziorek. Charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego są bardzo liczne, drobne „oczka” wodne wśród pól, otoczone naturalną roślinnością bagienną z trzcinami i sitowiem, porośnięte na brzegach krzewami wierzbowymi stanowią miejsce bytowania drobnych zwierząt i ptactwa polnego.

Opisane w punktach 3.1 - 3.3 elementy krajobrazu powinny być zachowane i chronione przed zanieczyszczeniem. Odgrywają one istotną rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej środowiska, wpływają korzystnie na klimat oraz stanowią ostoję wielu cennych gatunków flory i fauny.

Wyróżnić można kilka rejonów o dużych walorach **dla turystyki i rekreacji** w naturalnym środowisku, atrakcyjnym krajobrazie, w lesie i nad wodą:

- tereny przylegające do lasu bukowego nad jeziorem Kamienica
- tereny w obrębie wzgórz kemowych i wałów ozowych pokrytych lasem sosnowo – dębowym w rejonie jeziorek Trzynik i Dębica
- tereny wzdłuż malowniczego, przełomowego odcinka rzeki Błotnicy pomiędzy miejscowościami Nieżyn i Niemierze.

4. Stan czystości środowiska przyrodniczego - zagrożenia

Generalnie stan czystości środowiska można określić jako dobry, zróżnicowany jednak w stosunku do wiodących elementów

4.1. Powietrze atmosferyczne jest czyste, należy przypuszczać, że wielkości zanieczyszczeń nie przekraczają dopuszczalnych norm dla obszarów chronionych (np. obowiązujących dla terenów uzdrowiskowych). Badania monitoringu prowadzone w

Kołobrzegu, Dźwirzynie i Drawskim Parku Krajobrazowym wykazały następujące wielkości zapylenia:

Tabela 7

Miejscowość	Wyniki pomiarów opadu pyłu w g/m ³ /rok (monitoring PIUŚ Koszalin)		
	Rok 1992	Rok 1994	Rok 1996
Kołobrzeg	112	57	94
Dźwirzyno	37	27	24
DPK	22	20	15

Dopuszczalna norma wynosi 200 g/m²/rok, a dla obszarów chronionych 40g/m²/rok. Badania pyłu zawieszonego prowadzone w Kołobrzegu wykazały wielkość 20% dopuszczalnych norm, a stężenia gazów NO₂ – 21% dopuszczalnej normy, SO₂ – 6% dopuszczalnej normy (m. Kołobrzeg jest uzdrowiskiem i obowiązują w nim normy jak dla obszarów chronionych).

4.2. Wody powierzchniowe są zanieczyszczone. Rzeka Błotnica na całej długości 27km (wypływa z jez. Kamienica, a uchodzi do jez. Resko) prowadzi wody III klasy czystości. Zanieczyszczenia spowodowane są głównie azotem azotynowym, bakterią Coli i zawiesiną ogólną. Stan sanitarny znacznie pogarsza się od miejscowości Nieżyn. Rzeka Dębosznica od źródeł do miejscowości Trzynik prowadzi wody II klasy, poniżej do miejscowości Kędrzyno III klasy, a poniżej miejscowości Kędrzyno wody jej są pozaklasowe (nie odpowiadające normom). Głównymi źródłami zanieczyszczenia są ścieki bytowe wsi usytuowanych w dolinie (Trzynik, Siemyśl), dawne zakłady rolne oraz spływy środków chemicznych z pól (azot azotynowy, zanieczyszczenia bakteriami Coli).

4.3. Gleby, powierzchnia ziemi nie wykazują zanieczyszczeń metalami ciężkimi. Wyniki monitoringu czystości gleb (badano zawartość ołowiu, niklu, miedzi, cynku, kadmu) w 7 próbach na terenie gminy, jedynie w 1 przypadku wykazały zwiększoną zawartość kadmu. Wskazuje to, że użytki rolne gminy zaliczone do stopnia „O”, zanieczyszczenia mieszczą się w ich naturalnej zawartości. Są to więc gleby korzystne dla uprawy wszystkich roślin ogrodniczych i rolniczych. Niekorzystny jest jednak stan zakwaszenia gleb. Wg PIOŚ 12% powierzchni użytków rolnych posiada odczyn bardzo kwaśny, a 67% kwaśny, potrzeby

wapnowania są konieczne i wskazane dla 70% gleb. Gleby zakwaszone posiadają obniżoną żyzność, narażone są na zanieczyszczenia gazami. Lokalnie występują zaśmiecenia powierzchni ziemi. Istniejące prowizorycznie wysypiska w miejscowościach Białokury i Charzyno są na wyczerpaniu, wymagają rekultywacji. Rekultywacji wymagają dość liczne, niewielkie wyrobiska piasku.

4.4. Szata roślinna lasów wykazuje dobrą kondycję biologiczną. Część lasów w obrębie siedlisk lasu świeżego i lasu świeżego mieszanego charakteryzuje się znaczną odpornością na dewastację. Niższą odporność posiadają bory sosnowe porastające równinę sandrową w miejscowości Charzyno, penetrowane nadmiernie w okresie grzybobrania. Zaniebane, zaśmiecanie i dewastowane są parki podworskie z licznymi starymi drzewami.

4.5. Inne zagrożenia

Gospodarka rolna ubiegłych lat, oparta głównie o chów trzody chlewnej i bydła w fermach o technologii bezściołowej (Kędrzyn, Trzynik, Charzyno, Siemyśl) prowadziła do nadmiernego nasycenia gleb gnojowicą, co wraz ze spływem z pól do rzek w konsekwencji zagrażało przeniknięciem do poziomu wodonośnego. W opracowaniu fizjograficznym z 1986r. są zaznaczone obszary alimentacji wód, które powinny być chronione. Zagrożenie to zmniejszyło się po upadku PGR-ów. Nie mniej są to obszary szczególnie wrażliwe, na których należy ograniczać nawożenie, a chów trzody i bydła może się odbywać wyłącznie w technologii ściółkowej. Rekultywacji należałoby poddać istniejące i nieczynne wysypiska, wylewisko gnojowicy w Kędrzynie. Brak urządzeń kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków we wszystkich miejscowościach szczególnie położonych nad rzekami, przyczynia się do zanieczyszczenia wód rzek Błotnicy i Dębosznic. Zaniechanie upraw na części użytków rolnych i użytków zielonych prowadzi do zaniedbania konserwacji urządzeń melioracyjnych, co w konsekwencji może doprowadzić do degradacji tych użytków.

4.6. Przekształcenia środowiska przyrodniczego – konflikty

Największe przekształcenia w naturalnym środowisku przyrodniczym, spowodowane działalnością człowieka występują w dolinach rzecznych: Dębosznic od m. Trzynik do m. Kędrzyno; Błotnicy od drogi Unieradz – Gościno do m. Błotnica. Dna dolin wysłane gruntami organicznymi – torfami (dawne rozległe torfowiska niskie), częściowo gruntami mineralnymi - piaskami rzecznyymi zostały przekształcone w użytki rolne – trwałe łąki i

pastwiska oraz zostały zmeliorowane. Z rzeki Błotnicy (w pobliżu m. Niemierze) ruropięciem tłoczona jest woda na łąki w dolinie pomiędzy miejscowościami Kędrzyno, Byszewo, Nieżyn. Obecnie łąki i pastwiska ulegają degradacji gdyż nie prowadzi się na nich wypasów bydła oraz zaniechano koszenia łąk. Następuje gwałtowne zarastanie łąk chwastami, rowów melioracyjnych krzakami wierzby oraz drzewami. Na części łąk w pobliżu Nieżyna, wykorzystując wodę z rowów melioracyjnych, wykopano i zagospodarowano dla celów wędkarstwa kilka stawów. Podobne stawy hodowli ryb urządzono w m. Siemyśl i Świecie Koł.

5. Ocena warunków fizjograficznych dla potrzeb osadnictwa

Warunki fizjograficzne w obrębie gminy są zróżnicowane. Niekorzystne warunki gruntowo – wodne (analizowane pod kątem posadowienia budynków) oraz klimatyczno – zdrowotne panują w podmokłych obniżeniach wytopiskowych oraz w dolinach rzek Dębosznicy i Błotnicy. Korzystne warunki zarówno budowlane (grunty nośne z głęboko zalegającą wodą gruntową) jak i klimatyczno – zdrowotne występują w obrębie wysoczyzn morenowych i na sandrze. Większość istniejących jednostek osadniczych usytuowana jest na terenach korzystnych pod względem fizjograficznym. Gmina charakteryzuje się korzystnymi cechami klimatu lokalnego, czystym powietrzem i dobrym przewietrzaniem.

6. Obszary i obiekty objęte ochroną

Z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawie o lasach ochroną objęte są pomniki przyrody, do których zaliczono pojedyncze drzewa i grupy drzew ujęte w rejestrze Rozporządzenia Wojewody Koszalińskiego nr 7/92 z 30.09.1992 (Dz.Urz. Wojewody Koszalińskiego nr 15):

- Nr rej. 259 klon srebrzysty obwód 340 cm – Trzynik – park zabytkowy
- Nr rej. 260 lipa drobnolistna obwód 560 cm – Trzynik – nieczynny cmentarz ewangelicki przy drodze Drozdowo – Trzynik
- Nr rej. 261 buk zwyczajny obwód 420 cm – lokalizacja j.w.
- Nr rej. 262 jesion wyniosły obwód 370 cm – lokalizacja j.w.
- Nr rej. 263 lipa drobnolistna obwód 340 cm – lokalizacja j.w.
- Nr rej. 264 dwa dęby szypułkowe obwód 320 i 290 cm – lokalizacja j.w.
- Nr rej. 265 dąb szypułkowy obwód 380 cm – lokalizacja j.w.

- Nr rej. 266 dwa dęby szypułkowe odmiany stożkowej obwód 300 i 310 cm - w m. Białokury przy pałacu zabytkowym w parku.
- Nr rej. 33-35 trzy głązy narzutowe nad rzeką Błotnicą

Ochroną konserwatora przyrody i ochroną konserwatorską zabytków objęte są parki podworskie ze starodrzewiem w miejscowościach Trzynik, Kędrzyno i Białokury. Starodrzew jest zabezpieczony, konserwowany i pielęgnowany.

Na brzegach rzek i jezior występują lasy ochronne głównie o funkcji lasów wodochronnych o pow. 409,19 ha. Lasy te wpływają korzystnie na stosunki wodne. Zasady gospodarowania w lasach ochronnych określa plan urządzenia lasów Nadleśnictwa Gościno.

Północno – wschodnia część gminy, teren pokryty lasami na północ od miejscowości Charzyno jest częścią zbiornika wód podziemnych „Rozcięcino” (GZWP – ujęcie wody dla Kołobrzegu) i wymaga szczególnej ochrony. Zbiornik ten obejmuje kopalną dolinę o zasobnych poziomach wodonośnych. Ze względu na występowanie od powierzchni, aż do poziomów wodonośnych wyłącznie gruntów przepuszczalnych, obszar ten wymaga ochrony przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi (zakaz wylewania gnojowicy, zakaz stosowania chemicznych środków nawożenia, zakaz urządzania wysypisk).

ROZDZIAŁ IV

ŚRODOWISKO KULTUROWE

1. Rozeznanie archeologiczne - wartości poznawcze.

Rozeznania dokonano na podstawie badań weryfikacyjnych i powierzchniowych prowadzonych w ramach „Archeologicznego Zdjęcia Polski” z zasobów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oddział w Koszalinie, które pokrywają obszar byłego województwa koszalińskiego i zostały wykonane w latach 1993 – 1998.

Na obszarze gminy Siemyśl występują wyraźne ślady osadnictwa z różnych epok, poczynając od pradziejów, aż do czasów nowożytnych. Ujawnione ślady wskazują na preferencje dawnych mieszkańców tych ziem do osadzania się w pradolinach rzek Błotnicy i Dębosznicy, a także na obszarach nizinnych. Analiza osadnictwa szczególnie z okresu wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego wyraźnie wskazuje, że jego rozwój był związany z Kołobrzegiem – dużym ośrodkiem grodowym Pomorza.

Istotną wartość poznawczą stanowi uzyskany obraz osadnictwa na przebadanym obszarze. Natomiast wartość poznawcza poszczególnych stanowisk jest bardzo różna i złożona. Odkryte stanowiska reprezentują niekiedy duże walory poznawcze (grodziska, osady, cmentarzyska, jedno- lub wielokulturowe), a niekiedy walory niewielkie (ślady osadnictwa nowożytnego).

Nateżenie występowania śladów archeologicznych związanych z osadnictwem pozwala na zaznaczenie orientacyjnych obrębów dawnych „zespołów osadniczych” w rejonach istniejących wsi:

- Charzyno
- Niemierze
- Nieżyn, Unieradz
- Byszewo
- Kędrzyno

- Świecie Kołobrzeskie, Morowo
- Siemyśl, Białokury

Najdawniejsze ślady osadnictwa łączy się z okresem neolitu. Bogate są pozostałości po osadnictwie kultury łużyckiej, lecz najbogatsze ślady osadnictwa pochodzą z okresu wczesnośredniowiecznego.

Na podstawie rozeznania dostępnego materiału zostały wyselekcjonowane stanowiska o istotnym znaczeniu poznawczym oraz te, które autorzy badań proponują do dalszego, szerszego rozpoznania archeologicznego, a w szczególności:

- w rejonie Charzyna - stanowisko 119- osada wielokulturowa
- w rejonie Niemierza - stanowisko 128- osada wczesnośredniowieczna
- w rejonie Byszewa - stanowisko 52 - kurhan
- w rejonie Morowa i Świecia Koł. - stanowisko 131- osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 36 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 38 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 44 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 48 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 141- osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 100- osada z czasów rzymskich
- stanowisko 136- osada z czasów rzymskich
- stanowisko 140- kurhan
- stanowisko 18 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 33 - cmentarzysko kultury pomorskiej
- w rejonie Kędrzyna - stanowisko 121- grodzisko wczesnośredniowieczne
- stanowisko 123- osada wczesnośredniowieczna
- w rejonie Siemyśla i Białokur - stanowisko 28 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 30 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 32 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 61 - osada wczesnośredniowieczna
- w rejonie Trzynika - stanowisko 80 - grodzisko wczesnośredniowieczne
- w rejonie Nieżyna i Unieradza - stanowisko 85 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 65 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 20 - osada z okresu rzymskiego
- stanowisko 48 - grodzisko wczesnośredniowieczne

Rozmieszczenie wyżej wymienionych stanowisk przedstawiono na "Planszy uwarunkowań" w skali 1:25 000 (Zał. Graf. Nr 1)

Niewielkie fragmenty obszaru gminy nie zostały przebadane w czasie sporządzania zdjęcia z powodu utrudnionego dostępu do nich.

2. Wartości kulturowe

Gmina Siemyśl nie obfituje w dobrze zachowane zabytkowe układy ruralistyczne. Również w zakresie występowania zabytkowych elementów architektury gminę Siemyśl należy zaliczyć do niezbyt zasobnych. Liczne w XIX w. zespoły folwarczne zachowały się jedynie w ilościach śladowych. W zabudowie chłopskiej dominują obiekty z lat 10-tych i 20-tych XX w. Jednakże w każdej niemal wsi i osadzie na obszarze gminy istnieją obiekty i elementy układów przestrzennych oraz założenia krajobrazowe, które należy objąć ochroną celem zachowania śladów przeszłości.

Szczegółową waloryzację środowiska kulturowego wraz z warstwą historyczną zawiera „studium krajobrazu kulturowego” opracowane w ramach niniejszego studium przez magistra Cezarego Nowakowskiego.

Poza wymienionymi w powyższym studium obszarami i obiektami stanowiącymi wartości kulturowe, na terenie gminy Siemyśl znajdują się przedmioty i urządzenia wpisane do **rejestru zabytków ruchomych:**

Nr rej. 147/B z dn. 22.04.1976r.

Dwa dzwony z brązu i drewniana chrzcielnica rzeźbiona, polichromowana z kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Kostki w Siemyślu, według załącznika nr 1 z dnia 22.04.1976r. stanowiącego integralną część niniejszej decyzji:

1. Chrzcielnica, renesans I poł. XVII w., drewno malowane, misa cynowa
2. Dzwon, gotyk XV w., brąz
3. Dzwon, 1856 r., brąz

Nr rej. 177/B z dn. 25.07.1978r.

Wyposażenie kościoła filialnego p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Niemierzu gmina Siemyśl według załącznika Nr 1 z dnia 25.07.1978r. stanowiącego integralną część niniejszej decyzji:

1. Ołtarz główny, neobarok XIX w. , drewno
2. Ołtarz główny - rzeźba Chrystusa, gotyk pomorski k. XV w., drewno
3. Ołtarz główny - rzeźba Ewangelisty, gotyk k. XV w., drewno, pomorski
4. Ołtarz główny - rzeźba Ewangelisty, gotyk k. XV w., drewno, pomorski
5. Ambona, barok 1777r., drewno
6. Dzwon, gotyk - XV w., brąz
7. Płyta nagrobna, renesans - barok XVII-XVIII w. , kamień

Nr rej. 178/B z dn. 27.07.1978r.

Cztery tarcze herbowe malowane na szkle, umieszczone w oknach kościoła filialnego p.w. św. Michała Archanioła w Unieradzu gmina Siemyśl

ROZDZIAŁ V

ROLNICTWO, LEŚNICTWO I RYBACTWO

1. Gospodarka rolna

Użytki rolne zajmują obszar 7.940 ha t.j. 73,9% powierzchni ogólnej gminy, a lasy i zadrzewienia 1.878 ha t.j. 14,4%. W użytkach rolnych przeważają grunty orne, a trwałe użytki zielone zajmują znaczącą pozycję, zaś sady niewielką.

Użytki rolne (wg wykazy gruntów GUGiR na 01.01.1999):

Grunty orne	6.847 ha – 86,2%
Łąki trwałe	716 ha – 9,0%
Pastwiska trwałe	362 ha – 4,6%
<u>Sady</u>	<u>15 ha – 0,2%</u>
Razem użytki rolne	7.940 ha – 100%

Lasy	1.644 ha - 87,5%
<u>Zadrzewienia</u>	<u>234 ha – 12,5%</u>
Razem lasy i zadrz.	1.878 ha – 100%

Gmina Siemyśl ma charakter typowo rolniczy, użytki rolne zajmują przeważającą część powierzchni, a większość mieszkańców utrzymuje się z rolnictwa. Jest to rejon o korzystnych warunkach przyrodniczych dla produkcji rolnej z uwagi na:

- żyzne gleby wytworzone z glin zwałowych o właściwym uwilgotnieniu;
- łagodną rzeźbę terenu zaliczoną do nisko falistej i płaskiej;
- łagodny klimat o wystarczających sumach opadów rzędu 600 – 700mm rocznie i dostatecznie długim okresie wegetacyjnym;
- dość duży udział trwałych użytków zielonych na żyznych torfiastych glebach w dolinach rzek.

Większość terenów jest zmeliorowana. Wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej wynosi 65,1, a wskaźnik bonitacji 0,98. Grunty ugorujące zajmują niewielką powierzchnię. Wg oceny JUNG w Puławach przeprowadzonej w lata 1960-1970 w gminie Siemyśl

zdecydowanie przeważają kompleksy: 4-żytni bardzo dobry i 5 żytni dobry. Są to kompleksy średniej żyzności najbardziej przydatne dla upraw żyta, ziemniaków oraz roślin przemysłowych.

grunty orne:

3 pszenno wadliwy	3,2%
2 pszenno dobry	2,2%
4 żytni bardzo dobry	35,4%
5 żytni dobry	32,5%
6 żytni słaby	13,5%
7 żytni najslabszy	5,9%
8 zbożowo-pastewny mocny	3,5%
9 zbożowo-pastewny słaby	3,1%
14 mało przydatny	0,7%

użytki zielone:

2z średnie	50,8%
3z słabe i bardzo słabe	26,7%

W klasach bonitacyjnych przeważają gleby klasy IV zajmujące ponad 60% powierzchni

Tabela 8 Klasy bonitacyjne użytków rolnych – stan na 01.01.1990,
Urząd Wojewódzki – Wydział Geodezji Koszalin

Klasa	Powierzchnia (ha)	%
grunty orne		100,0%
IIIa	202	2,9%
IIIb	804	11,7%
IVa	2309	33,7%
IVb	2250	32,8%
V	1012	14,7%
VI	259	3,8%
VIz	26	0,4%
łąki trwałe		100,0%
III	21	2,8%
IV	253	33,9%
V	323	43,3%

VI	149	20,0%
pastwiska trwale		100,0%
III	6	1,7%
IV	198	56,3%
V	118	33,5%
VI	30	8,5%
Sady		100,0%
IIIb	4	26,7%
IVa	6	40,0%
IVb	3	20,0%
V	2	13,3%

Z analizy żyzności gleb wynika, że są one przydatne dla szerokiego wachlarza upraw: pszenicy, jęczmienia, buraka cukrowego, rzepaku ozimego, a przede wszystkim ziemniaków i żyta. W układzie przestrzennym grunty dobre rozłożone są równomiernie w całej gminie, większe tereny słabszych gleb występują w rejonie miejscowości Charzyno, Kędrzyno, Trzynie.

Z analizy kompleksów glebowych wynika, że około 20% gruntów ornyc kompleksów 6,7 i 9 ze względu na niską żyzność gleb należałoby wyłączyć z produkcji rolniczej. Natomiast z analizy klas bonitacyjnych wynika, że powinna to być powierzchnia mniejsza t.j. ca 300-600 ha.

Degradacji ulegają trwale użytki zielone, które porastają krzewami i dziką roślinnością, zwłaszcza w dolinie Dębosznicy. Do zjawisk niekorzystnych należy nadmierne zakwaszenie gleb. Około 70% areалу wymaga systematycznego, często intensywnego nawożenia. Korzystna jest natomiast czystość gleb, brak jest zanieczyszczeń metalami ciężkimi. Z tego względu gleby korzystne są dla upraw ogrodniczych oraz różnorodnych form rolnictwa ekologicznego. Większa część użytków rolnych zarówno grunty orne jak i trwale użytki zielone zostały w latach poprzednich zmeliorowane.

Rzeka Dębosznica jest uregulowana na 30,5 km (całkowita dł. 31,4), a rzeka Błotnica na 19,3 km (całkowita długość 26 km). Urządzenia melioracyjne wymagają stałej konserwacji. Stan większości urządzeń jest zły. Udrażniane są w zasadzie jedynie rzeki, natomiast łąki i pastwiska zarastają z braku wypasów i koszenia łąk.

Na terenie gminy znajduje się kilka zbiorników retencyjnych, 3 w miejscowości Siemyśl (łączna pow. 11 ha), 1 w Trzynieku oraz kilka połączonych w miejscowości Nieżyn. Na rzece Błotnicy znajduje się rurociąg przerzutowy wód powierzchniowych, rurociągiem tym woda skierowana jest na rów melioracyjny w rozległym kompleksie trwałych użytków zielonych pomiędzy Kędrzynem a Nieżynem.

2. Struktura gospodarstw rolnych

Grunty Skarbu Państwa administrowane przez AWRSP znajdujące się w sołectwach Trzyniek i Kędrzyno są w większości wydierżawione i tworzą duże gospodarstwa prywatne:

- w Trzynieku - 650 ha
- w Kędrzynie - 1000ha
- w Siemyślu – 250 ha (grunty po SKR)

W gminie istnieje ogółem 292 gospodarstwa rolne (wg danych Urzędu Gminy), a ich struktura przedstawia się następująco:

- do 3 ha   67 sztuk
- 3 – 7 ha   52 sztuk
- 7 – 17 ha   98 sztuk
- 17 – 50 ha   55 sztuk
- powyżej 50   20 sztuk

Większość gospodarstw małych do (17 ha) znajduje się w sołectwach: Siemyśl, Charzyno i Nieżyn. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 17,4 ha, w tym użytki rolne 16,4 ha, a z tego grunty orne 14,5 ha, łąki 1,3 ha, pastwiska 0,1 ha.

3. Struktura upraw i hodowli.

W strukturze upraw zdecydowanie przeważają zboża, głównie pszenica, jęczmień jary i żyto, a z roślin okopowych ziemniaki.

Tabela 9 Struktura zasiewów w gminie:

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	%
Zboża:	4982	70,8
pszenica ozima	750	15,0
pszenica jara	700	14,2
żyto	1060	21,2
jęczmień ozimy	60	1,2
jęczmień jary	1257	25,2
owies	180	3,6
pszenżyto ozime	245	4,9
pszenżyto jare	30	0,6
mieszane zboża	700	14,1
Rzepak ozimy	280	4,1
Ziemniaki	810	11,5
Buraki cukrowe	12	0,2
Strączkowe	120	1,7
Rośliny pastewne	215	3,0
Pozostałe	313	4,4
Ugory i odłogi	300	4,3

Średnie nawożenie NPK / ha UR w gminie/ wynosi 185

Średnie plony płodów rolnych uzyskane w 1998r.:

- zboża ogółem 32,6 q/ha
- pszenica ogółem 41,0 q/ha
- rzepak 15,0 q/ha
- ziemniaki 310 q/ha
- buraki cukrowe 450 q/ha

Trzy gospodarstwa dzierżawiące grunty AWRSP i SKR specjalizują się w uprawach: pszenicy (650 ha) w Trzynieku, ziemniaków sadzeniaków i jęczmienia w Kędrzynie.

4. Proces przekształcania gospodarki rolnej.

Przed 1990r. gmina Siemyśl należała do najprężniejszych pod względem gospodarki rolnej w byłym województwie koszalińskim. Największymi ośrodkami były PGR Trzynik i PGR Kędrzyno. Przemiany gospodarcze lat 90 –tych spowodowały upadek PGR-ów, wszystkie farmy oraz ośrodki pomocnicze i produkcyjne upadły. Obecnie następuje powolny proces restrukturyzacji gospodarki. Pozytywnym zjawiskiem jest zagospodarowanie gruntów rolnych, odsetek ugorów jest tu niewielki, wynosi ca 4%. Negatywnym zjawiskiem jest drastyczny spadek hodowli zwierzęcej, zwłaszcza bydła co wiąże się z degradacją trwałych użytków zielonych (brak wypasów, brak środków na oczyszczanie i udrażnianie robót melioracyjnych). Część gospodarstw przechodzi na nowoczesne sposoby zagospodarowania. Należą do nich duże gospodarstwa w Trzyniku, Kędrzynie i Siemyślu. W gospodarstwach małych i średnich, gdzie sytuacja jest trudna, kilku rolników prowadzi hodowlę bydła mlecznego (na ponad 20 krów), kilkunastu na mniejszą skalę (na około 10 krów). Kilkadziesiąt gospodarstw prowadzi hodowlę trzody chlewnej.

Powstała sieć gospodarstw współpracujących z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Boninie. W gospodarstwach tych sprawdza się i przystosowuje do warunków klimatyczno – glebowych propozycje rozwiązań technologicznych instytutów naukowo – badawczych. Należy tutaj wymienić 5 gospodarstw o następujących kierunkach produkcji:

- 3 wielokierunkowe – w Siemyślu, Byszewie, Świeciu Kołobrzeskim
- 1 jednokierunkowe – ferma bydła mlecznego w Siemyślu
- 1 jednokierunkowe – ferma trzody chlewnej w Nieżynie

Powstały również nowe obiekty, częściowo wykorzystujące istniejące zabudowania na funkcje związane z rolnictwem, np.:

- w Kędrzynie – przechowalnia ziemniaków
- w Trzyniku – przywrócenie produkcji gorzelni

Działalność agroturystyczną prowadzi tylko jedno gospodarstwo w Nieżynie. W uprawie warzyw (o powierzchni 25 ha) specjalizuje się 1 gospodarstwo.

Głównym ośrodkiem obsługi rolnictwa jest gminna spółdzielnia SCh w Siemyślu, prowadząca działalność usługową oraz zaopatrzeniową (magazyny środków produkcji).

5. Rybactwo

Na terenie gminy prowadzona jest hodowla ryb w niewielkim zakresie. W Siemyślu na powierzchni ok. 0,30 ha prowadzi się hodowlę pstrągów (wydajność roczna ok. 10 ton). W Świeciu Kołobrzeskim również prowadzi się hodowlę pstrągów. W jeziorze Kamienica zlikwidowano hodowlę karpia ze względów ekologicznych. W miejscowości Nieżyn na łąkach w dolinie rzeki Błotnicy powstało kilka stawów (łącznie ok. 4,0 ha) stanowiących płatne łowiska dla wędkarzy. Korzystne warunki środowiska naturalnego dla rozwoju hodowli ryb oraz wędkarstwa, poprzez zakładanie stawów, istnieją w okolicy Nieżyna (dolina rzeki Błotnicy) i w okolicach Siemyśla (dolina rzeki Dębosznicy).

6. Leśnictwo

Grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego zajmują 1 677 ha. Z tego 1 576 ha znajduje się w administracji Nadleśnictwa Gościno. Lasy zaliczone do ochronnych zajmują powierzchnię 409,19 ha, są to lasy wodochronne.

Kompleksy leśne charakteryzują się dość żyznymi siedliskami i urozmaiconym gatunkowo drzewostanem, zwłaszcza w południowo – wschodniej części gminy. Połowę powierzchni leśnej zajmuje siedlisko boru mieszanego świeżego. Siedlisko słabsze typowego boru świeżego występuje w północno – wschodniej części w miejscowości Charzyno, na pozostałym obszarze przeważają żyźniejsze siedliska boru mieszanego świeżego. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, jedynie przy jeziorze Kamienica buk i dąb. Sosna tworzy drzewostany wszystkich klas wieku z przewagą młodych do 40 lat, natomiast buk i dąb klasy powyżej 50-80 lat. W dolinie Błotnicy występują również siedliska wilgotne: bór mieszany wilgotny oraz ols. Posiadają one duże znaczenie ekologiczne. Nadleśnictwo Gościno prowadzi gospodarkę leśną (wyrębowa, pielęgnacyjną, budowlaną) w oparciu o plan urządzenia lasu.

7. Struktura własności

W strukturze własności i władania gruntów zachodzą ustawiczne zmiany wynikające z transformacji ustrojowej. W końcu lat 80-tych około 50% ziemi w gminie było własnością Państwa głównie w użytkowaniu państwowych gospodarstw rolnych. Obecnie gruntami tymi administruje Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa (AWRSP).

Na dzień 01.01.1999 struktura własności przedstawia się następująco:

- grunty Zasobu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa	- 3.907 ha
- grunty Państwowych Gospodarstw Leśnych	- 1.677 ha
- pozostałe grunty Skarbu Państwa	- 338 ha
- grunty komunalne (gminne)	- 45 ha
- grunty gminne przekazane w użytkowanie wieczyste	- 36 ha
- grunty osób fizycznych	- 4.169 ha
- grunty spółdzielcze	- 30 ha
- grunty kościelne	- 17 ha
- grunty osób prawnych	- 500 ha
- powierzchnia wyrównawcza	- <u>18 ha</u>
Razem powierzchnia geodezyjna gminy	10.737 ha

Większość gruntów Zasobu Agencji WRSP, jest obecnie wdzierzawiona osobom prawnym i osobom fizycznym.

ROZDZIAŁ VI

POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

1. Produkcja i przetwórstwo

W gminie rolniczej najbardziej uzasadnioną gałęzią przemysłu jest przetwórstwo płodów rolnych i leśnych. Struktura sieci zakładów przetwórczych do roku 1990 była związana z państwowymi gospodarstwami rolnymi, a obecnie ulega transformacji wraz z transformacją rolnictwa. W gminie funkcjonuje kilka większych zakładów przetwórczych z szansami na dalszy rozwój oraz kilka dobrze zapowiadających się przedsiębiorstw produkcyjnych, związanych z rolnictwem. Należą do nich:

- zakłady przetwórstwa rybnego: „Nord Fish” w Charzynie i „Rybak” w Unieradzu
- zakład przemysłu drzewnego: „Trakbud” w Byszewie
- zakład produkcji sprzętu wędkarskiego w Kędrzynie
- zakład sprzętu dla przemysłu spożywczego: „Konsorcjum Andziak” w Białokurach
- ośrodek obsługi rolnictwa GS Samopomoc Chłopska w Siemyślu

Poza uwarunkowaniami „zewnętrznymi”, niezależnymi od postaw i działań społeczności lokalnej, wpływ na rozwój przetwórstwa w gminie będzie miała poprawa jakości produktów rolnych. Obecnie jakość ta nie pozwala na skuteczną konkurencję z produktami sprowadzanymi z głębi Polski. Przykładem jest przedsiębiorstwo „Nord Fish”, gdzie do produkcji przetworów rybnych sprowadza się warzywa spoza gminy ze względu na ich wyższą jakość.

2. Rzemiosło i usługi komercyjne

Mechanizmy wolnego rynku stabilizują rozwój sieci usług i rzemiosła na poziomie obecnych potrzeb. Charakterystycznym zjawiskiem jest mnogość małych zakładów (firm), typowa dla wczesnego stadium gospodarki rynkowej.

Tabela 10 Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych:

Liczba zakładów w sołectwach	Wielkość zakładów pod względem zatrudnienia		
	do 5 pracowników	5-20	Powyżej 20
Siemyśl	46	2	0
Charzyno	38	0	1
Unieradz	4	0	1
Nieżyn	13	1	0
Byszewo	5	0	1
Kędrzyno	12	1	1
Niemierze	3	0	0
Białokury	11	1	0
Świecie Koł.	2	0	0
Trzynik	8	1	0

Tabela 11 Usługi komercyjne

RODZAJ USŁUGI	OBIEKT	LOKALIZACJA WE WSI:
HANDEL	SUPERMARKETY	-
	SKLEPY WIELOBRANŻ.	Siemyśl (3), Charzyno (1),
	SKLEPY SPOŻYWCZE	Siemyśl (5), Charzyno (3), Trzynik (2), Niemierze (2), Byszewo (1), Świecie Koł.(1), Białokury (1), Kędrzyno(1), Nieżyn (1)
GASTRONOMIA	RESTAURACJE	Siemyśl (1)
	BARY	Siemyśl (1), Nieżyn (1)
	KAWIARNIE	Siemyśl (1), Charzyno (1)
HOTELARSTWO	MOTELE	Nieżyn (Karczma nad Stawem)
	PENSJONATY	-
	KWATERY PRYWATNE	-

ROZDZIAŁ VII

SIEĆ OSADNICZA

1. Struktura administracyjna

W strukturze gminy istnieje 11 sołectw, których ośrodkami są wsie o zwartej zabudowie (z wyjątkiem sołectwa Morowo). Rozmieszczenie mieszkańców gminy przedstawia tabela nr 4 w rozdziale „sytuacja demograficzna”. Z tabeli wynika, że tendencje rozwojowe wykazują jedynie wsie Siemyśl i Charzyno. W tych miejscowościach koncentruje się większość placówek usługowych.

Tabela 12 Ośrodki obsługi ludności

Nazwa miejscowości	Oświata	Służba zdrowia	Handel	Rzemiosło, usługi, przemysł	Administracja
Siemyśl	+	+	+	+	+
Charzyno	+	-	+	+	-
Niemierze	-	-	+	+	-
Unieradz	-	-	-	-	-
Nieżyn	-	-	+	+	-
Byszewo	-	-	+	+	-
Kędrzyno	-	-	+	+	-
Morowo	-	-	-	+	-
Świecie Koł.	-	-	+	+	-
Białokury	-	-	+	+	-
Trzynik	-	-	+	+	-

Z tabeli wynika, że jedynie Siemyśl można uznać za wielofunkcyjny ośrodek obsługi. Poważnych przekształceń strukturalnych wymagają wsie popegeerowskie Trzynik i Kędrzyno.

2. Mieszkalnictwo

Wg Urzędu Gminy (dane z lipca 1999r.) wynika, że w gminie Siemyśl żyje około 1.070 rodzin, uznanych za potencjalne gospodarstwa domowe. Rodziny te zamieszkują w 872 jednostkach mieszkalnych. Na 1 mieszkanie przypada 1,23 gospodarstwa domowego (wskaźnik gorszy od wskaźnika z 1988r.) co świadczy o nie najlepszej i pogarszającej się sytuacji mieszkaniowej w gminie.

Tabela 13 Zasoby mieszkaniowe gminy

Sołectwa	Ilość budynków mieszkalnych	Ilość mieszkań	Ilość gospodarstw domowych
Siemyśl	119	202	262
Charzyno	135	184	232
Białokury	40	74	90
Byszewo	28	32	47
Kędrzyno, w tym:	36	85	91
a) Kędrzyno	27	75	79
b) Paprocie	9	10	12
Morowo	20	21	25
Niemierze	23	36	45
Nieżyn, w tym:	52	62	77
a) Nieżyn	45	55	66
b) Mącznik	7	7	11
Świecie Koł.	32	45	49
Trzynik, w tym:	36	102	120
a) Trzynik	34	100	116
b) Wszemierzyce	2	2	4
Unieradz	21	29	35
RAZEM	542	872	1.073

Blisko 80% substancji mieszkaniowej znajduje się w budynkach sprzed 1945r., w związku z czym stopień dekapitalizacji budynków jest wysoki.

W zasobach komunalnych znajduje się 27 mieszkań, co stanowi jedynie 3% ogółu mieszkań.

Tabela 14 Zasoby mieszkań komunalnych

Mieszkania w sołectwach	Budownictwo wielorodzinne		Budownictwo jednorodzinne	
	Ilość budynków	Ilość mieszkań	Ilość budynków	Ilość mieszkań
Siemyśl	2	9	4	6
Charzyno	-	-	3	4
Białokury	-	-	1	2
Świecie Koł.	-	-	2	3
Trzynik	-	-	1	2
Unieradz	-	-	1	1

Zamierzenia realizacyjne budownictwa mieszkaniowego zawarte w miejscowym planie ogólnym gminy Siemyśl z 1989r. są realizowane w minimalnym stopniu.

Tabela 15 Realizacja budownictwa mieszkaniowego w ostatnich latach

Miejscowość	Liczba budynków mieszkalnych realizowanych w latach											
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Siemyśl	5	4	5	5	1	1	0	0	0	1	1	1
Charzyno	1	4	7	5	0	0	1	3	0	1	1	2
Nieżyn	2	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1
Trzynik	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Białokury	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1
Byszewo	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Razem	12	9	12	12	2	1	2	5	0	3	4	5

Dane z powyższej tabeli wskazują na:

- wyraźne zahamowanie ruchu budowlanego po 1990 r.
- wyraźne preferencja Siemyśla i Charzyna dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego
- wzrastająca aktywność budowlana w Charzynie, Nieżynie i Białokurach.

Stopień skupienia budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych jednostkach osadniczych jest zróżnicowany.

Tabela 16 Zabudowa zwarta – rozproszenie budownictwa

Sołectwo	Liczba budynków mieszkalnych ogółem	Liczba budynków mieszk. w zwartej zabudowie	
		sztuk	%
Siemyśl	119	86	72,0
Charzyno	135	102	75,5
Białokury	40	25	62,5
Byszewo	28	23	82,0
Kędrzyno	36	26	72,0
Morowo	20	0	0,0
Niemierze	23	23	100,0
Nieżyn	52	25	48,0
Świecie Koł.	32	19	59,0
Trzynik	36	29	80,5
Unieradz	21	13	62,0

W większości wsi ponad 70% siedlisk skupionych jest w obrębie zwartej zabudowy.

3. Infrastruktura społeczna.

Rozmieszczenie urządzeń infrastruktury społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17 Zestawienie obiektów infrastruktury społecznej

RODZAJ USŁUGI	OBIEKT	LOKALIZACJA WE WSI:
ADMINISTRACJA I BEZPIECZEŃSTWO	STRAŻ POŻARNA	Siemyśl, Charzyno, Świecie Kołobrzescie
	POSTERUNEK POLICJI	Siemyśl
	URZĄD POCZTOWY	Siemyśl, Charzyno
OŚWIATA	GIMNAZJUM	Siemyśl
	SZKOŁA 6 KL.	Siemyśl, Charzyno
	PRZEDSZKOLE	Siemyśl
OCHRONA ZDROWIA	PRZYCHODNIA LEK.	-
	OŚRODEK ZDROWIA	Siemyśl
	APTEKA	Siemyśl
KULTURA I KULT	OŚRODKI KULTURY	Siemyśl, Charzyno, Trzynik (2)
	BIBLIOTEKI	Siemyśl, Charzyno, Trzynik, Byszewo
	KOŚCIOŁY	Siemyśl, Charzyno, Trzynik, Niemierze, Nieżyn, Unieradz
CMENTARZE czynne		Siemyśl, Charzyno
OPIEKA SPOL.	OŚRODEK MONAR-u	Trzynik (Wszemierzyce)
DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA	SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT	Nieżyn

3.1. Oświata

W gminie działają dwie szkoły podstawowe: w Siemyślu na 263 uczniów i w Charzynie na 171 uczniów. Od 1.09.1999 w Siemyślu zostało zorganizowane gimnazjum. Liczba szkół i ich pojemność obecnie zaspokaja potrzeby gminy. Konieczne jest zapewnienie dojazdu dzieci do szkół z miejscowości dalej położonych od miejsc nauczania.

3.2. Ochrona zdrowia

W gminie istnieje tylko jeden ośrodek zdrowia w Siemyślu, którego wyposażenie składa się z przychodni ogólnej, przychodni stomatologicznej i ginekologicznej. Do niedawna funkcjonował ośrodek zdrowia w Charzynie obecnie zlikwidowany. W związku z czym odczuwa się brak gabinetu lekarskiego i stomatologicznego. Stopień wyposażenia gminy w placówki służby zdrowia nie jest dostateczny. Forma organizacji lecznictwa na obszarze gminy będzie głównie zależała od modyfikowanych rozwiązań reformy służby zdrowia, w tym od stopnia "mobilności" lekarzy rodzinnych.

3.3. Kultura

Zestawienie placówek kulturalnych przedstawia tabela 13. Liczba placówek kultury jest wystarczająca, natomiast odczuwa się brak środków na utrzymanie właściwego stanu technicznego (remonty), odpowiednie wyposażenie i prowadzenie działalności na właściwym poziomie.

3.4. Sport i rekreacja

W Siemyślu funkcjonuje sala sportowa. Ponadto na terenie gminy istnieją trzy boiska piłki nożnej, w tym dwa w złym stanie oraz cztery boiska piłki ręcznej. Odczuwany jest brak sali sportowej przy szkole w Charzynie.

3.5. Cmentarnictwo

Na obszarze gminy istnieją dwa czynne cmentarze komunalne: w Siemyślu i w Charzynie. Na okres kilku najbliższych lat, na tych cmentarzach są zabezpieczone możliwości pochówku uwzględniając obecny procent umieralności w gminie.

ROZDZIAŁ VIII

KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. Komunikacja kołowa.

Drogi kołowe są jedynym funkcjonującym elementem infrastruktury transportowej w gminie. Przez obszar gminy nie przechodzą drogi krajowe, ani wojewódzkie. Najbliżej położoną drogą krajową jest droga nr 6 w relacji Szczecin- Gdańsk, odległa od granic gminy o 2 km.

Dostępność do terenu gminy z drogi nr 6 nie jest jednak satysfakcjonująca, gdyż odległość do ośrodka gminnego (Siemyśla) liczona wzdłuż dróg powiatowych wynosi: 12 km jadąc od strony Szczecina drogą o dostatecznym standardzie lub 9 km jadąc od strony Koszalina. Droga wojewódzka nr 102 w relacji Kołobrzeg – Trzebiatów przylega do północnej granicy gminy, natomiast droga nr 162 Kołobrzeg – Świdwin przebiegająca wzdłuż wschodnich granic gminy stanowi główną trasę dojazdową do Kołobrzegu.

Sieć dróg powiatowych o łącznej długości 60,6 km umożliwia funkcjonowanie transportu indywidualnego i komunikacji zbiorowej w dostatecznym stopniu. Nawierzchnia dróg powiatowych, w większości asfaltowa wymaga jednak stałych remontów i modernizacji. W obrębie zabudowy zwartej w większości wsi nawierzchnie są brukowane. Obecnie 5,8 km dróg powiatowych nie ma nawierzchni utwardzonej.

Drogi gminne (wraz z drogami dotychczas zakładowymi) mają łączną długość 70,0 km. Jedynie 2 km dróg gminnych posiada nawierzchnię utwardzoną.

Generalnie sieć dróg w gminie jest wystarczająca, jednak zdecydowanie wymaga pilnych działań w zakresie poprawy geometrii, poszerzenia (brak poboczy) i utwardzenia nawierzchni. Zdaniem pracowników Urzędu Gminy odczuwa się potrzebę modernizacji drogi prowadzącej z Trzynika przez Helenówek do drogi nr 6 poprzez jej poszerzenie i utwardzenie nawierzchni. Droga ta w standardzie drogi powiatowej usprawniłaby połączenie miejscowości gminy z główną trasą przelotową.

Charakterystykę istniejących dróg powiatowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18

Nr drogi	Długość na obszarze gminy (km)	Charakterystyka drogi
17109	11,8	Droga powiatowa relacji: droga wojewódzka nr 102 – Kędrzyno – Byszewo – Nieżyn – Gościno. Nawierzchnia z asfaltobetonu o szer. jezdni 4,5 – 5,0 m. Odcinkami droga ma nawierzchnię brukowaną (na terenach zabudowanych)
17110	5,2	Droga powiatowa relacji: Byszewo – Niemierze – droga wojewódzka nr 102. Nawierzchnia z asfaltobetonu w dobrym stanie. Szerokość jezdni 4,0 – 5,0 m.
17111	5,8	Droga powiatowa relacji Byszewo – Jarkowo. Nawierzchnia z asfaltobetonu o szer. jezdni 4,5 – 5,0 m. Na odcinkach nawierzchnia brukowa.
17112	5,0	Droga powiatowa relacji Niemierze – Charzyno – Ołużna. Nawierzchnia z asfaltobetonu.
17113	13,3	Droga powiatowa relacji Rymań – Białokury – Siemyśl – Nieżyn – Charzyno – droga wojewódzka nr 162. Nawierzchnia z asfaltobetonu szer. jezdni 4,8 – 5,0 m.
17114	0,9	Droga powiatowa relacji Nieżyn – Ołużna
17115	8,0	Droga powiatowa relacji Morowo- Siemyśl – Trzynik. Nawierzchnia z asfaltobetonu na odcinku Siemyśl – Trzynik (4,3 km), na odcinku Morowo – Siemyśl – nawierzchnia gruntowa.
17116	3,6	Droga powiatowa relacji Swiecie Koł. - Białokury. Nawierzchnia asfaltowa na odcinku dł. 2,7 km, pozostała część brukowana.
17118	4,0	Droga powiatowa relacji Drozdowo – Trzynik – Gościno. Nawierzchnia asfaltowa szer. 3,5 – 5,0 m oraz odcinek jezdni brukowany (2,5 km).
17124	2,3	Droga powiatowa relacji Trzynik – Dębica o nawierzchni gruntowej.

2. System zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

2.1. Zaopatrzenie w wodę.

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę gminy Siemyśl są ujęcia wód podziemnych. Obszar gminy nie należy do stref zasobnych w wody podziemne. Moduł eksploatacyjny układa się w granicach 50 – 100 m³/d/km². Trochę lepiej jest w okolicy Siemyśla i Trzynika, gdzie moduł zasobowy wynosi 100 – 200 m³/d/km². Korzystnie przedstawia się pñ. – wsch. fragment gminy znajdujący się w obrzeżnej partii rynny Rozcięcina, dla której moduł zasobowy wynosi 500 – 1000 m³/d/km². W gminie Siemyśl dziewięć miejscowości (ok. 76% ogólnej liczby mieszkańców) korzysta ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

W tabeli podano wykaz miejscowości i charakterystykę ilościowo – jakościową ujęć wód podziemnych i wodociągu do zbiorowego zaopatrzenia. Wszystkie ujęcia wód podziemnych dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę mają ważne pozwolenia wodnoprawne do roku 2002-2005. Faktycznym zagrożeniem dla ujęcia wody w Charzynie jest istniejący w pobliżu szkoły zbiornik typu "szambo", który należałoby ze strefy usunąć. W pozostałych ujęciach jakość wody jest dobra.

Trzy miejscowości: Świecie Kołobrzeskie, Morowo, Paprocie i oddalone kolonie zaopatrują się w wodę z ujęć zagrodowych. Woda z tych ujęć w niektórych przypadkach jest złej jakości i nie nadaje się do picia. Zagrożeniem dla wód jest niekontrolowany sposób odprowadzania ścieków bytowo – gospodarczych do wód powierzchniowych i do gruntu.

Małe grupy mieszkańców i zakłady produkcyjne (Nord Fish, Piekarnia, Rybak, Gorzelnia) korzystają z lokalnych ujęć na własne potrzeby.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina Siemyśl spełnia podstawowe wymogi.

Tabela 19 Charakterystyki ilościowo – jakościowe ujęć wód podziemnych i wodociągu do zbiorowego zaopatrzenia

MIEJSCOWOŚĆ	UJĘCIA WODY				SIECI WODOCIĄGOWE					Zarządzający systemem	Uwagi
	Wydajność m ³ /d	Pobór m ³ /d	Technologia uzdatniania	Pozwolenie wodnoprawne do roku	Długość km	Podłącz. odbiorcy %	Materiał	Rok rozpoczęcia realizacji	Stan techniczny		
Siemyśl	300	120-160	-	2002	5,9	~82	Ocynek PCV	1981	dobry	Gmina	
Nieżyn–Unieradz	200	60-80	odżelazian odmangan	2005	17,3	~92	Ocynek PCV	1989	dobry	Gmina	Podłączone Izdebnu Macznik
Charzyno	200	80-90	-	2002	6,6	~76	Ocynek	1978	dobry	Gmina	Zagrożenie stanowi szambo szkolne
Niemierze	100	90	-	2004	2,8	~98	Ocynek	1985	dobry	Gmina	
Trzynik	300	80-90	odżelazian odmangan	2005	2,6	~99	Ocynek	1980	dobry	Gmina	
Byszewo-Kędrzyno	120	70-80	-		2,8	~92	Ocynek	1984	dobry	Agencja Rolna	
Białokury	100	30	-		1,8	~50	Ocynek	1971	dobry	Agencja Rolna	

2.2. Odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie.

Zbiorowy system odprowadzania i oczyszczania ścieków funkcjonuje jedynie w Siemyślu i Trzyniku. Do oczyszczania ścieków z Siemyśla służy mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków typu „rów cyrkulacyjny” i „staw korzeniowy” o wydajności 132 m³/d. Oczyszczalnia ta pracuje wadliwie. Stwierdzono duży napływ wód podziemnych i małą przepustowość stawu korzeniowego .

Pozwolenie wodno – prawne na wprowadzenie ścieków do odbiornika (rz. Dębosznica) jest aktualne do roku 2006r.. Wielkość odprowadzanego ładunku zanieczyszczeń wynosi:

- BZT₅ – 30mg O₂/dm³
- azot – 30mg N/dm³
- zawiesina – 30mg/dm³
- fosfor – 4mg P/dm³

Strefa ochronna oczyszczalni wynosi 100m, oczyszczalnią zarządza gmina.

Dla obsługi mieszkańców Trzynika pracuje druga oczyszczalnia ścieków. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna typu „rów cyrkulacyjny” o przepustowości 100m³/dobę. Oczyszczalnia w Trzyniku funkcjonuje prawidłowo, a odbiornikiem ścieków po oczyszczeniu jest rz. Dębosznica. Oczyszczalnią zarządza Agencja Rolna – Gospodarstwo Skarbowe Budzistowo.

Pozostałe miejscowości na obszarze gminy Siemyśl nie są skanalizowane. Część ścieków oczyszcza się lokalnie w osadnikach gnilnych lub w przyzakładowych oczyszczalniach, a część gromadzi się w zbiornikach bezodpływowych i wywozi na oczyszczalnię.

Niestety często występuje niezorganizowany i niekontrolowany sposób ścieków bytowo – gospodarczych. Nieskanalizowane obszary silnie wpływają na zanieczyszczenie obydwu rzek w gminie.

W wyniku badań przeprowadzonych w 1996r. rz. Dębosznica na dł. 19,4 km prowadziła wody III klasy czystości, a na pozostałych 12,6 km wody były pozaklasowe. Rzeka Błotnica na całej długości prowadziła wody III klasy czystości. O tak niskich klasach czystości decydował wysoki stopień zawartości azotu azotynowego.

3. System gazowniczy

Gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 150mm o znaczeniu regionalnym przebiega przez północną część gminy lecz nie zasila w gaz odbiorców na obszarze gminy. Część mieszkańców gminy korzysta z gazu płynnego w butlach.

4. System ciepłowniczy

Na obszarze gminy nie ma zorganizowanego systemu przesyłowego ciepła, ani centralnych źródeł ciepła (kotłowni).

Do ogrzewania mieszkań i lokali użytkowych najczęściej używa się paliwa stałego tj. węgla, koksu i drewna. Funkcjonuje wiele kotłowni lokalnych obsługujących pojedyncze obiekty lub małe grupy obiektów. Najczęściej w mieszkaniach funkcjonuje ogrzewanie piecowe.

5. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.

Na obszarze gminy znajdują się dwa tymczasowe wysypiska odpadów o łącznej pojemności 80 tys. m³:

- w Charzynie – eksploatacja do 2000r.
- w Białokurach – eksploatacja do 2002r.

Istniejące wysypiska są nie ogrodzone i nie urządzone, a odbiór odpadów słabo zorganizowany. Przedłużenie założonego okresu eksploatacji może prowadzić do dalszej degradacji otaczających terenów oraz do skażenia wód gruntowych i powierzchniowych

6. Energetyka

6.1. Ocena stanu urządzeń energetycznych

Przez teren gminy Siemyśl przebiegają cztery linie średniego napięcia: dwie magistralne i dwie rozdzielcze. Wyposażenie trenu w linie średniego napięcia SN - kV ocenia się jako dobre. Ilość stacji transformatorowych w gminie wynosi 62. Są to głównie stacje transformatorowe słupowe typu STSa i STSb dla jednostek transformatorowych o mocach znamionowych 100 kVA i 250 kVA, stacje wieżowe starego typu dla jednostek transformatorowych do 180 kVA, kilka stacji wieżowych dla jednostek transformatorowych o mocy 400 kVA i kilka stacji transformatorowych typu MSTL dla

jednostek transformatorowych 630 kVA. Typy, moce jednostek zainstalowanych i możliwych do zainstalowania przedstawiono w załączniku do studium opracowanym przez mgr inż. A. Czatyрко „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Siemyśl – energetyka”.

W gminie brak jest elektrowni oraz elektrociepłowni. Na podstawie dostępnych materiałów rejonu energetycznego Kołobrzeg nie stwierdzono niekonwencjonalnych źródeł energii elektrycznej.

6.2. Charakterystyczne dane techniczne urządzeń energetycznych w gminie.

1. Ilość stacji transformatorowych $n = 62$ szt.

2. Moc pozorna zainstalowanych transformatorów w stacjach

$$S_n = 5,564 \text{ MVA}$$

3. Moc czynna zainstalowanych transformatorów przy założeniu średniego

$$\cos \varphi_i > 0,86 \quad P_n = 4,785 \text{ MW}$$

4. Moc pozorna przy założeniu zainstalowanych we wszystkich stacjach transformatorów o mocach znamionowych dla poszczególnych typów istniejących stacji

$$S_n = 12,160 \text{ MVA}$$

5. Szacunkowa rezerwa mocy pozornej wynikająca z punktu 4 przy $k_j = 0,5$ i uwzględnieniu istniejących obciążeń:

$$S_n = (12,160 - 5,564 + 1,107) \times 0,5 = 3,85 \text{ MVA}$$

Moc ta może być osiągnięta pod warunkiem, że linie przesyłowe nie są w chwili obecnej maksymalnie obciążone.

Tabela 20 Szacunkowe obciążenie linii SN – 15kV

Lp	Typ linii	Numer linii	Moc pozorna stacji przeliczona do linii po k_z stacji (kVA)	Współczynnik obciążenia linii (k_j)	Moc pozorna obciążenia linii na terenie Gminy (kVA)
1	SN – 15 kV rozdzielcza	503	1190,0	0,5	595,0
2	SN – 15 kV rozdzielcza	509	2025,4	0,5	1012,5
3	SN – 15 kV magistralna	533	763,4	0,7	534,4
4	SN – 15 kV magistralna	534	64,0	0,9	57,6

7. Telekomunikacja

7.1 Rodzaje usług telekomunikacyjnych świadczonych na terenie gminy Siemyśl

Na terenie gminy Siemyśl świadczone są powszechne usługi telekomunikacji:

- rozsiwowej (radio i telewizja),
- porozumiewawczej (telefonacja stacjonarna i ruchoma, telegrafia, teleinformatyka).

Opracowanie ocenia stan istniejący oraz potrzeby i perspektywy rozwoju na terenie gminy Siemyśl usług telekomunikacji stacjonarnej. Tego rodzaju usługi są najpopularniejsze i najpowszechniejsze wśród usług telefonicznych.

Jak dotąd monopolistą w świadczeniu tego rodzaju usług na terenie byłego woj. koszalińskiego jest operator narodowy – Telekomunikacja Polska S.A. /TP S.A./. Drugim operatorem na tego rodzaju usługi będzie EL NET – Bydgoszcz. Jak dotąd operator ten nie przystąpił jednak do świadczenia usług zgodnie z koncesją, z czego można wywnioskować że do telefonizacji swoją siecią gminy Siemyśl może przystąpić nie wcześniej jak za 3-4 lata.

Usługi telefonii ruchomej /komórkowej/ świadczą na terenie województwa trzy firmy operatorskie: Centertel, Polska Telefonacja Cyfrowa – Era i GSM Plus.

7.2. Stan telefonizowania gminy Siemyśl

Na terenie gminy Siemyśl zamieszkuje ok. 3,5 tys. osób i czynnych jest ponad 500 stacjonarnych abonentów telefonicznych, co daje gęstość 14,5 abonentów na 100 mieszkańców. Średnia krajowa i wojewódzka dla terenów wiejskich wynosi ok. 12 abonentów na 100 mieszkańców.

Dość wysoki wskaźnik telefonizacji gminy Siemyśl plasuje ją na jednym z czołowych miejsc wśród gmin w byłym woj. koszalińskim.

Wszyscy abonenci w gminie Siemyśl przyłączeni są do najnowszej generacji central telefonicznych, które zapewniają, poprzez łącza cyfrowe, niezbędną ilość i jakość usług miejscowych, międzymiastowych i międzynarodowych, w miarę rezerw na sieciach kablowych.

Wszystkie miejscowości w gminie Siemyśl są telefonizowane, posiadając przynajmniej jeden telefon stacjonarny /nie licząc telefonów komórkowych/.

Stan telefoniczowania poszczególnych miejscowości w gminie jest mocno zróżnicowany /gęstości od 1,3 we wsi Niemierze czy Świecie do 20,7 abonentów na 100 mieszkańców w samym Siemyślu /patrz załączona tabela/.

Przyczyny takiego zróżnicowania są zależne od zapotrzebowania na telefony /zamożność mieszkańców, ilość firm/ oraz różnych kosztów budowy sieci telefonicznej od centrali do poszczególnych miejscowości.

Telefoniczna sieć międzycentralowa zbudowana jest z kabli światłowodowych a sieci abonenckie zbudowane są z doziemnych kabli miedzianych /łącza abonenckie od central do abonentów na terenie gminy/.

Tylko nieznaczna ilość łączy abonenckich zestawiona jest z wykorzystaniem linii napowietrznych.

Część łączy abonenckich zestawiona jest drogą radiową /Kędrzyno, Byszewo, Morowo/.

7.3. Popyt na usługi telefoniczne

Wobec niemożności uzyskania danych o zgłoszonym w TP S.A. i u drugiego operatora telefonii stacjonarnej popycie na zainstalowanie nowych stacji telefonicznych, zakłada się wielkość nie załatwionego popytu w gminie Siemyśl w wysokości ok. 200 abonentów - przy założeniu wzrostu gęstości w poszczególnych miejscowościach do poziomu 20 abonentów na 100 mieszkańców.

Zakładając wzrost dochodów ludności a jednocześnie obniżanie opłat za usługi telekomunikacyjne, wskutek wprowadzania coraz nowszych technologii i konkurencji na rynku telekomunikacyjnym, szacuje się wzrost popytu na usługi telekomunikacyjne do poziomu 30 abonentów na 100 mieszkańców ok. 2010.

Po 2000 roku nastąpi przewartościowanie popytu z usług telefonicznych w kierunku usług teleinformatycznych, w tym powszechny dostęp do internetu, które mogą być świadczone poprzez nowoczesne sieci telefoniczne.

ROZDZIAŁ IX

BUDŻET GMINY

Gmina Siemyśl ma dość niskie dochody. W ostatnich trzech latach obserwuje się stagnację budżetu, co w efekcie oznacza pogarszanie się finansowej sytuacji gminy. Realizacja budżetu wykazuje zrównoważenie wydatków i dochodów.

Tabela 21

ROK	Budżet planowany		Budżet zrealizowany	
	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki
1997	3.458.208	3.433.208	3.445.317	3.338.497
1998	3.476.963	3.546.963	3.360.052	3.508.482
1999	3.332.345	3.302.345	-	-

ROZDZIAŁ X

JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Warunki życia mieszkańców gminy Siemyśl nie odbiegają od przeciętnego standardu dla obszarów wiejskich w Polsce północno – zachodniej po transformacji ustrojowej, która w sposób zasadniczy zmieniła status quo wsi, a szczególnie obszarów popegeerowskich.

1. Praca –źródła dochodów

Na tle stosunkowo niskiej stopy bezrobocia dla powiatu kołobrzeskiego (12,2%) w gminie Siemyśl wskaźnik ten jest wyższy i wynosi ok. 14%. Nierównomiernie rozkłada się deficyt miejsc pracy na obszarze gminy osiągając najgorszy stan we wsiach popegeerowskich (Trzynik, Kędrzyno). Powstałe od niedawna w tych sołectwach duże prywatne zakłady rolne zatrudniają jedynie część byłych pracowników PGR-ów. Z tego powodu, między innymi odsetek ludności otrzymującej świadczenia społeczne wynosi dla gminy ok. 10%, przy dość niskim wskaźniku dla całego powiatu (4,6%). Bezrobocie dotyczy najczęściej osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych. Sytuacja pracowników kwalifikowanych, a w szczególności w specjalnościach usługowych jest znacznie lepsza. Brak środków w budżecie gminy nie pozwala na uruchomienie robót publicznych, ani robót interwencyjnych. Powstawanie i funkcjonowanie zakładów pracy związanych z przetwórstwem płodów rolnych, ryb i surowców leśnych rokuje poprawę sytuacji na rynku pracy.

2. Miejsce i warunki zamieszkania.

Poziom zaopatrzenia w infrastrukturę społeczną i infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach gminy nie odbiega od średniego poziomu na obszarach wiejskich, co oznacza, że jest stanowczo za niski w świetle postulatów równania poziomu warunków życia między miastem a wsią. To co korzystnie wyróżnia obszar gminy Siemyśl wynika z bliskiego położenia dużego, prężnego ośrodka miejskiego jakim jest Kołobrzeg. Stwarza to szansę dla mieszkańców gminy na znalezienie zatrudnienia jak i możliwość korzystania z usług o wyższym standardzie. Niewątpliwie lepsze warunki od przeciętnych mają mieszkańcy dużych osad położonych przy głównej trasie średnicowej gminy (Charzyno, Nieżyn i Siemyśl). Zdecydowanie natomiast gorsze warunki mają mieszkańcy kolonii i wybudowań ze względu na niesprawną komunikację zbiorową. Na przestrzeni ostatnich lat warunki mieszkaniowe w gminie nie polepszają się. Postępuje dekapitalizacja starej substancji mieszkaniowej, natomiast ruch budowlany znacznie osłabł.

ROZDZIAŁ XI

IDENTYFIKACJA OCZEKIWAŃ, SPRZECZNOŚCI I KONFLIKTÓW GMINY

1. Konflikty i sprzeczności

Podstawowy konflikt charakterystyczny dla obszarów wiejskich w obecnym okresie wynika z oczekiwań społeczności lokalnej wobec rolnictwa, które nie jest w stanie zapewnić pracy i godziwych warunków życia wszystkim, których uprzednio utrzymywało. Rolnictwo jest w okresie przystosowywania się do gospodarki rynkowej co będzie procesem długotrwałym. Rolnictwo będzie zmierzać do przemian w strukturze i jakości produktów oraz do ograniczenia zatrudnienia.

Kolejnym konfliktem jest konieczność aktywnych działań dla ochrony środowiska naturalnego i przywrócenia czystości wód, wobec niedostatku środków budżetowych na ten cel. Stopień zanieczyszczenia gleby i wód zmniejsza się w związku z zaprzestaniem intensywnej hodowli na terenach szczególnie wrażliwych, lecz wciąż pozostaje problem właściwej gospodarki ściekami i odpadkami

Wreszcie powszechnie znany konflikt między potrzebami, a możliwościami finansowania urzędów publicznych , szczególnie infrastruktury, których brak zniechęca do inwestowania w sektorach usług i działalności gospodarczej

2. Oczekiwania mieszkańców

Rozeznanie oczekiwań mieszkańców gminy dokonano na podstawie:

- a) ankiety rozpowszechnionej przez pracowników Urzędu Gminy w miesiącu sierpniu 1999r. wśród mieszkańców gminy
- b) warsztatów opiniotwórczych organizowanych przez Zachodniopomorską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Szczecinie w miesiącu październiku 1999r.
- c) rozmów z mieszkańcami prowadzonych przez autorów studium w czasie wizji lokalnych w terenie.

Ad. a)

Druk ankiety został rozprowadzony w liczbie 300 egz. Na ankietę odpowiedziało 48 respondentów (23 mężczyzn, 25 kobiet) reprezentujących główne grupy wiekowe (20 do

40 lat – 45%, 40 do 60 lat – 51%, powyżej 60 lat – 4%) oraz różnorodny poziom wykształcenia (podstawowe – 13 osób, zawodowe – 21 osób, średnie – 7 osób, wyższe – 7 osób). Ze względu na niewielką liczbę respondentów wyniki ankiety nie są traktowane jako opinie reprezentujące społeczność gminy lecz jedynie jako dodatkowa informacja o poglądach mieszkańców.

Na postawione 3 pytania uzyskano szeroki wachlarz odpowiedzi (respondenci wielokrotnie podkreślali więcej niż jedną z proponowanych odpowiedzi). Analizując wyniki ankiety można wysnuć następujące wnioski:

- ✓ przeważa pesymistyczny pogląd dotyczący niewielkich szans rozwoju gminy przy czym za główny powód uważa się złą sytuację w rolnictwie, charakterystyczny jest większy optymizm mieszkańców miejscowości Siemyśl i Charzyno w porównaniu z mieszkańcami wsi popegeerowskich
- ✓ za perspektywiczne źródła utrzymania mieszkańcy gminy uważają pracę w rolnictwie i pracę w zakładach przetwórstwa na terenie gminy, choć część z nich widzi również potrzebę szukania pracy w usługach poza miejscem zamieszkania
- ✓ z bolączek bytowych najbardziej dolegliwą jest brak możliwości korzystania z gazu (do celów grzewczych) oraz zły stan dróg, zwracano też uwagę na brak sieci telefonicznej na obszarach bardziej odległych od ośrodka gminy.

Ad. b)

Warsztaty opiniotwórcze prowadzone w ramach opracowania „strategii rozwoju gminy Siemyśl” doprowadziły do sprecyzowania „problemów gminy” oraz „celów rozwoju do roku 2016 na podstawie opinii wypowiedzianych przez najbardziej zaangażowanych przedstawicieli lokalnej społeczności uczestniczących w warsztatach. W zakresie problematyki „studium uwarunkowań i kierunków ...” w czasie warsztatów zwrócono uwagę na potrzebę rekultywacji wartościowych gruntów rolnych, naprawę urządzeń melioracyjnych oraz zalesienie nieużytków i gruntów słabych. Ponadto, poza problemami poruszonymi przez respondentów ankiety, wskazano na potrzebę rozwiązania problemu wysypiska i wylewiska nieczystości płynnych. Jako bardzo istotny cel uznano rozwój agroturystyki i przetwórstwa na terenie gminy. Uczestnicy warsztatów wskazali rejon Trzynika i Nieżyna jako najwłaściwsze tereny dla rozwoju turystyki i rekreacji, zaś rozwój mieszkalnictwa i usług widzą głównie w Charzynie i Siemyślu.

3. Podsumowanie oczekiwań mieszkańców i władz samorządowych

Na szczeblu wojewódzkim – gmina oczekuje gazyfikacji regionu

Na szczeblu powiatowym oczekiwania dotyczą następujących spraw:

- budowy wysypiska odpadów stałych
- modernizacji i remontów dróg powiatowych

Na szczeblu gminy oczekiwania dotyczą:

- rekultywacji wartościowych kompleksów gruntów rolnych
- rozwoju turystyki i rekreacji w rejonie Trzynika i Nieżyna
- rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Charzynie i Siemyślu
- zagospodarowania obiektów popegeerowskich
- rozwoju przetwórstwa – tworzenia nowych miejsc pracy
- powstania agroturystyki
- utwardzenia nawierzchni dróg gminy
- rozbudowy systemu kanalizacji i wodociągów
- rozwiązania problemów składowania i utylizacji odpadów
- budowy systemu zaopatrzenia w gaz
- poprawy i rozbudowy systemu telefonii przewodowej

ROZDZIAŁ XII

ANALIZA SWOT

SWOT oznacza zestawienie silnych (Strengths) i słabych (Weaknesses) stron, szans (Opportunities) i zagrożeń (Threats) analizowanego problemu.

Przeprowadzona w rozdz. I-XI ocena funkcjonowania gminy pozwoliła na określenie jej mocnych i słabych stron, wynikających z położenia, sytuacji demograficznej, stanu środowiska naturalnego i kulturowego oraz stanu zagospodarowania i zainwestowania gminy. Ponadto sformułowano szanse i zagrożenia, które są lub mogą w najbliższym czasie zaistnieć i wywierać wpływ na funkcjonowanie i rozwój gminy.

Uznanie pewnych charakterystycznych cech gminy za pozytywne lub negatywne zostało dokonane na podstawie ich potencjalnej przydatności dla osiągnięcia celu jakim powinien być rozwój gminy i poprawa jakości życia mieszkańców.

1. **Mocne strony**

- bliskie położenie w stosunku do dużego, prężnego ośrodka miejskiego jakim jest Kołobrzeg
- dobre warunki klimatyczne – czystość powietrza
- dobre gleby – duży potencjał rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- duży potencjał samoregulacyjno – odpornościowy środowiska naturalnego
- interesujący harmonijny krajobraz o charakterze wiejskim
- walory krajobrazowe dolin rzek: Błotnicy i Dębosznicy
- walory krajobrazu kulturowego: parki podworskie, obiekty zabytkowe, interesująca historyczna zabudowa zagrodowa

2. **Słabe strony**

- peryferyjne położenie w stosunku do głównej trasy komunikacyjnej (droga nr 6),
- trudna sytuacja demograficzna (bezrobocie i pasywne postawy wśród społeczności wsi popegeerowskich)
- niska lesistość gminy (15%)
- niewielki potencjał naturalnych złóż kopalin

- zakwaszenie gleb i zanieczyszczenie rzek
- znaczny udział starej przedwojennej zabudowy o wysokim stopniu dekapitalizacji
- niedorozwinięta infrastruktura techniczna(brak systemu zaopatrzenia w gaz, niski stopień rozwoju systemów wod.-kan., nierozwiązany problem składowania i utylizacji odpadów stałych)

3. Szanse

- powstanie korzystnych warunków funkcjonowania rolnictwa (programy związane ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej)
- rozwój funkcji gospodarczych w Kołobrzegu – potencjalna możliwość zatrudnienia dla części ludności gminy
- wzrost popytu na zdrową żywność - uruchomienie jej produkcji na terenie gminy
- rozwój funkcji rekreacyjnych, w tym agroturystyki jako alternatywnej formy wypoczynku, przejęcie pewnej części wczasowiczów z zatłoczonych terenów nadmorskich
- powstanie i rozwój zapotrzebowania na zamieszkanie w czystym, zdrowym środowisku, oferta terenów budowlanych w północnej części gminy

4. Zagrożenia

- degradacja użytków rolnych z powodu zaniechania upraw i wypasów oraz zaniedbań konserwacji urządzeń melioracyjnych
- niekontrolowana dewastacja dziedzictwa kulturowego (obiektów zabytkowych i budynków posiadających stylowe cechy budownictwa regionalnego)
- przedłużający się okres braku zatrudnienia skutkujący pogłębiającym się marazmem i demoralizacją części społeczności lokalnej
- zbyt niska opłacalność działalności związanej z przetwórstwem płodów rolnych i leśnych zniechęcająca do funkcjonowania istniejących i powstawania nowych zakładów przetwórstwa na terenie gminy.

**Rozwijać mocne, eliminować słabe strony,
Unikać zagrożeń, wykorzystywać szanse.**

CZEŚĆ B

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIEMYŚL

ROZDZIAŁ I

STRATEGICZNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Podstawowym, uniwersalnym celem rozwoju każdej struktury samorządowej jest **zaspokajanie rosnących potrzeb i poprawa jakości życia mieszkańców**. Z ogólnie uznanej konieczności zachowania w dobrym stanie środowiska naturalnego oraz zachowania tożsamości narodowej i dziedzictwa kulturalnego wynika drugi cel uniwersalny, czyli **ochrona lokalnych wartości przyrodniczych i kulturowych**

Realizacja tych uniwersalnych celów wymaga od samorządu ciągłej i konsekwentnej działalności dotyczącej:

- a) umożliwiania i pomocy w pozyskiwaniu środków na zaspokajanie potrzeb indywidualnych przez obywateli gminy;
- b) zabezpieczanie czystego i zdrowego środowiska wraz z prawidłowo funkcjonującą przestrzenią pracy, zamieszkania i wypoczynku;
- c) generowanie środków budżetowych na realizację zbiorowych potrzeb społeczności gminy.

Skuteczne prowadzenie powyższej działalności wymaga sprawnego **rozwiązania problemów gminy** zarówno powszechnych jak i unikalnych dla konkretnego obszaru.

1. Problemy gminy Siemyśl wymagające rozwiązania

Diagnoza aktualnego stanu gminy daje podstawę do zidentyfikowania najistotniejszych problemów, którymi są:

- a) problem zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców gminy, szczególnie w rejonach byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych;

- b) problem rekultywacji i optymalnego wykorzystania wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej – podniesienie opłacalności rolnictwa;
- c) problem zagospodarowania obiektów i infrastruktury rolniczej po byłych PGR-ach;
- d) problem podniesienia dochodów gminy koniecznych do zaspokajania potrzeb zbiorowych;
- e) problem ratowania i rewaloryzacji budynków i założeń przestrzennych stanowiących wartości kulturowe;
- f) problem zwiększenia zewnętrznego zainteresowania gminą.

2. Uwarunkowania rozwiązania podstawowych problemów gminy.

Większość problemów wymagających rozwiązania jest wynikiem transformacji ustrojowej, która na terenach rolniczych objętych gospodarką uspołecznioną (jak znaczna część gminy Siemysł) nie dała szybkich pozytywnych efektów.

Przystosowanie do gospodarki rynkowej jest procesem trudnym i długotrwałym, a ponadto w przypadku rolnictwa w dużej mierze zależne od decyzji podejmowanych na szczeblach centralnych. W związku z tym uwarunkowania rozwiązania problemów gminy Siemysł w niewielkiej mierze leżą po stronie samorządu gminy, lecz zależą głównie od polityki państwa, strategii województwa, zdarzeń i procesów zachodzących poza obrębem gminy.

Do takich uwarunkowań należą:

- a) opłacalność produkcji rolnej zależna między innymi od strategii wobec rolnictwa, stabilności rynku rolnego, polityki celno – dewizowej i eksportowej;
- b) korzyści i utrudnienia dla rolnictwa związane ze spodziewanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej;
- c) opłacalność przetwórstwa lokalnych płodów rolnych;
- d) dalszy rozwój Kołobrzegu i terenów nadmorskich stanowiących potencjalny obszar zatrudnienia;
- e) wzrost zainteresowania agroturystyką;
- f) wzrost zainteresowania nabywaniem i odnawianiem obiektów zabytkowych;
- g) polityka władz powiatowych dotycząca modernizacji dróg powiatowych;
- h) plany instytucji branżowych dotyczące gazyfikacji i telefonizacji rejonu gminy;

W samej gminie, w jej społeczności i potencjale można również zidentyfikować uwarunkowania rozwiązania problemów gminy. Do takich uwarunkowań należą:

- a) wzrost inicjatywności i aktywności zawodowej wśród społeczności zamieszkującej obszary popegeerowskie przy poszukiwaniu pracy w gminie i poza gminą lub przy rozwijaniu własnej działalności gospodarczej;
- b) zmniejszanie zatrudnienia w rolnictwie poprzez podejmowanie zajęć dodatkowych i alternatywnych;
- c) podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy;
- d) tworzenie powiązań między producentami rolnymi, a przedsiębiorstwami zajmującymi się hurtem i przetwórstwem;
- e) podnoszenie jakości produktów oraz restrukturyzacja produkcji z nastawieniem na potrzeby rynku.

Oceniając możliwości zaistnienia uwarunkowań z pierwszej grupy w świetle wniosków z przyjętej przez rząd RP „Średniookresowej Strategii Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich” należy uznać, że większość z nich jest możliwa i prawdopodobna przy założonym umiarkowanie – optymistycznym scenariuszu rozwoju wydarzeń.

Uwarunkowania drugiej grupy wyniknąć mogą głównie z postaw społeczeństwa lokalnego oraz zachowań inwestorów i producentów. Jednakże rolą gminy powinno być inicjowanie i wspomaganie wszelkich aktywnych postaw i zachowań oraz stała działalność informacyjna i edukacyjna.

3. Cele rozwoju gminy

Mając na uwadze omówione powyżej cele uniwersalne, w oparciu o analizę problemów gminy i możliwości ich rozwiązania, a także w oparciu o uwarunkowania wynikające z diagnozy stanu gminy zostały sformułowane **pożądane cele rozwoju gminy Siemysł**, za które uznaje się:

- **Zwiększanie możliwości zatrudnienia i zarobkowania na obszarze gminy poprzez tworzenie dogodnych warunków i zachęt dla prowadzenia działalności gospodarczej z preferencją dla rolnictwa ekologicznego, przetwórstwa i agroturystyki**
- **Ochrona i eksponowanie istniejących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz promocja tych walorów**
- **Podnoszenie atrakcyjności gminy i jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i technicznej**

- **Zacieśnianie kontaktów z Kołobrzegiem, obszarami nadmorskimi i pozostałymi sąsiednimi gminami poprzez promocję i rozwój wzajemnie uzupełniających się funkcji oraz ułatwianie obustronnego dostępu**

Gmina Siemyśl nie posiada predyspozycji do znacznego rozwoju funkcji „pracotwórczych”, dlatego też, "w okresie kierunkowym" nie należy zakładać istotnego przyrostu liczby ludności stałej, co głównie wynika z uzasadnionej tendencji zmniejszania zatrudnienia w rolnictwie.

Wyżej sformułowane cele odnoszą się więc przede wszystkim do społeczności obecnie zamieszkującej obszar gminy, ludzi związanych z miejscem swego zamieszkania i pracy.

Do formułowania wniosków, zaleceń i dyspozycji przyjmuje się wzrost liczby ludności jedynie w optymalnej strefie rozwoju osadnictwa tj. w miejscowościach Charzyno, Nieżyn, Siemyśl i Białokury o 30% obecnej populacji tej strefy

4. Kierunki polityki przestrzennej prowadzące do osiągnięcia pożądaných celów rozwoju gminy.

Polityka przestrzenna jest jedną z najważniejszych form polityki samorządu terytorialnego. Osiąganie celów rozwoju zdefiniowanych powyżej wiąże się z przyjęciem zasad i kierunków działań samorządu oraz ich konsekwentną realizacją. W dziedzinie polityki przestrzennej za wiodące kierunki uznaje się:

- **Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej z określeniem obszarów najbardziej przydatnych dla rozwoju rolnictwa oraz stref preferowanych dla rozwoju innych funkcji;**
- **Ocena środowiska przyrodniczego z określeniem obszarów objętych ochroną prawną oraz przyjęciem zasad zagospodarowania obszarów posiadających walory przyrodnicze i krajobrazowe;**
- **Określenie zasad ochrony i zagospodarowania obiektów i założeń przestrzennych posiadających wartości kulturowe;**
- **Wskazanie rozwojowych ośrodków osadnictwa i ich powiązań, wraz z optymalizacją rozmieszczenia urządzeń infrastruktury społecznej i usług;**
- **Ustalenie priorytetowych zadań w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej;**

W niniejszym studium zostały przeanalizowane i szerzej przedstawione wyżej sformułowane kierunki polityki przestrzennej gminy. W poszczególnych rozdziałach oraz

na mapach stanowiących część składową studium są sformułowane **wnioski, propozycje i zalecenia** do realizacji w kolejnych opracowaniach, programach i dokumentach.

ROZDZIAŁ II

OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

1.1. Jako generalną zasadę polityki przestrzennej gminy przyjmuje się ochronę przed dewastacją, zanieczyszczeniem i nieuzasadnionym przekształcaniem obszarów o zasobach użytkowych środowiska stanowiących bazę rozwoju gospodarczego oraz obszarów ważnych ekologicznie o cennych lub unikatowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

W szczególności ochroną objąć należy:

- tereny udokumentowanych złóż surowców kruszywa naturalnego Morowo I i II, Siemyśl dz. 473/2 i 472 oraz tereny złóż perspektywicznych w m. Kędrzyno, Nieżyn, które mogą być przeznaczone dla eksploatacji złóż. Po zakończeniu wydobycia surowców tereny muszą zostać zrekultywowane, przywrócone do użytkowania rolniczego, zalesione lub przekształcone w zbiorniki wodne
- tereny użytków rolnych o żyznych glebach, grunty orne kompleksów 2,4,5 i 8 użytków zielonych 2z przeznaczone dla produkcji rolniczej z ograniczeniem zabudowy nie związanej z funkcją rolniczą
- kompleksy leśne o funkcji gospodarczej i ochronnej, uznając trwałość istniejącego sposobu użytkowania za najbardziej optymalny, przy zachowaniu modelu wielofunkcyjności lasu (gospodarczy, ochronny, ekologiczny, rekreacyjny)
- obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objęte ochroną prawną z mocy przepisów szczególnych, rekomendowane do objęcia ochroną prawną oraz wskazane do zachowania w postaci obecnie ukształtowanych ekosystemów (nie rekomendowane do objęcia ochroną prawną)

- obszary o walorach krajobrazowo – przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, wskazane dla zagospodarowania turystycznego z możliwością lokalizacji zabudowy turystycznej.

1.2. Zaleca się następujące sposoby optymalnego zagospodarowania i użytkowania terenów wrażliwych na zanieczyszczenia oraz ulegających degradacji, a obecnie niezagospodarowanych i nieużytkowanych:

- wprowadzenie form rolnictwa ekologicznego w obszarach alimentacji wód przypowierzchniowych w celu ograniczenia intensywności nawożenia gleby;
- zalesienie gruntów marginalnych tj. gruntów ornych kompleksu 6 nieopłacalnych w produkcji oraz gruntów wypadających z produkcji rolnej oddalonych od jednostek osadniczych, przylegających do kompleksów leśnych, na zboczach dolin i pagórkach;
- przekwalifikowanie części użytków zielonych na „użytki ekologiczne” w celu umożliwienia renaturalizacji ekosystemów bagiennych i torfowiskowych, które uległy daleko idącej degradacji jako użytki rolne;

1.3. Zakłada się prowadzenie działań przywracających utracone walory elementom zanieczyszczonym i terenom zdewastowanym

- poprawienie stanu czystości wód powierzchniowych rzek Dębosznicy i Błotnicy poprzez rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej we wszystkich miejscowościach gminy i wyeliminowanie spływu nieoczyszczonych ścieków bytowych i gospodarczych do rzek;
- zrekultywowanie drobnych wyrobisk po eksploatacji kruszywa, zlikwidowanie prowizorycznych składowisk nieczystości;

2. Obiekty i obszary prawnie chronione

Chroni się przed zmianą dotychczasowego sposobu użytkowania, dewastacją i zanieczyszczeniami obiekty i obszary objęte ochroną prawną z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o lasach.

2.1. Z mocy ustawy o ochronie przyrody ochronie podlegają drzewa pomnikowe ujęte w rejestrze stanowiącym załącznik nr 1 do Rozporządzenia Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 08.09.1992r. w sprawie uznania za pomniki przyrody Dz.Urz. Województwa Koszalińskiego Nr 15 z 30.09.1992r.:

- Nr rej. 259 klon srebrzysty obwód 340 cm – Trzynik park zabytkowy
- Grupa drzew Nr rej. 260 lipa drobnolistna obwód 560 cm, Nr rej. 261 buk zwyczajny obwód 420 cm i Nr rej. 262 jesion wyniosły obwód 370 cm, Nr rej. 263 lipa drobnolistna obwód 430 cm – na nieczynnym cmentarzu ewangelickim przy drodze Trzynik – Drozdowo, Nr rej. 264 dwa dęby szypułkowe o obwodzie 320 cm i 290 cm, Nr rej 265 dąb szypułkowy obwód 380 cm - na nieczynnym cmentarzu ewangelickim przy drodze Trzynik - Drozdowo,
- Nr rej 266 dwa dęby szypułkowe odmiany stożkowej obwód 300 i 310 cm w m. Białokury przy pałacu w parku zabytkowym

2.2. Z mocy ustawy o ochronie przyrody ochronie podlegają pomniki przyrody nieożywionej - 3 głazy narzutowe o obwodzie 8,4 mb; 12,0 mb; 11,9 mb na brzegu rzeki Błotnicy, 800 m na północ od jeziora Kamienica, Oddz. 211b, Nadl. Gościno, ujęte w rejestrze stanowiącym załącznik nr 2 do Rozporządzenia nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 08.09.1992r.

Ponadto ochronie podlega starodrzew:

- znajdujący się na czynnych i nieczynnych cmentarzach w m.: Byszewo cmentarz ewangelicki nieczynny przy drodze do Morawina, Byszewo cmentarz ewangelicki przy drodze do Niemierza, Charzyno cmentarz ewangelicki nieczynny przy drodze do Nieżyna, Charzyno cmentarz ewangelicko – katolicki przy kościele w centrum wsi, Kędrzyno cmentarz ewangelicki nieczynny na skraju wsi i lasu, Niemierze cmentarz ewangelicko – katolicki przy kościele w centrum wsi, Nieżyn cmentarz ewangelicki nieczynny przy kościele wzdłuż drogi do Byszewa, Siemyśl cmentarz ewangelicko – katolicki na skraju wsi przy drodze do Trzynika, Trzynik cmentarz ewangelicki nieczynny w centrum wsi między drogą a parkiem, Unieradz cmentarz ewangelicki nieczynny w centrum wsi obok kościoła,
- znajdujący się w parkach podworskich i wiejskich w m.: Białokury park krajobrazowy pow. 3,2 ha drzewostan rodzinny, modrzewie, wiązy, świerki, jabłonie jagodowe, 2 dęby odmiany stożkowej; Kędrzyno park krajobrazowy pow. 3,5 ha drzewostan rodzinny, lipy, świerki, wiązy; Trzynik park naturalistyczny pow. 2,0 ha drzewostan rodzinny i egzotyczny, świerki serbskie, jodła biała, choina kanadyjska, dęby, jawory, buki odmiany purpurowej.

Obowiązuje ochrona drzew oraz głązów, zakaz wycinania, niszczenia, umieszczania napisów, zaśmiecania terenów przyległych do pomników przyrody, prowadzenia robót budowlanych mogących uszkodzić korzenie drzew.

2.3. Z mocy ustawy o lasach z dnia 28 września 1991r. w związku z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Gościno na lata 1995 – 2004 w gminie Siemyśl za lasy ochronne o funkcji lasów wodochronnych uznano 409,19 ha. Lasy wodochronne znajdują się wokół jeziora Kamienica oraz w środkowym odcinku rzeki Błotnicy. Obowiązują w nich zasady gospodarki leśnej określone w planie urządzenia lasu m.in. ograniczenie stosowania zrębów zupełnych, ograniczenie regulacji stosunków wodnych, ograniczenie odwadniania bagien śródleśnych, preferowania naturalnego odnowienia lasów, kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi.

3. Obszary rekomendowane do ochrony

Ze względu na walory przyrodnicze oraz znaczenie ekologiczne niżej wyszczególnione obszary i obiekty zaleca się objąć ochroną prawną i uznać za:

3.1. **Pomnik przyrody** - okazałe drzewo dęb szypułkowy znajdujący się w kompleksie leśnym nad jeziorem Kamienica w odl. 117a Ndl. Gościno

3.2. Użytki ekologiczne

- kilka niewielkich torfowisk wysokich o pow. 1,8 ha, 2,0 ha, 1,5 ha z charakterystyczną mszarną roślinnością, usytuowanych w pasie podmokłych łąk po prawej stronie drogi łączącej Siemyśl z Nieżynem (trasa kołobrzeska)
- rozległe torfowisko niskie z roślinnością olesowo- turzycową o pow. ca 60 ha znajdujące się na południe od m. Świecie Koł. na granicy z gminą Rymań
- północną część doliny rzeki Dębosznicy od m. Świecie Koł. do Kędrzyna, stanowiącą torfowisko niskie, meliorowane w latach poprzednich dla potrzeb rolnictwa i użytkowane jako łąki i pastwiska; obecnie ulegające zarastaniu krzakami i drzewami, nieużytkowane rolniczo.

Celem ochrony jest zachowanie w stanie naturalnym tych ekosystemów jako ostoji reliktywnej flory, miejsc bytowania ptactwa wodno-błotnego i innych gatunków zwierząt, a w odniesieniu do doliny rzecznej umożliwienie procesów renaturalizacji.

Obszary te należy wyłączyć z użytkowania gospodarczego, chronić przed zanieczyszczeniami z pól i osiedli.

3.3. Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Błotnicy” jako kontynuację tej formy ochrony zaprojektowanej przez gminę Gościno. W obrębie gminy Siemyśl proponuje się włączyć dolinę Błotnicy na całym odcinku tj. od jeziora Kamienica do północnych granic gminy przy m. Błotnica (gm. Kołobrzeg) oraz rejon południowo- wschodni z jeziorem Kamienica, kompleksem leśnym wzdłuż dopływu rz. Dębosznicy z wałami ozowymi i częścią terenów rolnych do m. Trzynik.

Celem ochrony jest zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu polodowcowego z pagórkami kemowymi, wałami ozowymi, jezioro rynnowe i dolinę rynnową ze zróżnicowanymi ekosystemami leśnymi i dolinnymi. Jest to obszar przeznaczony dla gospodarki leśnej i rolnej oraz dla rekreacji i zagospodarowania turystycznego.

Obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów uciążliwych dla środowiska.

3.4. Lasy ochronne:

- o funkcji wodochronnej obejmujące wszystkie siedliska wilgotne tj. olsy, łęgi, bory bagienne w dolinie Błotnicy na odcinku od jeziora Kamienica do m. Unieradz
- o funkcji glebochronnej obejmujące siedliska borowe na piaszczystych terenach sandrowych w obrębie strefy wysokozasobowej wód wglębnych w rejonie m. Charzyno

Celem ochrony jest zapewnienie trwałości lasu w obszarach zalewanych wodami powodziowymi, o glebach podatnych na degradację, w terenach o małej odporności na zniszczenie.

4. Obszary systemu ekologicznego

System ekologiczny gminy tworzą obszary biologicznie aktywne: wody powierzchniowe, kompleksy leśne, zespoły roślinności łąkowej, bagiennej, torfowiskowej jak również tereny zieleni ukształtowane przez człowieka: parki wiejskie, starodrzew cmentarzy,

zadrzewienia przydrożne. Zadaniem systemu ekologicznego jest utrzymanie względnej równowagi w środowisku przyrodniczym, zachowanie bioróżnorodności, umożliwienie migracji gatunkom roślin i zwierząt.

- Doliny rzek Dębosznicy i Błotnicy stanowią podstawowy szkielet systemu ekologicznego gminy, pełnią funkcję „korytarzy ekologicznych” o znaczeniu ponadlokalnym umożliwiającym migrację gatunków flory i fauny z terenów w głębi łądu nad morze. Odgrywają istotną rolę w kształtowaniu warunków klimatu lokalnego, ukierunkowując przewietrzanie, regulują stosunki wodne w obrębie otaczających wysoczyzn morenowych. W części są to tereny półnaturalne, częściowo proponowane do objęcia ochroną prawną (obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny, lasy ochronne); w większości stanowią obszary gospodarki leśnej lub rolniczej – obecnie w większości nie użytkowane jako łąki i pastwiska. Należy zachować istniejącą różnorodność ekosystemów, z ewentualną możliwością zwiększenia zalesienia. Nie należy wprowadzać zabudowy w dna dolin ani wykonywać progów i przegród w poprzek doliny.
- Lokalne ciągi obniżen wypełnione bagienkami, torfowiskami, oczkami wodnymi i grupami zadrzewień przebiegające przez wysoczyznę morenową dwoma pasami od m. Siemyśl do m. Nieżyn oraz od m. Morowo do wzniesienia Warblej Góry w pobliżu m. Byszyno stanowią pomocniczy element systemu ekologicznego wspierającego ekosystemy dolinne Błotnicy i Dębosznicy. Wskazane jest umocnienie tych pasm poprzez dolesienia i połączenia wszystkich oddzielnych form ekosystemu w całość. W części północnej rolę pomocniczą układu pełni dolina o przebiegu równoleżnikowym pomiędzy m. Nieżyn – Byszewo – Kędrzyno. Zaleca się część ekosystemów, głównie torfowisk, bagien i oczek wodnych pozostawić w stanie naturalnym, pozostałą część: łąki, pastwiska, stawy wodne rybne oraz lasy użytkować gospodarczo.
- Pojedyncze, drobne zbiorowiska naturalnej roślinności tj. bagienka, zarastające „oczka” wodne wypełniające zagłębienia wytopiskowe w obrębie wysoczyzny na użytkach rolnych, zalesienia na wierzchołkach wzniesień, zadrzewienia przydrożne i przy rowach stanowią „nisze ekologiczne” umożliwiające bytowanie dziko żyjącym gatunkom roślin i zwierząt. Stanowią one uzupełnienie systemu ekologicznego gminy. Zaleca się pozostawienie ich w obecnej postaci, zapewniając ochronę przed zniszczeniem (zasypaniem, wycięciem drzew i zanieczyszczeniem spływami z pól).

ROZDZIAŁ III

OCHRONA DÓBR KULTURY

1. Ogólne zasady ochrony dóbr kultury

Wobec szczupłości dobrze zachowanych, zabytkowych układów ruralistycznych, które w okresie od XVIII w. były przekształcane, a po II Wojnie Światowej silnie dewaloryzowane, w interesie gminy leży ratowanie nielicznych pozostałości tych układów poprzez ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej i strefy ochrony krajobrazu kulturowego.

Nieliczne ale cenne zabytkowe obiekty architektoniczne muszą być bezwzględnie chronione.

Przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać przedstawione na załączniku graficznym strefy i obiekty, a także uwzględniać wnioski konserwatorskie dla poszczególnych wsi i osad. Należy również korzystać z uwarunkowań i szczegółowych wniosków „Studium krajobrazu kulturowego” opracowanego przez Biuro Studiów i Dokumentacji Konserwatorskiej – Szczecin 1999r.

2. Przyjęte formy ochrony zabytkowych obszarów i obiektów.

Zróżnicowana wartość zabytkowa zachowanych obszarów i obiektów stanowi podstawę do określenia form i warunków ich ochrony:

STREFA „A” ŚCISŁEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Jest to obszar uznany za materialne świadectwo historyczne, na którym dawny układ przestrzenny lub jego element zachowały się w stanie nienaruszonym lub nieznacznie zniekształconym. W strefie tej zakłada się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową.

Ochronie podlega:

- rozplanowanie ulic i placów oraz ich oryginalna nawierzchnia
- historyczne linie zabudowy
- historyczne granice działek i szerokość frontów zabudowy
- istniejąca zabudowa o walorach zabytkowych (wpisana do rejestru zabytków lub zakwalifikowana do rejestru)
- historyczne formy zabudowy

- zieleń komponowana: jej układ i skład gatunkowy
- mała architektura (ogrodzenia, bramki, pomniki) o walorach zabytkowych

Warunki ochrony:

- obowiązuje trwale zachowanie historycznego układu przestrzennego ze wszystkimi elementami (drogi, place, linie zabudowy, kompozycja wnętr architektonicznych i krajobrazowych)
- ochrona, konserwacja i rewaloryzacja zachowanych, głównych elementów układu przestrzennego
- usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej
- wszelka działalność budowlana wymaga zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w trybie określonym przez rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dn. 19.01.1994r., w sprawie: zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach i archeologicznych prac wykopaliskowych (Dz. Ustaw Nr 16, poz. 55)
- obowiązuje wymóg konsultowania i uzyskania zgody Konserwatora Zabytków w zakresie dokonywania zmian i podziałów nieruchomości oraz przebudowy, rozbudowy i remontów wszelkich obiektów będących w strefie – zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury i muzeach z dn. 15.02.1962r. (Dz. Ustaw Nr 10, poz. 48), znowelizowaną 19.07.1990r. (Dz. Ustaw Nr 56, poz. 322).

STREFA „B” OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Jest to obszar ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów, w obrębie których czytelne jest historyczne rozplanowanie oraz zabudowa o lokalnych wartościach kulturowych. W strefie tej obowiązuje wymóg konsultowania i uzgadniania ze Służbą Ochrony Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych.

Ochronie podlega:

- rozplanowanie ulic i placów (z uwzględnieniem możliwości zachowania pierwotnych nawierzchni)
- historycznie ukształtowane działki siedliskowe, ze szczególnym uwzględnieniem szerokości frontów poszczególnych parceli
- rozplanowanie zabudowy poszczególnych posesji i charakterystycznego usytuowania domu mieszkalnego
- architektoniczna forma zabudowy (istniejącej i uzupełniającej: gabaryty, kształty dachów, zasadnicza kompozycja elewacji)

- zielen komponowana (obsadzenie ulic, starodrzew w obrębie siedlisk) – układ i skład gatunkowy

Warunki ochrony:

- utrzymanie zasadniczych elementów historycznego układu przestrzennego
- rewaloryzacja i modernizacja obiektów o wartościach kulturowych
- docelowe usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących
- nowe obiekty należy dostosować do historycznej kompozycji przestrzennej oraz architektonicznych form zabudowy, występujących o obrębie miejscowości

Obowiązuje wymóg konsultowania i uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich działań w zakresie:

- 1) budowy nowych obiektów
- 2) kształtowania zabudowy o określonych gabarytach i bryle
- 3) przebudowy i remontów, a także zmiany funkcji, obiektów figurujących w wykazie zabytków architektury i budownictwa
- 4) zmian historycznie ukształtowanych wnętrz ruralistycznych
- 5) prowadzenie wszelkich prac ziemnych

STREFA „K” OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Strefa ta obejmuje krajobraz integralnie związany z zespołem zabytkowym lub obszary ukształtowane w wyniku działalności ludzkiej – parki, cmentarze, aleje. Tereny te mogą stanowić również integralną część obszarów chronionych strefą „A” lub „B”, jako rodzaj zabezpieczenia i ekspozycji form tradycyjnych.

Ochronie podlega:

- historycznie ukształtowana granica parków, cmentarzy i ogrodów przydomowych
- kompozycja zieleni: rozplanowania i skład gatunkowy
- układ dróg i alejek w obrębie parków i cmentarzy
- mała architektura: ogrodzenia i bramy
- nagrobki, krzyże, ogrodzenia kwater i inne zachowane elementy urządzenia cmentarzy

Warunki ochrony:

- zachowanie historycznych granic założeń krajobrazowych
- utrzymanie integralności zespołów pałacowo – parkowych, parków, cmentarzy i alei (nie należy dzielić tych obszarów na działki użytkowe)

- rewaloryzacja zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, np. ubytki w zadrzewieniu uzupełniać tymi samymi gatunkami drzew, zaleca się także stosowanie gatunków trwałych i długowiecznych
- gdy nie przewiduje się prac renowacyjnych należy pozostawić zbiorowisko naturalnej sukcesji przyrodniczej (np. zdewaloryzowane założenie cmentarne)
- prace melioracyjne winny dążyć do odtworzenia dawnego systemu wodnego oraz zachowania naturalnych zadrzewień nad brzegami cieków wodnych
- obiekty kulturowe na terenie parków mogą być lokalizowane tylko na miejscu dawnej zabudowy, przy odpowiednim wkomponowaniu w historyczne założenia krajobrazowe
- uporządkować tereny dawnych (ob. nieużytkowych) cmentarzy, a zachowane zabytki sepulkralne zabezpieczyć – np. w formie lapidarium
- wszelkie prace renowacyjne, porządkowe, wycinki drzew wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a w przypadku założeń wpisanych do rejestru zabytków – zezwolenia WKZ.

STREFA „E” OCHRONY EKSPOZYCJI

Jest to obszar ochrony ekspozycji zabytkowego układu przestrzennego lub jego elementów.

Ochronie podlega:

- obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów, dominant zabytkowego układu oraz obiektów o szczególnych wartościach krajobrazowych

Warunki ochrony:

- wyłączenie spod zabudowy obszaru, który po zainwestowaniu mógłby zakłócić ekspozycje zabytku
- wszelkie inwestycje na tym terenie należy poprzedzić studiami panoramicznymi, które określą warunki oraz dopuszczalny zasięg zabudowy
- lokalizacja obiektów kubaturowych i innych wysokich urządzeń wymaga uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Zabytki architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami prawnymi, wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim Ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach.

Ochronie podlega:

- forma architektoniczna obiektów we wszystkich elementach: bryła, kompozycja elewacji, stolarka, zabytkowe wyposażenie, zasadnicze cechy rozplanowania wnętrza
- materiał budowlany (w tym rodzaj pokrycia dachowego)
- funkcja obiektu

Warunki ochrony:

- obowiązuje trwałe zachowanie obiektu i użytkowanie zgodne z pierwotnym przeznaczeniem i jego wartością
- wszelkie prace remontowo – rewaloryzacyjne wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w trybie określonym przez rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dn. 19.01.1994r., w sprawie zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach i archeologicznych prac wykopaliskowych (Dz. Ustaw Nr 16, poz. 55)
- obowiązuje uzyskanie zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na zmiany własności lub użytkowania obiektów zabytkowych, zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury i muzeach z dn. 15.02.1962r. (Dz. Ustaw Nr 10, poz. 48), znowelizowaną 19.07.1990r. (Dz. Ustaw nr 56, poz. 322).

OBIEKTY W EWIDENCJI KONSERWATORSKIEJ

Obiekty chronione na podstawie art. 4, pkt. 3 Ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach oraz ustaleń i zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ochronie podlega:

- ukształtowanie bryły obiektu, gabaryty, kształt dachu
- ogólna kompozycja elewacji oraz elementy detalu architektonicznego
- forma stolarki okiennej i drzwiowej (w elewacji frontowej)

Warunki ochrony:

- utrzymać tradycyjne formy architektury (w/w/ elementów)
- wskazane jest stosowanie tradycyjnych technik warsztatowych i materiałów przy remontach
- wszelkie prace remontowe – budowlane, mające wpływ na zewnętrzną formę obiektu, winny być konsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
- w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu (po orzeczeniu o złym stanie technicznym) należy opracować dokumentację rysunkowo- tekstową i fotograficzną oraz jeden jej egzemplarz przekazać do archiwum WKZ

- dopuszcza się możliwość wymiany historycznej zabudowy, gdy jest to uzasadnione względami ekonomicznymi lub planistycznymi i uzyska akceptację Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- wykaz obiektów w ewidencji konserwatorskiej stanowi integralną część tekstu planu zagospodarowania przestrzennego, a ewentualne zmiany i uzupełnienia w wykazie nie dezaktualizują ustaleń planu.

3. Wnioski konserwatorskie

W poszczególnych wsiach (sołectwach) gminy Siemyśl ustala się następujące formy ochrony zabytkowych obszarów i obiektów .

BIAŁOKURY

Strefa ochrony konserwatorskiej

Strefa „K” winna obejmować teren dawnego parku dworskiego wraz z aleją klonową, prowadzącą od strony zachodniej

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Pod nr 982 z dn. 02.02.1978r. wpisany jest do rejestru zabytków woj. Koszalińskiego park dworski w Białokurach.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. spichlerz folwarczny, mur., pocz. XX w.
2. magazyn folwarczny, mur., pocz. XX w.
3. chałupa nr 4, mur., ok. 1920r.
4. chałupa nr 5, mur., ok. 1910r.
5. chałupa nr 10, mur., XIX/XX w.
6. dawna szkoła nr 11, mur./szach., ok. 1910r.
7. chałupa nr 12, szach./mur., k. XIX w.
8. chałupa nr 14, mur., XIX/XX w.
9. stodoła nr 14, mur., 4. ćwierć XIX w.
10. czworak nr 18, mur., k. XIX w.
11. chałupa nr 21, mur., 3. ćwierć XIX w.
12. stodoła nr 21, szach., 3. ćwierć XIX w.
13. chałupa nr 36, mur., ok. 1910r.
14. chałupa nr 40, mur., ok. 1910r.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 37 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Wskazane wykonanie karty ewidencyjnej dawnego założenia folwarcznego.

BYSZEWO

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „K” winna obejmować cmentarze, położone przy drogach do Niemierza i Morowa.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Nie występują.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. chałupa nr 1 ur., pocz. XX w.
2. chałupa nr 3, mur., k. XIX w.
3. chałupa nr 5, mur., ok. 1910r.
4. chałupa nr 13, mur., 4. ćwierć XIX w.
5. chałupa nr 14, mur., ok. 1910r.
6. chałupa nr 21, mur., ok. 1910r.
7. zabudowania zagrody nr 22 (chałupa, 2 stodoły obora), mur., ok. 1010r.
8. chałupa nr 24, mur., ok. 1910r.
9. chałupa nr 26, mur., pocz. XX w.
10. Chałupa nr 27, mur., pocz. XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 29 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się uzupełnienie spisu adresowego (ewidencji konserwatorskiej)

CHARZYNO

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa ”B” winna obejmować teren przykościelny (cmentarz wraz z kościołem) w granicach muru ogrodzeniowego.

Strefa „K” winna obejmować cmentarz komunalny w granicach istniejącego ogrodzenia.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Nie występują. W perspektywie należy do rejestru zabytków wpisać miejscowy kościół p. W. Św. Franciszka z Asyżu.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół, mur., ok. poł. XIX w.
2. d. szkoła, ul. Polna 1, mur., 4. ćwierć XIX w.
3. chałupa, ul. Szkolna 3, szach., 3. ćwierć XIX w.
4. d. kuźnia, ul. Szkolna 16, mur., pocz. XX w.
5. chałupa, ul. Szkolna 34, mur., ok. 1910r.
6. chałupa, ul. Wodna 1, szach./mur., ok. 1910r.
7. chałupa, ul. Wodna 5, szach., k. XIX w.
8. chałupa, ul. Wodna 6, szach., 4. ćwierć XIX w.
9. chałupa, ul. Wodna 18, szach., 3. ćwierć XIX w.
10. chałupa, ul. Wojska Polskiego 1, mur., 2. poł. XIX w.
11. d. młyn, ul. Wojska Polskiego 40, mur., k. XIX w., l. 30 – te XX w.
12. poczta, ul. Wojska Polskiego 14, mur., l. 30 – te XX w.
13. budynek sklepu, ul. Wojska Polskiego 11, mur., 4. ćwierć XIX w.
14. chałupa, ul. Zielona 7, szach./mur., 4. ćwierć XIX w.
15. chałupa, ul. Wojska Polskiego 13, mur., ok. 1910r.
16. chałupa, ul. Zielona 15, szach., poł. XIX w.
17. chałupa, ul. Zielona 24, mur., l. 10 – te XX w.
18. chałupa, ul. Zielona 27, mur., ok. 1910r.
19. kaplica cmentarna, mur., XIX/XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 70 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Nie postuluje się wykonania dodatkowych opracowań konserwatorskich.

IZDEBNO (UNIERADZ)

Strefy ochrony konserwatorskiej

Nie postuluje się wprowadzenia stref ochrony konserwatorskiej.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Nie występują.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. chałupa nr 2, mur., pocz. XX w.
2. stodoła nr 2, mur., 1934r.
3. obora nr 2, mur., 1909r.

4. chałupa nr 3, mur., p. XX w.
5. obora nr 3, mur., p. XX w.
6. stodoła nr 9, szach., 4. ćwierć XIX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 8 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Nie zaleca się wykonania dodatkowych opracowań konserwatorskich.

KĘDRZYNO

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „K” winna obejmować obszar parku dworskiego i obu cmentarzy. Zalecane jest przeprowadzenie prac porządkowych i sanacyjnych w obrębie istniejącego tu drzewostanu (m.in. konieczne odkrzewienie, prześwietlenie, być może uzupełnienie nasadzeń). Należy ponadto rozważyć możliwość rewaloryzacji dworu; w przypadku decyzji negatywnej można dopuścić możliwość wzniesienia w miejscu dworu obiektu kubaturowego, którego funkcja nie będzie dysharmonizować z naturalnym otoczeniem zabytkowego parku.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Pod nr 1038 z dn. 24.06.1978r. do rejestru zabytków woj. koszalińskiego wpisany jest park dworski.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. dwór, mur., 1. poł. XIX w.
2. chałupa nr 20, mur., l. 20-30 – te XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 7 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Nie postuluje się wykonania dodatkowych opracowań konserwatorskich.

MOROWO

Strefy ochrony konserwatorskiej

Brak zaleceń utworzenia stref ochrony konserwatorskiej (w czasie wizji terenowej nie stwierdzono występowania cmentarza, opisanego w karcie ewidencyjnej)

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Nie występują.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. chałupa nr 1, mur., ok. 1900r.
2. chałupa nr 2, mur., 4. ćwierć XIX w.
3. chałupa nr 4, mur., pocz. XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 6 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się uzupełnienie spisu adresowego (ewidencji konserwatorskiej).

NIEMIERZE

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „B” winna obejmować układ przestrzenny wsi (granica północno – wschodnia wzdłuż koryta Błotnicy, południowo – zachodnia na granicy posesji; od cmentarza po rozwidlenie dróg na wschód od zagrody nr 1). Postulat ten uzasadnia wysoki stopień nasycenia występowania obiektów o wartościach kulturowych, jednorodność form i kompozycji wnętrz architektonicznych i zachowana od ok. 300 lat forma przestrzenna wsi.

Strefa „A” winna obejmować teren przykościelny w granicach muru ogrodzeniowego dawnego cmentarza. Kościół – dominanta architektoniczna układu ruralistycznego – jest obiektem o wartościach zabytkowych; podobne walory reprezentuje towarzysząca mu nekropolia.

Strefa „K” winna obejmować teren dawnego cmentarza północnego; obszar ten należy wyłączyć spod zabudowy, wskazane odkrzewienie i rekompozycja zieleni (uzupełnienie nasadzeń). Przy zalecanym osiowym rozwoju przestrzennym wsi obszar ten mógłby z czasem pełnić funkcję wiejskiego parku (o pierwotnej funkcji grzebalnej informować by mogła stosowna tablica).

Strefa „E” winna wyłączać spod zabudowy – wskazane na załączonej mapie – tereny, na których jakiegokolwiek zainwestowanie mogłoby doprowadzić do zakłócenia ekspozycji zabytkowego kościoła.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Do rejestru zabytków pod nr 132z dn. 08.11.1956r. wpisany jest kościół filialny z wystrojem wnętrza i otoczeniem (tzn. cmentarzem w granicach murów).

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół filialny, mur., XIV-XVI w.
2. chałupa nr 1, mur., 1912r.

3. chałupa nr 5, mur., k. XIX w.
4. chałupa nr 6, mur., 4. ćwierć XIX w.
5. chałupa nr 7, mur., XIX/XX w.
6. chałupa nr 8, mur., ok. 1910r.
7. chałupa nr 9, mur., 4. ćwierć XIX w.
8. obora nr 9, mur., pocz. XX w.
9. stodoła nr 9, szach./mur., pocz. XX w.
10. stajnia nr 9, mur., pocz. XX w.
11. dawna szkoła nr 11, mur., ok. 1910r.
12. chałupa nr 13, mur., 1892r.
13. chałupa nr 16, szach./mur., 3. ćwierć XIX w.
14. stodoła nr 16, szach./mur., 3. ćwierć XIX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczone są 32 obiekty.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie karty ewidencyjnej zabytku architektury i budownictwa dla kościoła filialnego p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

NIEŻYŃ

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „A” winna obejmować zabytkowy kościół p. w. Św. Jan Chrzciciela wraz z otaczającym go dawnym cmentarzem, w granicach muru ogrodzeniowego; na terenie nekropolii można zorganizować lapidarium, gdzie zaleca się przenieść zachowane fragmenty nagrobków o wartościach kulturowych z innych cmentarzy.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Pod nr 134 z dn. 08.11.1956r. wpisany jest do rejestru zabytków kościół filialny p. w. Św. Jan Chrzciciela.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół p. w. Św. Jana Chrzciciela , mur., XII, XVII, XIX w.
2. zlewnia mleka, mur., ok. 1910r.
3. d. szkoła nr 17, mur., ok. 1910r.
4. d. kaplica ewangelicka (ob. karczma), mur., k. XIX w.
5. chałupa nr 8, mur., 4. ćwierć XIX w.
6. chałupa nr 15, szach., k. XIX w.

7. chałupa nr 28, mur., k. XIX w.
8. chałupa nr 29, szach., ok. 1910r.
9. chałupa nr 32, mur., XIX/XX w.
10. obora nr 32, mur., XIX/XX w.
11. chałupa nr 40, mur., ok. 1910r.
12. chałupa nr 41, mur., ok. 1910r.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 36 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie karty ewidencyjnej zabytku architektury i budownictwa dla kościoła filialnego p. w. św. Jana Chrzciciela

SIEMYŚL

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „B” winna obejmować kościół p. w. św. Stanisława Kostki wraz z otaczającym go dawnym cmentarzem w granicach istniejącego ogrodzenia. Zaleca się uporządkowanie zieleni przykościelnej.

Strefa „K” winna obejmować czynny cmentarz, w granicach istniejącego ogrodzenia.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Nie występują. Po wykonaniu karty ewidencyjnej zabytku architektury i budownictwa (i ewentualnie programu prac konserwatorskich) należy rozważyć zasadność wpisu do rejestru zabytków miejscowego dworu.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół p. w. św. Stanisława Kostki, mur., 1866r.
2. dwór, mur., 1863r.
3. d. młyn, ul. Kołobrzeska 1, mur., 4. ćwierć XIX w.
4. zlewnia mleka, ul. Kołobrzeska 3, mur., pocz. XX w.
5. chałupa, ul. Kościelna 2, mur., ok. 1910r.
6. chałupa, ul. Ogrodowa 1, szach., 1. poł. XIX w.
7. chałupa, ul. Ogrodowa 8, mur., p. XX w.
8. zabudowa zagrody (chałupa, obora), ul. Ogrodowa 14, mur., XIX/XX w.
9. chałupa, ul. Ogrodowa 16, mur., 4. ćwierć XIX w.
10. chałupa, ul. Ogrodowa 27, mur., ok. 1910r.
11. chałupa, ul. Polna 7, mur., ok. 1910r.

12. chałupa, ul. Szkolna 2, szach., k. XIX w.
13. chałupa, ul. Szkolna 4b, mur., 3. ćwierć XIX w.
14. poczta, ul. Szkolna 6, mur., ok. 1920r.
15. dom ze sklepem, ul. Szkolna 7, mur., ok. 1910r.
16. chałupa, ul. Szkolna 8, mur., l. 20-30 –te XX w.
17. chałupa, ul. Szkolna 14, szach./mur., 1. poł. XIX w.
18. chałupa, ul. Szkolna 19, mur., ok. 1910r.
19. chałupa, ul. Szkolna 20, mur., XIX/XX w.
20. chałupa, ul. Szkolna 26, szach., 3. ćwierć XIX w.
21. obora, ul. Szkolna 36, mur., k. XIX w.
22. chałupa, ul. Szkolna 38, mur., l. 10 –te XX w.
23. chałupa, ul. Szkolna 40, mur., k. XIX w.
24. kaplica cmentarna, mur., k. XIX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 77 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie kart ewidencyjnych zabytków architektury i budownictwa dla następujących obiektów: kościół p. w . św. Stanisława Kostki, d. młyn przy ul. Kołobrzeskiej 1, chałupa przy ul. Ogrodowej 1 oraz dwór (w tym przypadku – po ewentualnym podjęciu decyzji o rewaloryzacji – wskazane jest wykonanie programu prac konserwatorskich).

ŚWIECIE KOŁOBRZESKIE

Strefy ochrony konserwatorskiej

Z uwagi na przekształcenie pierwotnej formy układu ruralistycznego postuluje się zaniechanie jego ochrony.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Nie występują.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. chałupa nr 3, mur., 2. poł. XIX w.
2. chałupa nr 7, mur., ok. 1910r.
3. chałupa nr 10, szach./mur., 4. ćwierć XIX w.
4. chałupa nr 13, szach./mur., 1. poł. XIX w.
5. chałupa nr 16, mur., l. 20-te XX w.

6. chałupa ob. sklep nr 18, mur., l. 10-20 -te XX w.
7. chałupa nr 20, mur., pocz. XX w.
8. chałupa nr 23, mur., k. XIX w.
9. chałupa (d. młyn) nr 26, szach./mur., 3. ćwierć XIX w.
10. chałupa nr 36, mur., ok. 1910r.
11. chałupa nr 37, mur., ok. 1910r.
12. zlewnia mleka nr 8, mur., ok. 1910r.
13. chałupa nr 31, mur., pocz. XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 31 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Nie postuluje się wykonania dodatkowych opracowań konserwatorskich.

TRZYNIK

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „A” winna obejmować kościół p. w. św. Kazimierza wraz z otaczającym go cmentarzem, w granicach istniejącego ogrodzenia. Zaleca się uporządkowanie zieleni (konieczne odkrzewienie, usunięcie samosiewów, prześwietlenia) i przeprowadzenie remontu kościoła.

Strefa „B” winna obejmować teren zachodniego dziedzińca gospodarczego dawnego folwarku wraz z parkiem dworskim. Zaleca się rekompozycję architektoniczną elewacji części budynków, w oparciu o program prac konserwatorskich; konieczne są również działania sanacyjne w obrębie parku (ucztylnienie rozplanowania, odkrzewienie).

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Pod nr 372 z dn. 09.04.1964 r. do rejestru zabytków woj. koszalińskiego wpisany jest kościół filialny p. w. św. Kazimierza, a pod nr 923 z dn. 11.12.1976 r. park dworski.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół fil. p. w. św. Kazimierza, mur., poł. XIX w.
2. dwór, mur., 4. ćwierć XIX w.
3. budynek rządcy nr 2, mur./szach., k. XIX w.
4. magazyn folwarczny, szach., k. XIX w.
5. obora folwarczna, mur., 1902r.
6. obora folwarczna, mur., 1902r.
7. wozownia folwarczna, szach./mur., ok. 1910r.

8. gorzelnia folwarczna, mur., 1881r.
9. obora folwarczna, mur., k. XIX w.
10. stodoła folwarczna, mur., k. XIX w.
11. szkoła nr 19, mur., ok. 1910r.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczonych jest 19 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie kart ewidencyjnych zabytków architektury i budownictwa dla założenia folwarcznego i poszczególnych jego budynków, a także dla miejscowego kościoła. Wskazane jest również opracowanie programu rewaloryzacji zespołu folwarcznego z określeniem zakresu, charakteru i etapów prac konserwatorskich.

UNIERADZ

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „A” winna obejmować kościół filialny p. w. św. Michała Archanioła wraz z otaczającym go terenem dawnego cmentarza i istniejącym w jego obrębie drzewostanem.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Pod nr 208 z dn. 22.09.1959 r. do rejestru zabytków woj. koszalińskiego wpisany jest kościół filialny p. w. św. Michała Archanioła wraz z otoczeniem i wystrojem wnętrza.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. kościół filialny p. w. św. Michała Archanioła, mur., XIII w.
2. chałupa nr 8, mur., k. XIX w.
3. szkoła nr 9, mur., ok. 1910r.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie znajduje się 19 obiektów.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie karty ewidencyjnej zabytku architektury i budownictwa dla kościoła filialnego p. w. św. Michała Archanioła.

WSZEMIERZYCE (MARIANÓWEK)

Strefy ochrony konserwatorskiej

Proponuje się objęcie parku podworskiego **strefą „K”** ochrony krajobrazu; teren ten – mimo braku okazów starodrzewu i szczególnie oryginalnych cech kompozycji czy składu

gatunkowego – stanowi naturalne otoczenie dla zabytkowego dworu, waloryzujące architekturę obiektu i całość założenia.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Proponuje się wpisanie miejscowego dworu do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego.

Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

1. dwór, mur., k. XIX w.
2. czworak, mur., XIX/XX w.

Ogółem w spisie adresowym Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Koszalinie umieszczone są 2 obiekty.

Postulowane opracowania, dokumentacje

Zaleca się wykonanie karty ewidencyjnej zabytku architektury i budownictwa dla miejscowego dworu.

4. Ochrona reliktyw archeologicznych.

Wnioski wynikające z badań weryfikacyjnych prowadzonych w ramach „Archeologicznego Zdjęcia Polski” na obszarze gminy Siemyśl pozwalają na ustalenie zasad ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych oznaczonych na załącznikach graficznych w skali 1:10000 i na planszy "Kierunki zagospodarowania przestrzennego" w skali 1:25000 (Zał. Graf. Nr 2)

Prawną ochroną konserwatorską są objęte zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa koszalińskiego w 1969r., dla których ustala się strefę bezwzględnej ochrony konserwatorskiej **W1**.

- **stanowisko 121** - Grodzisko wyżynne w Kędrzynie pow. Kołobrzeg (stan. 1), typu cypłowego z wklęsłym majdanem, wałem poprzecznym i fosą. Występuje tu warstwa kulturowa z materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny. Obiekt położony jest w odległości 0,8 km na pld.-zach. od skraju wsi, na cyplu wysoczyzny wciśniętej w dolinę rzeki Dębosznicy. Obiekt częściowo zniszczony, porośnięty lasem. (**nr rej. 747 z dn. 25.07.1969r.**)
- **stanowisko 123** – osada otwarta w Kędrzynie pow. Kołobrzeg (stan. 3), położoną na zachód od grodziska (stan. 1) przy prawym brzegu rzeki Dębosznicy, na nieznacznym wzniesieniu. Występuje tu warstwa kulturowa z materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny. (**nr rej. 748 z dn. 25.07.1969r.**)

- **stanowisko 48** – osiedle słowiańskie (grodzisko?) w Mączniku pow. Kołobrzeg (stan. 1), trójkątne ze słabo czytelnym wałem, warstwą kulturową i materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny. Położone przy prawym brzegu rzeki Błotnicy w widłach dróg prowadzących z Nieżyna do Charzyna i Ołużnej. (nr rej. 752 z dn. 25.07.1969r.)
- **stanowisko 80** – grodzisko wyżynne typu cyplowego w Trzynieku pow. Kołobrzeg stan. 1, dwuczłonowe z wałem poprzecznym i podwójną linią fos. Występuje tu warstwa kulturowa z materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny i młodszą epokę brązu. Obiekt położony jest na cyplu wysoczyzny morenowej przylegającej od wschodu do jez. Kamienica, w odległości 2 km na wschód od skraju wsi Trzyniek. (nr rej. 760 z dn. 25.07.1969r.)

W strefie W1 ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych zabrania się prowadzenia jakichkolwiek prac ziemnych bez zgody władz konserwatorskich.

Dla stanowisk archeologicznych określonych w „Archeologicznym Zdjęciu Polski” jako szczególnie interesujące, a postulowanych do dalszych badań i zabezpieczenia postuluje się ustalenie strefy ochronnej W2, w której zabrania się głębokiej orki i eksploatacji złóż kopalin bez zgody władz konserwatorskich.

Strefa ta obejmuje następujące stanowiska archeologiczne, zaznaczone na mapie w skali 1:25000.

- w rejonie Charzyna	- stanowisko 119- osada wielokulturowa
- w rejonie Niemierza	- stanowisko 128- osada wczesnośredniowieczna
- w rejonie Byszewa	- stanowisko 52 - kurhan
- w rejonie Morowa i Świecia Koł.	- stanowisko 131- osada wczesnośredniowieczna
	- stanowisko 36 - osada wczesnośredniowieczna
	- stanowisko 38 - osada wczesnośredniowieczna
	- stanowisko 44 - osada kultury łużyckiej
	- stanowisko 48 - osada kultury łużyckiej
	- stanowisko 141- osada wczesnośredniowieczna
	- stanowisko 100- osada z czasów rzymskich
	- stanowisko 136- osada z czasów rzymskich
	- stanowisko 140- kurhan
	- stanowisko 18 - osada wczesnośredniowieczna
	- stanowisko 33 - cmentarzysko kultury pomorskiej
- w rejonie Siemyśla i Białokur	- stanowisko 28 - osada kultury łużyckiej

- stanowisko 30 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 32 - osada kultury łużyckiej
- stanowisko 61 - osada wczesnośredniowieczna
- w rejonie Nieżyna i Unieradza - stanowisko 85 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 65 - osada wczesnośredniowieczna
- stanowisko 20 - osada z okresu rzymskiego
- stanowisko 49 - cmentarzysko kultury pomorskiej

Szczegółowe granice strefy względnej ochrony stanowisk archeologicznych W2 dla poszczególnych stanowisk należy określić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w uzgodnieniu z Wojewódzką Służbą Ochrony Zabytków.

ROZDZIAŁ IV

KIERUNKI ROZWOJU ROLNICTWA I FUNKCJI POCHODNYCH

Rolniczy charakter gminy Siemyśl wymaga zwrócenia szczególnej uwagi na prawidłowe dysponowanie wartościową rolniczą przestrzenią produkcyjną. Rolnictwo, które wciąż stanowi główną gałąź gospodarki na obszarze gminy, nie wykorzystuje w pełni swego potencjału. Zakładając korzystne w przyszłości przemiany polityki rolnej państwa oraz stopniowe przełamywanie barier, którymi są:

- nadmierne zatrudnienie w rolnictwie;
- niska jakość produktów;
- niedostateczny poziom wykształcenia rolniczego;
- brak ścisłych powiązań między producentami a przedsiębiorstwami przetwórczymi i handlem hurtowym,

można oczekiwać rozwoju rolnictwa wraz z funkcjami pochodnymi, t.j. przetwórstwem i obsługą rolnictwa.

1. Wspomaganie funkcjonowania i rozwoju rolnictwa i funkcji pochodnych

Udział polityki przestrzennej gminy we wspomaganianiu rolnictwa polega na:

- waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej i ochronie najbardziej wartościowych kompleksów glebowych przed degradacją i zbędną zabudową, poprzez zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- stworzeniu systemu zachęt i nakazów zmierzających do koncentracji zabudowy, w tym zabudowy zagrodowej;
- promowaniu i inicjowaniu powstawania obiektów i urządzeń związanych z przetwórstwem i obsługą rolnictwa w miejscach najbardziej odpowiednich;
- stworzeniu systemu zachęt do prowadzenia w dużej skali upraw ekologicznych (produkcja zdrowej żywności) na obszarach wrażliwych na degradację elementów środowiska przyrodniczego;
- rozwijaniu systemów infrastruktury społecznej i infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków życia ludności związanej z rolnictwem.

W wyniku analizy jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i innych elementów środowiska przyrodniczego zostały określone i przedstawione na planszy „kierunki zagospodarowania przestrzennego” w skali 1:25000 :

- a) obszary wskazane do intensyfikacji produkcji rolnej podlegające ochronie przed degradacją (w tym przed zabudową);
- b) strefy obszarowe preferowane do prowadzenia upraw ekologicznych (produkcji zdrowej żywności);
- c) obszary rekomendowane do zaniechania produkcji rolnej z propozycją zalesienia;
- d) obszary niefunkcjonujących urządzeń i zabudowań związanych z produkcją rolną, rekomendowane do przekształceń i rehabilitacji;
- e) strefy obszarowe optymalnych lokalizacji obiektów przetwórstwa, produkcji, składów i obsługi rolnictwa;
- f) strefy obszarowe sprzyjające zakładaniu i prowadzeniu hodowli ryb;

2. Metoda określenia i zasady zagospodarowania obszarów i stref

2.1. Obszary wskazane do intensyfikacji produkcji rolnej podlegające ochronie przed degradacją (w tym przed zabudową) zostały określone na podstawie rozeznania:

- wartości kompleksów glebowych
- struktury władania
- konfiguracji pionowej terenu

Ochrona tych obszarów powinna polegać na:

- zakazie zabudowy z wyjątkiem obiektów związanych bezpośrednio z produkcją rolną (zapis w planie miejscowym)
- zakazie innego niż rolnicze zagospodarowania i użytkowania
- odbudowie, regeneracji i konserwacji urządzeń melioracyjnych

2.2. Obszary rekomendowane do zaniechania produkcji rolnej z propozycją zalesienia zostały określone na podstawie rozeznania jakości użytków rolnych i stanu ich zagospodarowania (głównie grunty gdzie zaniechano upraw i innych działań kultywacyjnych) i usytuowane bezpośrednio względem istniejących lasów i zalesień. Zakres rekomendowanych zalesień wynika z faktu małej lesistości gminy oraz zakładanej koniunktury na rozwój funkcji rekreacyjnej.

2.3. Obszary rekomendowane do przekształceń i rehabilitacji stanowią pozostałości po upadłych państwowych gospodarstwach rolnych i znajdują się w Kędrzynie i Trzynieku. Rehabilitacja w mniejszym stopniu odnosi się również do baz produkcyjno - magazynowych w Byszewie, Siemyślu i Trzynieku. Zalecenia dotyczące zakresu i formy przekształceń zawiera rozdz. V pkt. 2.

2.4. Strefy zalecanych upraw ekologicznych zostały określone na podstawie rozeznania rejonów użytków rolnych wrażliwych na zanieczyszczenia (obszary alimentacji wód oraz oceny ich położenia względem źródeł zanieczyszczenia powietrza i gleby. Wskazanie tych stref w studium należy rozumieć jako pomoc władzom gminy w prowadzeniu polityki zachęt i promocji przy uruchamianiu produkcji zdrowej żywności w rejonach wrażliwych na stosowanie chemicznych środków uprawy roli.

2.5. Strefy optymalnych warunków rozwoju hodowli ryb określone w studium mają wskazywać rejony gdzie można i należy zachęcać inwestorów do zakładania stawów rybnych zarówno o charakterze produkcyjnym jak i sportowo rekreacyjnym.

2.6. Strefa optymalnych lokalizacji obiektów przetwórstwa, produkcji, składów i obsługi rolnictwa została wskazana na terenach płaskich, poza obszarami chronionymi, poza strefą chronionego krajobrazu i poza najwartościowszymi arealami użytków rolnych. Ponadto rejon rozwoju przetwórstwa, produkcji i składów spełnia następujące kryteria:

- bliskość większych skupisk ludności
- bliskość sprawnej trasy komunikacyjnej
- bliskość rezerw energii elektrycznej i gazu
- łatwość rozwiązania problemów zaopatrzenia w wodę i utylizacji ścieków

Przy określaniu położenia i zasięgu strefy istotny wpływ miała struktura własności (część strefy na gruntach prywatnych, część na gruntach Skarbu Państwa).

Przy sporządzaniu planu miejscowego należy preferować sytuowanie funkcji produkcyjno - składowych w tej właśnie strefie. Wielkość terenów wyznaczonych w planie powinna wynikać ze zidentyfikowanych zamierzeń inwestycyjnych oraz sygnalizowanych trendów do inwestowania na obszarze gminy.

Wyznaczanie terenów w planach należy poprzedzić koncepcją zagospodarowania strefy, przy opracowaniu której należy przyjąć:

- standard gęstości zabudowy wyrażony stosunkiem powierzchni zabudowy do powierzchni otwartej na poszczególnych działkach, którego wartość nie może być większa niż 0,2
- zasadę sukcesywnego udostępniania terenów zgodnie z logiką prowadzenia infrastruktury technicznej
- ograniczenie wysokości zabudowy do 6,0m
- możliwość wyznaczenia strefy usług komercyjnych (gastronomia, handel) usytuowanej przy drodze nr 113, stanowiące dogodne miejsce zakupów i konsumpcji zarówno dla zatrudnionych jak i pozostałych mieszkańców gminy oraz przejezdnych.

ROZDZIAŁ V

KIERUNKI ROZWOJU OBSZARÓW OSADNICZYCH

Jednym z uwarunkowań rozwoju rolnictwa (dominującej funkcji gospodarczej gminy) jest zmniejszenie zatrudnienia. Konsekwencją tego będzie zahamowanie lub regres funkcji osadniczej w „rolniczych” rejonach gminy obejmującej sołectwa: Niemierze, Kędrzyno, Byszewo, Morowo, Świecie Kołobrzeskie, Unieradz i Trzynik.

Strefy optymalnego rozwoju osadnictwa

Rozwój osadnictwa ma zwykle miejsce na terenach, które:

- są położone w pobliżu większych ośrodków zatrudnienia i usług
- posiadają dobre skomunikowanie z terenami otaczającymi
- posiadają walory klimatyczne, przyrodnicze i krajobrazowe
- posiadają odpowiednie grunty pod zabudowę
- posiadają lub oferują możliwość realizacji istotnych elementów infrastruktury technicznej

W gminie Siemyśl takie uwarunkowania spełniają w dużym stopniu miejscowości położone wzdłuż drogi numer 113 (Kołobrzeg – droga krajowa nr 6)

Ze względu na bliskość Kołobrzegu, najatrakcyjniejszą miejscowością do osiedlania się jest Charzyno. Siemyśl jako ośrodek gminny, generujący własne miejsca pracy i posiadający pełny zakres usług jest również atrakcyjny.

Obserwowany ruch budowlany na obszarze gminy potwierdza w praktyce powyższe wnioski. Należy przyjąć zasadę koncentracji środków budżetowych na przygotowaniu terenów budowlanych w Charzynie i Siemyślu oraz w mniejszym stopniu w Nieżynie i Białokurach. Równocześnie należy uwzględnić priorytetowo w planach rzeczowych i budżetowych gminy środki na inwestycje związane z infrastrukturą techniczną na obszarze wyżej wymienionych miejscowości określonych w studium jako „strefa optymalnego rozwoju funkcji osadniczych”. Dla tych miejscowości przy definiowaniu kierunków zagospodarowania i rekomendowanych wielkości terenów rozwojowych przyjęto wzrost liczby ludności o 30%.

Tereny wymagające przekształceń i rewaloryzacji

We wsiach i osiedlach gminy Siemyśl występują typowe formy zagospodarowania i zabudowy, charakteryzujące się przemieszaniem funkcji, znacznym nieporządkiem przestrzennym i dużą różnorodnością zabudowy.

Gospodarka rynkowa z jednej strony daje impuls do porządkowani poszczególnych prywatnych parcel i poprawy wyglądu budynków, z drugiej strony sprzyja niekontrolowanym lokalizacjom kiosków, pawilonów i innych obiektów zaspakajających doraźną potrzebę prowadzenia działalności gospodarczej. W związku z tym tereny istniejącej, osiedlowej zabudowy zwartej wymagają jedynie **estetyzacji i uporządkowania** oraz ustalenia zasad dopuszczalności przekształceń funkcjonalno – przestrzennych na etapie sporządzania planów miejscowych.

Przekształceń i rehabilitacji wymagają natomiast obszary zabudowane, będące dziedzictwem gospodarki uspołecznionej, stanowiące zbiorowisko niewykorzystanych, niszczących obiektów głównie po rolniczej działalności hodowlanej. Przekształcenia mogą iść w kierunku adaptacji do każdej nowej funkcji, która nie będzie uciążliwa dla terenów sąsiednich pod warunkiem przestrzegania zasad wynikających ze skali i charakteru otaczającej zabudowy i zagospodarowania.

Rewaloryzacji wymagają generalnie założenia parkowe, pałacowe i dworskie, które w poprzednim okresie uległy dewastacji, tracąc swój charakter wynikający z pierwotnego przeznaczenia. Rewaloryzację należy pojmować jako przywrócenie charakterystycznych walorów zabudowy i zagospodarowania z dopuszczeniem nowych funkcji jak np.: funkcja hotelowa, konferencyjna, administracyjna lub rezydencyjna. Zakres i charakter rewaloryzacji muszą odpowiadać wymogom konserwatora zabytków w sposób określony w rozdziale III.

Kierunki rozwoju mieszkalnictwa

Zasadą wiodącą przy wyznaczaniu nowych terenów mieszkaniowych jest ich koncentracja w ramach zabudowy zwartej osiedli. W większości wsi sołeckich, gdzie nie przewiduje się dużego zapotrzebowania na tereny budownictwa mieszkaniowego należy wyznaczać tereny „plombowe” w istniejących historycznych układach przestrzennych. Natomiast dla miejscowości rozwojowych, tereny budownictwa mieszkaniowego powinny być wyznaczone jako kontynuacja założeń historycznych lub też w formie nowej tkanki budowlanej zharmonizowanej z otoczeniem i rzeźbą terenu. W takich przypadkach należy nawiązywać do tendencji naturalnego rozwoju układu przestrzennego i uwzględniać zasady kompozycji krajobrazowej. W studium określa się postulowane, optymalne strefy zabudowy, w których mieszczą się podstawowe funkcje osadnicze: mieszkalna, usługowa i drobnej działalności gospodarczej. Szczegółowe zasady dopuszczalnego udziału innych funkcji w dominującej funkcji mieszkalnej, ustalenie przebiegu linii rozgraniczających i linii zabudowy, a także wymogi dotyczące wysokości i charakteru zabudowy zostaną ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w trybie określonym przepisami, z udziałem społeczności lokalnych. Rekomenduje się przyjęcie zabudowy ekstensywnej nie przekraczającej wysokości dwóch kondygnacji + poddasze użytkowe.

Obszary rozwojowe rozumiane jako potencjalna strefa realizacji budownictwa mieszkaniowego w wieloletniej perspektywie czasowej, przedstawiono na planszach w skali 1:10000. Ich orientacyjna wielkość została określona przy uwzględnieniu założonego wzrostu zapotrzebowania na tereny budowlane w strefie rozwoju osadnictwa oraz przyjętego standardu wykorzystania przestrzeni.

Przy sporządzaniu planów miejscowych obowiązuje zasada wyznaczania tylko takiej powierzchni terenów budownictwa mieszkalnego, jaka wyniknie z analizy rzeczywistych potrzeb w zestawieniu z realną możliwością przygotowania (udostępnienia) terenów przez gminę. Przy realizacji polityki przestrzennej obowiązuje zasada sukcesywnego udostępniania terenów budowlanych zgodnie z logiką rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury.

Zasady kształtowania funkcji gospodarczych i usługowych.

Gmina, która jako jeden z celów wiodących przyjmuje „tworzenie dogodnych warunków i zachęt do prowadzenia działalności gospodarczej” powinna przedstawić szeroką ofertę dla lokalizacji wszelkich zakładów i instytucji dających zatrudnienie i przynoszących dochód. Dotychczas zaistniałe przykłady świadczą o dużej, często zaskakującej różnorodności

dziedzin produkcji sytuowanych na terenie gminy (wytwórnia sprzętu rybackiego, zakłady urzędzeń przemysłu spożywczego). Mimo preferencji dla przetwórstwa, należy również dopuszczać lokalizowanie zakładów produkcyjnych innych branż w strefach, które są określone jako „optymalne dla lokalizacji przetwórstwa, produkcji i składów”. Ponadto wydaje się zasadne dopuszczanie nieuciążliwych i nieszkodliwych funkcji gospodarczych na innych obszarach (z wyjątkiem obszarów chronionych, obszarów wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i obszarów osadniczych), pod warunkiem uzasadnienia potrzeby takiej lokalizacji i rozwiązania problemów infrastruktury. Zasady sytuowania drobnych, nieuciążliwych funkcji gospodarczych (rzemiosło) i usługowych na obszarach zabudowy zwartej należy ustalić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w sposób eliminujący ich kolizję z funkcją mieszkalną.

Infrastruktura społeczna.

Rozmieszczenie placówek oświatowych, administracji, bezpieczeństwa, i służby zdrowia, przewiduje się w dwóch największych ośrodkach osadniczych gminy tj. Siemyślu i Charzynie zgodnie z obecną tendencją. Ich program i wielkość powinny odpowiadać wzrastającemu zapotrzebowaniu oraz możliwościom budżetowym gminy. Za pilne zadanie należy uznać budowę sali gimnastycznej oraz powstanie ośrodka usług medycznych w Charzynie. Placówki kultury, sportu i rekreacji dla mieszkańców powinny być rozmieszczane we wszystkich jednostkach osadniczych, w których pojawi się społeczne zapotrzebowanie. Lokalizacje tych placówek i ich wielkość ustalą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na większą odległość od głównych ośrodków (Siemyśl, Charzyno) oraz większe skupisko ludności, należy rozważyć zasadność lokalizacji placówek związanych z bezpieczeństwem (policja, straż pożarna) i służbą zdrowia w zespole osadniczym Byszewo-Kędrzyno. Uwzględniając powyższe zalecenia można uznać, że pod względem ilości i rozmieszczenia urzędzeń infrastruktury społecznej na terenie gminy poziom zaspokojenia potrzeb jest wystarczający, natomiast należy stopniowo podnosić jakość usług poprzez modernizację obiektów i rozwój wyposażenia.

Rozwój usług komercyjnych.

Stopień nasycenia funkcjami usługowymi zależy obecnie głównie od mechanizmów rynkowych, a wielkość obiektów określają potencjalni inwestorzy na podstawie własnych

analiz. Istnieje jednak stała tendencja do zwiększania podaży usług i poprawy ich standardu.

Na terenach osadniczych będzie przybywać obiektów usługowych, głównie handlowych, dla których należy przewidzieć terenowe i kubaturowe możliwości rozwoju. Dobrą i powszechnie obserwowaną tendencją jest adaptacja obiektów i terenów usytuowanych w centralnych częściach na funkcje: handlową, gastronomiczną, hotelową. W gminie Siemyśl istnieją rezerwy dla rozwoju usług na terenach baz byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych i innych instytucji (często w stanie upadłości). W studium, na planszach w skali 1:10 000 przedstawiono propozycje przekształceń tych terenów ze wskazaniem stref szczególnie predysponowanych do adaptacji na usługi, niezależnie od rekomendowanych nowych terenów usługowych.

Rozwój terenów zielonych

Na terenach wiejskich jednostek osadniczych znaczenie zieleni dla zdrowia i rekreacji mieszkańców jest mniejsze niż w miastach. Jednakże dla podniesienia standardu zamieszkania oraz uatrakcyjnienia pobytu gości i turystów należy rozwijać tereny zieleni, starając się łączyć istniejące oazy zieleni w ciągi. Najważniejszym zadaniem jest ochrona i konserwacja drzewostanów w obrębie parków i cmentarzy. Obok funkcjonujących cmentarzy komunalnych w Siemyślu i Charzynie proponuje się zagospodarowanie fragmentów terenu zielenią izolacyjną, które jednocześnie będą stanowić rezerwę terenową na rozbudowę cmentarzy, po wyczerpaniu ich obecnych możliwości.

Standardy.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy przestrzegać zasady optymalnego gospodarowania przestrzenią oraz zmierzać do zapewnienia właściwych standardów korzystania z terenów i urządzeń.

8.1. Standard wykorzystania przestrzeni.

W czasie sporządzania studium, przy określaniu wielkości rozwojowych obszarów osadniczych (optymalnego przyrostu terenów zainwestowanych) przeprowadzono analizę obecnego wykorzystania przestrzeni wyliczając w przybliżeniu **wskaźnik powierzchni terenów zainwestowanych na 1 mieszkańca** dla większych miejscowości w gminie. Okazało się, że wskaźnik ten waha się między wartościami 400 a 500 m²/1M i jest znacznie wyższy od przeciętnych krajowych dla małych miast i wsi o skupionej zabudowie. Wynika to ze specyfiki miejscowości, w których znaczne obszary w obrębie

zabudowy skupionej zajmowały rozległe bazy państwowych i spółdzielczych instytucji gospodarczych.

Uwzględniając powyższy fakt przyjęto wskaźnik $450 \text{ m}^2/1\text{M}$ przy określaniu zasięgu terenów rozwojowych dla miejscowości objętych "strefą optymalnego rozwoju osadnictwa", uwzględniając założony przyrost liczby mieszkańców w tych miejscowościach na poziomie 30%.

Standard wyposażenia w elementy infrastruktury

Dla obszarów zwartej zabudowy osadniczej przyjmuje się kierunkowo **standard pełnego wyposażenia w podstawowe elementy infrastruktury technicznej** to jest: wodociąg, kanalizację zbiorczą, energię elektryczną, gaz (także do celów grzewczych), telefonię przewodową.

8.3. Standardy zagospodarowania przestrzennego

Za podstawowy standard mający odniesienie do kształtowania obszarów osadniczych przyjęto **standard intensywności zabudowy określony wskaźnikiem IZ** rozumianym jako stosunek całkowitej powierzchni obiektów budowlanych do powierzchni terenu netto inwestycji.

Dla terenów o dominującej funkcji mieszkaniowej przyjmuje się wartość IZ od 0,2 do 0,35, przy czym wielkość działki budowlanej w zabudowie jednorodzinnej (z wyjątkiem zabudowy plombowej, zwartej i małych domów mieszkalnych) nie powinna być mniejsza niż 800 m^2 i nie większa niż 1500 m^2 . Ze względu na oszczędne wykorzystanie ciągów infrastruktury technicznej front działki nie powinien przekraczać 25m.

8.4. Standard wyposażenia w miejsca postojowe dla samochodów.

Celem zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni publicznej (ulic, placów, zieleńców) przed niekontrolowanym parkowaniem pojazdów, należy przyjąć w ustaleniach planów miejscowych **standardy wyposażenia w miejsca postojowe, rozumiane jako minimum ilości miejsc postojowych przypadających na jednostkę odniesienia w obrębie terenu netto inwestycji.**

Dla terenów mieszkalnych w zwartej zabudowie przyjmuje się wskaźnik 1 miejsce postojowe na 1 mieszkanie.

Dla usług komercyjnych przyjmuje się wskaźniki w zależności od rodzaju usług:

- dla terenów handlu - 2 miejsca postojowe na 100 m^2 powierzchni użytkowej w obiekcie handlowym
- dla terenów gastronomii - 2 miejsca postojowe na 10 miejsc konsumenckich
- dla hoteli i moteli - 1 miejsce postojowe na 1 pokój hotelowy

Dla usług publicznych z funkcją widowiskową, rozrywkową, sportową lub inną związaną ze zgromadzeniami przyjmuje się 1 m. post. na 10 osób (widzów).

Ponadto przyjmuje się standard wyposażenia w parkingi publiczne (sytuowane w sąsiedztwie ośrodków usługowych na poziomie 1,5 ÷ 2,0 miejsc postojowych na 100 mieszkańców danej miejscowości).

ROZDZIAŁ VI

KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI I WYPOCZYNKU

Gmina Siemyśl nie przedstawia wybitnych walorów krajobrazowych ani nie posiada form geograficzno – przyrodniczych (wybrzeże morskie, duże jeziora, góry) umożliwiających rozwój turystyki i wypoczynku na wielką skalę.

Na zasadzie kontrastu z pobliskimi zatłoczonymi obszarami nadmorskimi może jednak zaoferować interesujące, bardziej kameralne formy wypoczynku. Piękno otwartego, wiejskiego krajobrazu uzupełnionego różnorodnością drobnych form geomorfologicznych, bogactwem szaty roślinnej oraz ciekawą zabudową wiejską stanowić może zachętę dla poszukiwaczy rodzimego folkloru i sielskiego wypoczynku.

1. Agroturystyka

Podstawową formą organizacji wypoczynku z szansą na rozwój na obszarach gminy powinna być agroturystyka. Gospodarstwa zamierzające prowadzić działalność agroturystyczną muszą jednak poprawić standard warunków zamieszkania. Do zadań gminy będzie należała poprawa zaopatrzenia całego obszaru gminy w podstawowe media, zwłaszcza w wodę i energię elektryczną, a także modernizacja i właściwe utrzymanie dróg dojazdowych. Ponadto dla uatrakcyjnienia oferty agroturystycznej w gminie konieczne jest wytyczenie i utrzymanie w odpowiednim stanie pieszych i rowerowych szlaków turystycznych. Ważną rolę może również odegrać tworzenie i rozpowszechnianie wizerunku gminy, jako miejsca przyjaznego i gościnnego dla przybyszów.

W studium nie wskazuje się szczególnych terenów dla organizacji agroturystyki, gdyż ten rodzaj usług może mieć miejsce w gospodarstwach na obszarze całej gminy.

2. Rekomendowane formy wypoczynku pobytowego i rekreacji.

Istnieje szansa stworzenia zainteresowania budową domków letniskowych w niektórych miejscowościach gminy Siemyśl, a także rozpropagowania możliwości adaptacji opuszczonych domostw i gospodarstw przez zainteresowanych mieszkańców miast. Mapy w skali 1:10000 przedstawiają propozycję terenów budownictwa letniskowego w okolicy Trzynika.

W ramach tworzenia gminnych programów promocji należy zbierać informacje od właścicieli opuszczonych domostw i zagród i przedstawiać w formie oferty sprzedaży. W przypadku obiektów objętych ochroną konserwatorską w ofercie należy określać zasady rewaloryzacji i remontu obiektów uzgodnione z konserwatorem zabytków.

W okolicach Trzynika i Nieżyna znajdują się tereny posiadające atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe, a jednocześnie posiadające znaczną odporność środowiska naturalnego co je predestynuje do pełnienia funkcji rekreacyjnych. W studium zostały one określone jako strefy optymalnej lokalizacji urządzeń rekreacji i wypoczynku. W strefach tych mogłyby się znaleźć: pola namiotowe, campingi, stacje wędkarskie (Nieżyn) oraz obiekty rekreacyjne charakteryzujące się dużym zapotrzebowaniem terenu jak np. pola golfowe, „paint ball”, szkółki jazdy konnej, etc. (Trzynik)

Uwarunkowaniem zaktywizowania, doskonale nadających się na powyższe cele, terenów położonych na południe od Trzynika jest dostosowanie drogi Trzynik – Helenówek – trasa nr 6 do parametrów drogi powiatowej.

Na etapie sporządzania planu miejscowego w rejonie Trzynika należy rozważyć zasadność wyznaczenia terenów dla budownictwa letniskowego. Tereny położone wzdłuż odcinka drogi dojazdowej do leśniczówki mogłyby zostać przeznaczone na ten cel pod warunkiem zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną. Powierzchnia działek od 1000 do 2000m².

3. Szlaki turystyczne.

Wyznaczając szlaki turystyczne (piesze i rowerowe) należy kierować się następującymi kryteriami:

- trasa powinna prowadzić przez atrakcyjne krajobrazowo tereny i przebiegać w pobliżu pomników przyrody, obiektów zabytkowych i reliktyw archeologicznych;
- początek i koniec szlaku powinien znajdować się w miejscowości posiadającej bazę noclegową i gastronomiczną;

- długość szlaków powinna odpowiadać przeciętnym dziennym możliwościom turystów pieszych bądź rowerzystów.

W studium na mapie w skali 1:25 000 są przedstawione przykładowe szlaki turystyczne odpowiadające powyższym kryteriom. Urządzenie szlaków turystycznych powinno polegać na ich udroźnieniu i oznakowaniu oraz powinno podlegać stałym zabiegom porządkowym i konserwacyjnym.

ROZDZIAŁ VII

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

Istniejąca sieć dróg na obszarze gminy stanowi dostateczną podstawę sprawnej komunikacji kołowej. W studium określa się hierarchię ważności poszczególnych dróg powiatowych i gminnych pod kątem ich roli w przyjętych kierunkach rozwoju przestrzennego gminy. Hierarchia ważności pozwala określać ustalenie kolejności działań modernizacyjnych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu oraz stanowi podstawę formułowania zadań dotyczących dróg gminnych w wieloletnich i rocznych budżetach gminy.

Poza modernizacją istniejących dróg rekomenduje się wykonanie odcinka drogi łączącej Trzynik z drogą państwową nr 6 (przez Helenówek) w standardzie drogi powiatowej.

Inwestycję taką uzasadnia:

- szansa aktywizacji potencjalnych terenów rekreacyjnych w okolicy Trzynika,
- skrót i ułatwienie dojazdu do Trzynika i Siemyśla od strony Koszalina.
- fakt istnienia wytyczonej, prostej i krajobrazowo atrakcyjnej trasy (istniejąca droga o nawierzchni gruntowej, częściowo z płyt betonowych).

Drogi powiatowe (hierarchia ważności działań)

Tabela 1

droga nr 17113	Główna trasa komunikacyjna gminy w relacji Kołobrzeg – droga państwowa nr 6, modernizacja w pierwszej kolejności (poszerzenie jezdni do 5,5 – 6,0 m, urządzenie poboczy.
----------------	---

drogi nr: 17116 17109 17112	droga relacji Białokury – Świecie Koł. droga relacji Kędrzyno – Byszewo – Nieżyn – Unieradz droga relacji Niemierze – Charzyno – Ołużna, drogi łączące wsie z główną trasą komunikacyjną gminy umożliwiające sprawny dojazd do ośrodków usługowych, modernizacja w pierwszym etapie polegająca na poszerzeniu jezdni i naprawie nawierzchni.
drogi nr: 17110 17111 17114 17118 17115	droga relacji Byszewo – Niemierze - droga woj. nr 102 droga relacji Byszewo – Morowo – Świecie Koł. droga relacji Nieżyn – Ołużna droga relacji Trzynik – Drozdowo droga relacji Siemyśl – Morowo, modernizacja w drugim etapie polegająca na utwardzeniu odcinków gruntowych i poprawie nawierzchni
droga nr 17115	Odcinek drogi w relacji Siemyśl – Trzynik, Modernizacja w pierwszym etapie od Trzynika do Siemyśla, kontynuacja w drugim etapie drogi od Trzynika przez Helenówek do drogi państwowej nr 6 (południowy odcinek drogi na obszarze gminy Gościno) polegająca na korekcie istniejącej trasy i wykonaniu jezdni o nawierzchni asfaltowej.

W projektach modernizacji dróg należy przeanalizować rodzaj nawierzchni jezdni na obszarach zabudowanych. W niektórych miejscowościach zachowały się odcinki jezdni brukowych, które w sposób naturalny wymuszają zmniejszenie prędkości jazdy. Rekomenduje się pozostawienie po gruntownym remoncie tych nawierzchni, celem zwiększenia bezpieczeństwa przechodniów. Zachowany wzdłuż dróg starodrzew należy bezwzględnie chronić.

Główne drogi gminne (do utwardzenia)

Tabela 2

Numer drogi	Odcinek trasy
Droga nr 2001	Siemyśl - Wszemierzyce
Droga nr 2002 – 2004	Unieradz – Wszemierzyce – Marianówek – Trzynik
Droga nr 2005	Niemierze – Nieżyn

Droga nr 2006	Nieżyn – Kolonia Nieżyn
Droga nr 2007 – 2017	Niemierze – Paprocie – Kędrzyno
Droga nr 2009	Wędzice – Byszewo
Droga nr 2012	Droga pow. 111 - droga pow. 115 (Kolonia Siemyśl)
Droga nr 2015	Kolonia Białokury – droga pow. 116

Powyższe drogi zostały wyszczególnione jako priorytetowe do prac modernizacyjnych ze względu na istotną rolę w skracaniu czasu przejazdu między miejscowościami oraz istniejącą przy nich zabudowę mieszkalną i zagrodową.

ROZDZIAŁ VIII

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Zaopatrzenie w wodę

1.1. Zapotrzebowanie wody

Do obliczeń zapotrzebowania na wodę przyjęto wskaźnik scalony 300dm³/mieszkańca/dobę (jak dla rejonów nisko hodowlanych). Wskaźnik ten uwzględnia potrzeby gospodarstw domowych, zwierząt hodowlanych, usług i instytucji oraz własnych potrzeb wodociągów wiejskich. W bilansie nie uwzględniono ewentualnych zakładów średnio i wysokohodowlanych, dla potrzeb tych zakładów należałoby rozważyć własne ujęcia wody lub wykorzystać rezerwy w systemach lokalnych.

Tabela 3 Zapotrzebowanie wody

Miejscowość	Przewidywana ilość mieszkańców	Zapotrzeb. na wodę dla mieszk. Qsv – m ³ /d	Zapotrzeb. na wodę dla potrzeb roln. Qsv – m ³ /d	Łączne zapotrzeb. na wodę Qsv – m ³ /d
Charzyno	962	192	96	288
Nieżyn	316	62	32	94
Siemyśl	1066	213	107	320
Białokury	333	67	33	100
Trzynik	464	94	46	140

Niemierze	164	34	16	50
Kędrzyno	319	63	32	95
Byszewo	152	30	15	45
Świecie K.	175	36	17	53
Morowo	90	18	4	37
Unieradz	120	24	12	36
Pozostałe	46	9	5	14
Gmina	4207 M	841 m ³ /d	421 m ³ /d	1262 m ³ /d

W tabeli przyjęto 200 dm³/Md dla celów bytowych mieszkańców z usługami i 100dm³/Md dla celów gospodarczych (rolnictwo, przetwórstwo).

W zapotrzebowaniu uwzględniono założony wzrost liczby mieszkańców o 30% w pasie drogi Charzyno – Białokury oraz o 10% w pozostałych miejscowościach.

1.2. Optymalizacja systemu zaopatrzenia w wodę.

Obecnie około 76% ogólnej liczby mieszkańców korzysta ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę pobierając około 600 m³/d wody z istniejących ujęć wód podziemnych, których łączna wydajność wynosi około 1300 m³/d. Wydajność istniejących studni może zaspokoić docelowe potrzeby gminy jedynie w ograniczonym zakresie.

Pokrycie zapotrzebowania wody na cele bytowo – gospodarcze przewiduje się z zasobu wód podziemnych.

Przewiduje się system grupowy zaopatrzenia w wodę poprzez połączenie wszystkich istniejących ujęć oraz ujęć dodatkowych w jedną sieć gminną. Należy wybudować nowe ujęcia wody w Charzynie i Siamyślu oraz rozbudować sieć wodociągową wzdłuż drogi Charzyno – Białokury i dalej do Świecia Koł., Morowa i Byszewa. Ponadto należy połączyć sieć Niemierza z Charzynem i sieć Trzynika z Siamyślem. W grupowym systemie będą współpracować wszystkie ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Docelowo do sieci gminnej przewiduje się przyłączenie wszystkich gospodarstw w zabudowie rozproszonej. Niezależnie od sieci wodociągowej należy przewidzieć zaopatrzenie ludności w wodę z awaryjnych studni publicznych zgodnie z zarządzeniem nr 2 / 95 Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21.09.1995r. Istniejące studnie awaryjne i baseny przeciwpożarowe należy przystosować do sprawnego

uruchomienia eksploatacyjnego w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15.01.1999r.

W zasięgu promienia leja depresji poszczególnych ujęć i w zasięgu zlewni cząstkowych na odcinku ujęcia Bogucino i Rozcięcino zakazuje się:

- wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu
- pojenia bydła i trzody chlewnej
- rolniczego wykorzystywania ścieków
- grzebania zwierząt
- urządzania cmentarzy
- lokalizacji zbiorników i rurociągów olejów
- innych działań mogących zanieczyścić ujmowaną wodę.

2.Utylizacja ścieków sanitarnych

2.1. Prognoza wzrostu ilości ścieków.

Dla określenia średnich dobowych ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych przyjęto wskaźnik scalony 180 dm³/Md.

Tabela 4

Miejscowość	Przewidywana liczba mieszkańców	Ilość ścieków Qsr dob m ³ /d	Ilość ścieków na wspólną oczyszczalnię	Nr oczyszczalni i przepompowni
Charzyno	962	173	203 + 4	O1
Niemierze	164	30		Ps1
Nieżyn	316	57	79	O2
Unieradz	120	22		Ps2
Siemyśl	1066	192	252 + 4	O istn.
Białokury	333	60		Ps4
Świecie Koł.	175	31	47	O4
Morowo	90	16		Do O4

Trzynik	465	84	84	O istn.
Kędrzyno	319	57	84	O3
Byszewo	152	27		Ps3
Pozostałe	46	8		Do O1 i Siemyśla
Gmina	4207 M	757 m ³ /d	757 m ³ /d	

2.2. Podstawowy system odprowadzenia i utylizacji ścieków sanitarnych.

Przyjmuje się jako podstawowy zbiorczy – grupowy system odwodnienia i unieszkodliwienia ścieków dla gminy poprzez pogrupowanie wsi sąsiadujących ze sobą do wspólnej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków. Proponuje się mechaniczno – biologiczne oczyszczalnie ścieków z osadem czynnym, eliminujące związki azotu i fosforu.

W zabudowie rozproszonej unieszkodliwienie ścieków przewiduje się wg indywidualnych rozwiązań zgodnie z wymogami ochrony środowiska.

W elaboracie studium nie wskazuje się szczegółowych lokalizacji proponowanych nowych oczyszczalni i przepompowni ścieków dla poszczególnych wsi. Na mapie w skali 1:25 000 podano jedynie optymalne rejony tych lokalizacji. Dokładne lokalizacje będzie można wyznaczyć na etapie sporządzania planów miejscowych lub opracowania koncepcji projektowej gospodarki ściekowej dla danego terenu.

Proponuje się realizację systemów kanalizacji według następującej kolejności:

- a) Modernizacja i rozbudowa istniejących oczyszczalni ścieków w Siemyślu i Trzyniku oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej dla Siemyśla.
- b) Budowa sieci kanalizacyjnej z przepompownią ścieków w Białokurach i przewodu tłoczego do oczyszczalni w Siemyślu.
- c) Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Charzynie - odbiornik ścieków oczyszczonych rzeka Błotnica.
- d) Budowa sieci kanalizacyjnej z przepompownią ścieków w Niemierzu i przewodu tłoczego do oczyszczalni w Charzynie.
- e) Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Nieżynie – odbiornik ścieków oczyszczonych – rzeka Błotnica.

- f) Budowa sieci kanalizacyjnej z przepompownią ścieków w Unieradzu i przewodu tłocznego do kanalizacji grawitacyjnej w Nieżynie.
- g) Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Kędrzynie – odbiornik ścieków oczyszczonych – rzeka Dębosznica.
- h) Budowa sieci kanalizacyjnej z przepompownią ścieków w Byszewie i przewodu tłocznego do kanalizacji grawitacyjnej w Kędrzynie.
- i) Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Świeciu Kołobrzeskim – odbiornik ścieków oczyszczonych – rzeka Dębosznica.

2.3. Wariant grupowej oczyszczalni ścieków dla całej gminy.

Alternatywnie proponuje się scentralizowany system oczyszczania poprzez wybudowanie głównej, mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków z osadem czynnym o przepustowości 760 m³/d zlokalizowanej w Nieżynie i transport ścieków surowych w układzie grawitacyjno - pompowym z pozostałych wsi. Odbiorników ścieków oczyszczonych byłaby rzeka Błotnica.

Cały system unieszkodliwiania ścieków w wariantcie tym można podzielić na etapy:

Etap I – wybudowanie kanalizacji grawitacyjno – pompowej i I etap oczyszczalni głównej dla potrzeb Nieżyna, Unieradza, Charzyna i Niemierza

Etap II – wybudowanie kanalizacji grawitacyjno – pompowej i II etap oczyszczalni głównej dla potrzeb Byszewa, Kędrzyna i Świecia Koł.

Etap III – rozbudowa oczyszczalni ścieków dla potrzeb Siemyśla, Białokur i Trzynika wraz z podłączeniem przewodami kanalizacyjnymi.

Ostateczny wybór wariantu i szczegółowe rozwiązania powinny uwzględniać: opłacalność ekonomiczną, trudności techniczne i warunki gruntowo – wodne oraz terenowe.

Zabrania się wprowadzania nieoczyszczonych ścieków sanitarnych i zwierzęcych do gruntu w zasięgu stref ochronnych ujęć wód podziemnych, w strefie zlewni cząstkowych Parsęty na odcinku ujęcia Bogucino i Rozcięcino oraz w zasięgu strefy przypowierzchniowej alimentacji poziomemu użytkowemu wód podziemnych.

2.4. Utylizacja gnojowicy.

Nie przewiduje się tworzenia wylewisk dla gnojowicy. Należy rozważyć rolnicze wykorzystanie do rozdeszczowania na obszarach rolnych, pod warunkiem dokonania badań hydrogeologicznych wybranego obszaru i uzyskania odpowiedniej ilości wody do

rozcieńczenia. Rozdeszczowania nie należy stosować na terenach alimentacji wód podziemnych.

2.5. Gospodarka wodno - ściekowa w strefie optymalnej lokalizacji przetwórstwa produkcji i składów.

Zapotrzebowanie na wodę do celów produkcyjnych oraz jakość ścieków poprodukcyjnych związanych z przemysłem rolno - spożywczym mogą być bardzo zróżnicowane. Dlatego też dla powstających zakładów proponuje się zaopatrzenie w wodę z własnych ujęć, a utylizację ścieków według indywidualnych rozwiązań zgodnych z wymogami ochrony wód i gleby. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych będzie rzeka Błotnica. Woda do celów bytowych i sanitarnych może być dostarczona z wodociągu komunalnego.

3. Utylizacja odpadów stałych

Gromadzenie odpadów stałych w pojemnikach stanowiące obowiązek dysponentów nieruchomości, powinno być konsekwentnie egzekwowane.

Należy stworzyć zachęty dla funkcjonowania instytucji zajmujących się odbiorem i wywozem odpadów.

Należy podjąć działania organizacyjne i administracyjne zmierzające do:

- a) selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez rozmieszczenie specjalnych pojemników na szkło, plastik, opakowania blaszane i makulaturę;
- b) oszczędnej gospodarki surowcami nieodnawialnymi poprzez uruchomienie punktów skupu metali, papieru i opakowań szklanych;
- c) podniesienia świadomości mieszkańców na temat potrzeby stosowania zasady 3R;
  - zmniejszenia nadmiaru ilości odpadów (ang. **Reduce**)
  - powtórnego wykorzystania opakowań (ang. **Reuse**)
  - selektywnego zbierania odpadów celem umożliwienia ich przetworzenia (ang. **Recycling**)

W studium określa się optymalną lokalizację dla zorganizowania nowoczesnego wysypiska odpadów stałych w okolicy Niemierza, przy drodze do Kędrzyna (Wyżawa).

Istniejące wysypiska w okolicy Charzyna i przy drodze Białokury – Świecie Koł. należy zlikwidować, a teren poddać rekultywacji.

4. Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 150 Gorzysław – Karlino.

Dla zaopatrzenia gminy w gaz należy zlokalizować w rejonie Charzyna stację redukcyjno – pomiarową I-go stopnia o przepustowości 1000m³ /h (ujęto 100% odbiorców) oraz wybudować gazociąg średniego ciśnienia.

Do obliczeń zapotrzebowania gazu na potrzeby komunalne i grzewcze przyjęto wskaźnik maksymalnego godzinowego zapotrzebowania gazu na jednego odbiorcę w m³/h (gaz wysokometanowy o wartości opałowej 8250 kcal/m³ lub 34,56 MJ/m³).

We wskaźniku ujęto przygotowanie posiłków i ciepłej wody, ogrzewanie etażowe mieszkań za pomocą gazowej kotłowni wbudowanej. Wielkość wskaźnika uzależnia się od ilości odbiorców gazu.

W obliczeniach zapotrzebowania na gaz uwzględniono wzrost liczby odbiorców 30% w pasie drogi Charzyno – Białokury i 10% w pozostałych miejscowościach. Dodano 15% na usługi. Do obliczeń przyjęto 100% odbiorców.

Max godzinowe zapotrzebowanie gazu dla całej gminy

$$Q_{maxh} = 1233 \times 0,8 = 986,5 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto 1000 m³/h

$$Q_{roczne} = 1233 \times 4500 = 5548500 \text{ m}^3/\text{h}$$

4500 – średnie roczne zużycie gazu na potrzeby komunalne i grzewcze mieszkań w bloku i w zabudowie jednorodzinnej.

Tabela 5 Zapotrzebowanie gazu dla poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Ilość odbiorców	Q maxh (m ³ /h)	Q roczne (m ³ /h)
Charzyno	263	220	1183500
Nieżyn	78	82	351000
Siemyśl	324	270	1458000
Białokury	94	93	445500
Niemierze	118	107	531000
Trzynik	134	125	625500
Byszewo	42	46	18900
Świecie Koł.	60	63	27000
Unieradz	43	47	193500
Morowo	27	32	121500

Z uwagi na ochronę środowiska do ogrzewania nowych i starych obiektów zaleca się stosowanie ekologicznych rozwiązań grzewczych tj. z użyciem gazu ziemnego, energii elektrycznej, oleju opałowego oraz ze źródeł niekonwencjonalnych (baterie słoneczne i inne).

Aby zastosować gaz ziemny należy wybudować stację redukcyjno – pomiarową I^o i rozbudować sieć gazociągową średniego ciśnienia w gminie.

Wcześniej należy wystąpić do Wielkopolskiego Okręgowego Zakładu Gazownictwa w Poznaniu i Zakładu Gazowniczego w Koszalinie o warunki przyłączenia do gazociągu wysokiego ciśnienia oraz sporządzić szczegółową koncepcję programową zaopatrzenia w gaz dla całej gminy.

Biorąc pod uwagę odległość od stacji redukcyjno – pomiarowej I- go stopnia i liczebności osad, proponuje się doprowadzenie gazu ziemnego w I etapie do Charzyna i Nieżyna, w II etapie do Siemyśla i Białokur, w III etapie do Niemierza i Unieradza i w IV etapie podłączenie pozostałych miejscowości.

Projektowane obiekty w pobliżu gazociągu wysokiego ciśnienia należy lokalizować w odległościach podstawowych od gazociągu zgodnie z DzU Nr 139/95.

5.Energetyka

5.1 Ocena możliwości zwiększenia poboru mocy na obszarze gminy.

Z analizy materiałów wyjściowych wynika, że bez zasadniczej rozbudowy sieci średniego napięcia, a jedynie przez wymianę jednostek transformatorowych możliwe jest zwiększenie mocy na potrzeby gminy o około 3,0 do 4,0 MVA (rozbudowa rozdzielni nn-0,4 kV w stacjach i wyprowadzenie linii nn-0,4 kV o długościach 600 – 800 m o odpowiednich przekrojach żył zapewniających spełnienie warunków ochrony od porażeń i spadków napięcia. W poszczególnych strefach energetycznych gminy możliwości zwiększenia mocy przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6   Możliwości zwiększenia mocy w istniejących stacjach transformatorowych w strefach Gminy Siemyśl

Lp	Strefy w gminie	Ilość stacji	Moc zainstalowanych transform.	Współczyn. obciążenia	Rezerwa mocy transform.	Max moc transform. w stacji	Moc możliwa do uzyskania po wymianie transform.
		sztuk	kVA		KVA	kVA	kVA
1	Białokury	4	290,0	0,772	66,0	520,0	296,0
2	Charzyno	11	895,0	0,8	179,0	2360,0	1644,0
3	Siemyśl	13	1502,0	0,8083	287,9	2260,0	1045,9

4	Świecie	3	210,0	0,8	42,0	600,0	432,0
5	Unieradz	7	385,0	0,8	77,0	1120,0	812,0
6	Morowo	2	115,0	0,8	23,0	200,0	133,0
7	Trzynik	2	235,0	0,8	47,0	500,0	312,0
8	Byszewo	4	338,0	0,8	67,6	700,0	497,2
9	Kędrzyno	5	718,0	0,8	143,0	1310,0	735,6
10	Nieżyn	6	392,0	0,8	78,4	1200,0	886,4
11	Niemierze	2	140,0	0,8	28,0	260,0	148,0
12	Ołóżna	1	30,0	0,8	6,0	250,0	190,0
13	Górawino	1	250,0	0,8	50,0	630,0	430,0
14	Marianówek	1	63,0	0,8	12,6	250,0	199,6
	GMINA	RAZEM	5564,0	0,8	1106,6	12160,0	7761,7

5.2 Możliwości zwiększenia poboru mocy na kierunku Charzyno – Białokury.

Zwiększenie poboru mocy w rejonie Charzyna (n.p dla celow rozwoju funkcji produkcyjnej) wymaga budowy linii średniego napięcia SN-15kV jako odgałęzienie od linii nr 533 lub linii magistralnej 534 i budowę stacji transformatorowych. Na pozostałych odcinkach drogi Charzyno – Białokury zwiększenie poboru mocy wymaga budowy krótkich odcinków linii SN – 15kV i stacji transformatorowych.

6.Telekomunikacja - plany rozwoju telefonii:

6.1 Obiekty kubaturowe

Przy zastosowaniu nowoczesnych technologii, dalsza telefonizacja gminy Siemyśl tak przez TP S.A., jak i przez El Net nie wymaga budowy lub dzierżawienia nowych pomieszczeń pod urządzenia telekomunikacyjne.

Wszystkie, nowe urządzenia mogą być instalowane w zewnętrznych szafach lub kontenerach.

6.2 Abonenci telefoniczni

Mimo braku informacji o planach telefonizacji gminy Siemyśl przez TP S.A. i przez El Net, można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że w najbliższych kilku latach działalność inwestycyjna obydwu operatorów stacjonarnej sieci telefonicznej **doprowadzi do zrównania popytu z podażą** tego rodzaju usług na terenie całej gminy Siemyśl.

Można się więc spodziewać podwojenia lub potrojenia liczby abonentów w gminie, z jednoczesnym przeorientowaniem w kierunku usług teleinformatycznych, szerokopasmowych.

Szacunek liczby abonentów telefonicznych /popyt/ w poszczególnych miejscowościach gminy Siemyśl przedstawiono w załączonej tabeli.

Tabela 7 Telefonizacja miejscowości gminy Siemyśl

Miejscowość (sołectwo)	Stan na 1999 rok			Kierunek do 2010 roku	
	Liczba mieszkańców	Liczba abonentów	Gęstość Ab./100M	Liczba abonentów	Gęstość Ab./100M
Siemyśl	820	170	20,7	287	35,0
Charzyno	740	114	15,4	222	30,0
Unieradz	109	6	5,5	33	30,0
Nieżyn	243	31	12,7	73	30,0
Byszewo	138	25	18,1	42	30,0
Kędrzyno	290	51	17,6	99	30,0
Niemierze	149	2	1,3	45	30,0
Białokury	256	35	13,7	77	30,0
Świecie Koł.	159	2	1,3	48	30,0
Trzynik	423	55	13,0	126	30,0
Morowo	82	11	13,4	24	30,0
Razem	3451	502	14,5	1076	31,2

Uwaga!

Przyjmując szacunkową liczbę mieszkańców dla roku 2010 nie uwzględniono ewentualnego jej przyrostu w poszczególnych miejscowościach. Podstawą do działań kierunkowych jest przyjęty wskaźnik gęstości (liczba abonentów na 100 mieszkańców).

6.3 Źródła finansowania telefonizacji

Dalsza telefonizacja gminy Siemyśl dokonywała się będzie na koszt operatorów sieci telefonicznych.

6.4 Centrale telefoniczne

Biorąc pod uwagę najnowsze tendencje i technologie, nie przewiduje się budowy nowych central telefonicznych na terenie gminy Siemyśl.

Dalsza, znaczna rozbudowa telefonii będzie się najprawdopodobniej opierać na budowie urządzeń tzw. dostępu abonenckiego /budowa światłowodowej i radiowej sieci dostępu abonenckiego/.

Taka sieć pozwoli na świadczenie abonentom nie tylko usług oferowanych przez centrale cyfrowe, lecz również usług szerokopasmowych /teleinformatycznych – np. szybki internet czy praca w domu, wideo na żądanie, telewizja kablowa cyfrowa/.

6.5 Główne linie telefoniczne

Wraz ze wzrostem liczby abonentów telefonicznych i zapotrzebowania na usługi szerokopasmowe w gminie Siemyśl, zaistnieje konieczność zagęszczenia sieci światłowodowej w gminie /konieczność budowy nowych światłowodów/.

6.7 Wnioski końcowe

- 1) Infrastruktura telekomunikacyjna nie jest, a tym bardziej nie będzie barierą w rozwoju gminy Siemyśl.
- 2) Dalszy rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej w gminie nie będzie wymagał angażowania środków gminnych.

7. Melioracje

Wg programu Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Koszalinie niezbędna jest: odbudowa i modernizacja stopnia wodnego na rzece Dębosznicy, renowacja urządzeń melioracyjnych na 80% powierzchni trwałych użytków zielonych przy rzece Błotnicy, renowacja i nowe urządzenia w miejscowości Trzynik oraz rozległy kompleks trwałych użytków zielonych i gruntów ornych całej zachodniej części gminy (rejon miejscowości Świecie Koł., Morowo, Kędrzyno, Byszewo).

ROZDZIAŁ IX

POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY SIEMYŚL

Realizacja przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w decyzjach administracyjnych, wydawanych na podstawie tych planów. Przy wydawaniu decyzji administracyjnych dotyczących obszarów nie objętych planami miejscowymi (lub do czasu ich uchwalenia) podbudowę merytoryczną tych decyzji powinny stanowić informacje, wytyczne i zalecenia zawarte w niniejszym studium.

Realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego następuje również poprzez programy rozwoju gospodarczego gminy, programy rozwoju infrastruktury społecznej i programy rozwoju infrastruktury technicznej, sporządzane sukcesywnie z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i możliwości budżetowych gminy. Istotnym elementem polityki przestrzennej, mającym wpływ na stopień i tempo realizacji kierunków powinny być działania promocyjne i marketingowe prowadzone przez Zarząd Gminy.

Plan miejscowy jest najbardziej skutecznym instrumentem wdrażania polityki przestrzennej lecz nie jedynym. Skuteczną formą aktu prawa lokalnego, istotną dla celów kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest "plan gospodarowania na gruntach rolnych" według art. 16 ustawy z 3.02.1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Dla potrzeb ochrony lokalnych wartości przyrodniczych Rada Gminy może posłużyć się zakazami i nakazami ustanawianymi dla terenów przyrodniczo-cennych z art. 34 ustawy z 16.10.1991r. o ochronie przyrody. Powyższe formy można stosować w przypadku braku planu miejscowego w sytuacji konieczności podejmowania szybkich decyzji.

1. Sporządzanie planów miejscowych.

Dla obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Siemyśl nie ma obecnie podstaw wynikających z przepisów szczególnych lub z istniejących uwarunkowań.

Podobnie nie ma jak dotąd ustaleń strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego (wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa) dotyczących gminy Siemyśl, które mogłyby stanowić podstawę do obowiązkowego wyznaczenia obszarów przewidzianych dla realizacji zadań i programów wojewódzkich.

Sprawne prowadzenie polityki przestrzennej w gminie warunkuje posiadanie przez władze samorządowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy. Biorąc jednak pod uwagę koszty opracowania planów miejscowych (w tym przygotowania materiałów kartograficznych dla rozległych obszarów całej gminy) oraz czas niezbędny dla przeprowadzenia procedury wynikającej z przepisów, **określa się kolejność sporządzania planów według priorytetów ważności problemów zagospodarowania przestrzennego na poszczególnych obszarach.**

W pierwszej kolejności sporządzeniem planów miejscowych należy objąć największe skupiska ludności, których zagospodarowanie wymaga uporządkowania i dla których należy wyznaczyć tereny budowlane oraz rozwiązać problemy infrastruktury:

- a) miejscowości Siemyśl i Białokury w zakresie obejmującym tereny istniejącego osadnictwa i przewidzianych w studium stref rozwoju poszczególnych funkcji;
- b) miejscowość Charzyno w zakresie strefy optymalnego rozwoju osadnictwa i terenów przewidywanego rozwoju infrastruktury technicznej (oczyszczalnia ścieków, nowe ujęcie wody i stacja redukcyjno - pomiarowa gazu);

W drugiej kolejności należy sporządzać plany dla obszarów stanowiących szansę rozwoju funkcji gospodarczych dających możliwości zatrudnienia i generowania dochodów gminy:

- a) miejscowość Trzynik z obszarami wskazanymi do przekształceń i ze strefą optymalnego rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej;
- b) strefa optymalnych lokalizacji przetwórstwa produkcji i składów położona przy drodze nr 17113 pomiędzy Charzynem i Nieżynem;
- c) miejscowość Nieżyn z obszarami preferowanymi dla rozwoju turystyki;
- d) obszar wskazany do urządzenia zorganizowanego wysypiska odpadów stałych położony w okolicy Niemierza (Wyżawa);

Pozostałe obszary gminy w tym miejscowości powinny mieć opracowywane plany miejscowe stosownie do potrzeb i środków będących w dyspozycji samorządu.

Zasięg terenowy obszarów wymienionych w pkt. 1 i pkt. 2 jest przedstawiony na załącznikach graficznych w skali 1:10 000 "Kierunki zagospodarowania obszarów osadniczych". Przy opracowaniu planów miejscowych należy rozwijać zawarte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego, uszczegółowiając je przez pryzmat obowiązującej procedury formalno - prawnej. W planach powinno nastąpić:

- uszczegółowienie granic obszarów chronionych przed degradacją i zabudową;
- ustalenie zasad i form przekształceń poszczególnych terenów wskazanych w studium;

- określenie zasad porządkowania istniejącego zagospodarowania i zabudowy skupionej z przyjęciem dopuszczalnych form koegzystencji różnorodnych funkcji (mieszkalnej, usługowej, gospodarczej);
- określenie zasad formowania zabudowy na rozwojowych terenach budowlanych w oparciu o przyjęte standardy;
- uszczegółowienie lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej z uwzględnieniem potrzeb lokalnych i ponadlokalnych;
- określenie terenów i zasad ich zagospodarowania w strefie optymalnych lokalizacji przetwórstwa, produkcji i składów ze zwróceniem uwagi na formy zabudowy nie kolidujące z krajobrazem;
- uszczegółowienie poprzez opracowania branżowe terenów związanych z rozwojem infrastruktury technicznej.

2. Działania wspomagające.

- 2.1. Przy konstruowaniu programów i określaniu hierarchii ważności dotyczących obiektów i urządzeń infrastruktury społecznej, komunikacji i infrastruktury technicznej należy uwzględniać przedstawione w studium zalecenia.
- 2.2. Należy opracować i ustalić formy zachęt dla prowadzenia upraw ekologicznych w strefach określonych w studium.
- 2.3. Należy przygotować ofertę i prowadzić działania marketingowe zmierzające do zainteresowania inwestorów działalnością produkcyjną (przetwórstwem) na obszarach wskazanych w studium.
- 2.4. Należy przygotować ofertę dla terenów wskazanych jako optymalne dla rozwoju turystyki i rekreacji i prowadzić prace przygotowawcze prowadzące do udostępnienia tych terenów.
- 2.5. Należy prowadzić działalność edukacyjną i informacyjną zmierzającą do rozpowszechnienia wiedzy na temat alternatywnych form zatrudnienia i zarobkowania ze zwróceniem uwagi na możliwość rozwoju agroturystyki.

ROZDZIAŁ X

OPIS DO CZĘŚCI GRAFICZNEJ

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nie jest przepisem gminnym i nie stanowi bezpośredniej podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Opracowaniu studium nie towarzyszy procedura składania wniosków, protestów i zarzutów do rozwiązań przestrzennych, która charakteryzuje sporządzanie planu miejscowego. W związku z tym stopień szczegółowości i obligatoryjności zapisu niniejszego studium wynika z charakteru dokumentu oraz różni się stosownie do przyjętej skali opracowań graficznych (1:25 000 bądź 1:10 000).

Problematyka zagospodarowania przestrzennego gminy jako całości została przedstawiona na mapach topograficznych 1:25 000, natomiast problematyka obszarów osadniczych na mapach w skali 1:10 000.

Część graficzną studium stanowią:

- plansza uwarunkowań w skali 1:25 000 - **załącznik nr 1**
- kierunki zagospodarowania przestrzennego w skali 1:25 000 - **załącznik nr 2**
- komplet rysunków "kierunki zagospodarowania obszarów osadniczych" dla poszczególnych miejscowości w skali 1:10 000 jako **aneks** załączony do części opisowej studium

Mapki poglądowe w skali 1:50 000 w tekście (część A) stanowią jedynie ilustrację omawianych problemów).

1. Objaśnienia do planszy uwarunkowań

Plansza zawiera graficzną wykładnię uwarunkowań wynikających z analizy stanu środowiska przyrodniczego, środowiska kulturowego, rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz istotnych elementów zagospodarowania i infrastruktury technicznej.

Wybór zagadnień oraz szczegółowość ich przedstawienia na planszy wynika ze skali mapy i przyjętej koncepcji syntetycznego lecz kompleksowego podejścia do problematyki studium.

Na planszy zostały przedstawione przede wszystkim te uwarunkowania, które mają istotny wpływ na przyjęcie kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz na kształtowanie polityki przestrzennej gminy poprzez zwrócenie uwagi na występujące zagrożenia dla środowiska, a także na walory gminy stanowiące szansę jej rozwoju.

Obszary występowania charakterystycznych cech środowiska rozgraniczono liniami przerywanymi (w kolorach wynikających z legendy) ze względu na przybliżony stopień dokładności wykorzystanych w studium opracowań. Symbole przyjęte dla obiektów chronionych (stanowisk archeologicznych, zabytków, pomników przyrody) oraz istniejących obiektów infrastruktury technicznej sygnalizują ścisły rejon ich usytuowania lecz nie ścisłą lokalizację (ze względu na skalę mapy).

2. Objaśnienia do planszy "kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Na planszy przedstawiono: obszary i obiekty o określonym sposobie zagospodarowania, strefy obszarowe z określonymi preferencjami zagospodarowania oraz kierunki rozwoju infrastruktury technicznej. Na planszy również są zasygnalizowane strefy ochrony konserwatorskiej, których uszczegółowienie zawierają mapy w skali 1:10 000.

Informacje i wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mają różny stopień obligatoryjności.

Za zapisy o wysokim stopniu obligatoryjności uważa się:

- oznaczenie obszarów wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej chronionych przed nierolniczym zagospodarowaniem, w tym przed zabudową;
- obszary udokumentowanych złóż surowców chronione przed zabudową;
- obszary i obiekty wskazane do ochrony przepisami prawa;
- obszary wyznaczone do przekształceń i rehabilitacji.

W ramach procedury sporządzenia planów miejscowych powinno nastąpić uszczegółowienie granic tych obszarów.

Większe znaczenie informacyjne, a niższy stopień obligatoryjności mają pokazane na planszy strefy obszarowe o szczególnych predyspozycjach. Przy sporządzaniu planów miejscowych należy przyjąć dokonany w studium, na podstawie kryteriów kompleksowej oceny, wybór rejonu (strefy) dla określonej funkcji, natomiast zasięg stref i zasady ich zagospodarowania, powinny być ustalone w planach miejscowych przy uwzględnieniu analizy aktualnego zapotrzebowania, aktualnych trendów rozwoju poszczególnych funkcji oraz przy uwzględnieniu zamiarów i wniosków właścicieli i dysponentów przedmiotowych terenów.

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej opisane szczegółowo w tekście są na planszy przedstawione w formie uogólnionych ideogramów.

Problem zaopatrzenia w wodę obrazuje usytuowanie istniejących i projektowanych ujęć, przewidywana trasa głównych przewodów wodociągowych spinająca istniejące przewody

w jednolity system dostarczający wodę do wszystkich gospodarstw domowych na obszarze gminy. Na planszy przedstawiono zasięg proponowanych systemów grupowej kanalizacji sanitarnej z orientacyjną lokalizacją oczyszczalni i przepompowni ścieków i trasą kolektorów tłocznych.

Ponieważ całość obszaru gminy jest zaopatrzona w energię elektryczną, na planszy przedstawiono jedynie oznaczenie linii magistralnych i rozdzielczych średniego napięcia jako ilustrację do bilansu mocy części opisowej.

Na planszy wskazuje się optymalną lokalizację stacji redukcyjno - pomiarowej gazu, natomiast nie pokazuje się przewidywanych tras gazociągu przy założeniu, że będą one przebiegać wzdłuż dróg.

3. Objaśnienia do plansz "kierunki zagospodarowania obszarów osadniczych"

Na planszach w skali 1:10 000 zostały przedstawione:

- a) obszary istniejącego zagospodarowania oraz rekomendowane obszary rozwoju podstawowych, zblokowanych funkcji osadniczych: mieszkalnej (wraz z drobnymi usługami i drobną działalnością), usługowej (bez różnicowania usług publicznych i komercyjnych), gospodarczej (działalność zorganizowana na oddzielnych działkach) a także kierunki rozwoju terenów zielonych o różnych formach zagospodarowania i "upublicznienia";
- b) obszary wskazane do rewaloryzacji - przywrócenia pierwotnego charakteru, lub wzbogacenia walorów przestrzennych;
- c) obszary wskazane do przekształceń funkcjonalno - przestrzennych;
- d) rejony sytuowania urządzeń infrastruktury technicznej, których szczegółowa lokalizacja i wielkość potrzebnego terenu zostanie określona w planach miejscowych po specjalistycznych, koncepcyjnych opracowaniach branżowych.

Ponadto na planszach zostały oznaczone granice stref ochrony konserwatorskiej na podstawie "studium krajobrazu kulturowego" oraz strefy ochrony konserwatorskiej (W1) dla zabytków archeologicznych. Strefy ochrony konserwatorskiej należy przyjąć jako obligatoryjne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podobnie jak wskazane w studium obszary do przekształceń i rewaloryzacji.

Rozgraniczenia obszarów rozwojowych przedstawione na planszach liniami przerywanymi (w kolorach podstawowych funkcji) powinny być uszczegółowiane przy zastosowaniu procedur właściwych dla planów miejscowych.

Materiały źródłowe i pomocnicze:

1. *Miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Siemyśl - Uchwała Gminnej Rady Narodowej w Siemyślu Nr IX/32/89 z dnia 29.06.1989r.*
2. *"Powiaty województwa zachodniopomorskiego - Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 1999r.*
3. *Informacja o rynku pracy w powiecie kołobrzeskim - Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu, październik 1999r.*
4. *Opracowanie fizjograficzne dla planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemyśl, wyk. Biuro Studiów i Projektów Rozwoju Przestrzennego Województwa, Szczecin ul. Pl. Dzierżyńskiego 1, rok wykonania 1986*
5. *Informator o stanie środowiska w województwie koszalińskim PIOŚ Koszalin 1997r.*
6. *Plan urządzenia lasu, Ndl Gościno 1995 – 2004r.*
7. *„Polski Region Bałtycki w Europejskiej strategii ekorozwoju” – Instytut Problemów Ekorozwoju „Ecobaltic” pod kierunkiem J. Kołodziejewskiego Gdańsk 1993r.*
8. *„Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej – ECONET- Polska” IUCN Warszawa 1998r.*
9. *Mapy: topograficzna 1:25 000, geomorfologiczna 1:500 000, glebowo – rolnicza, zasobów surowców 1:25 000, lokalizacji torfowisk 1:100 000.*
10. *Inwentaryzacja fizjograficzna terenowa*
11. *"Archeologiczne Zdjęcie Polski" - sprawozdania z badań weryfikacyjnych i powierzchniowych na terenie województwa koszalińskiego (arkusze nr: 16 - 14, 16 - 15, 17 - 14, 17 - 15, 18 - 14, 18 - 15, 18 - 16)*
12. *"Studium krajobrazu kulturowego" Gminy Siemyśl - Biuro Studiów i Dokumentacji konserwatorskiej, spółka cywilna C. Nowakowski, W. Witek - Szczecin 1999r.*
13. *Średniookresowa strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich - Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Warszawa, kwiecień 1998r.*
14. *Przetwórstwo rolno - spożywcze województwa koszalińskiego - Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boninie - 1997r.*
15. *"Jaką strategię powinno obrać nasze rolnictwo?" - Edmund Szot (artykuł w Rzeczpospolitej z dnia 1.07.1999r.)*
16. *"Wielofunkcyjna wieś przyszłości" - Eugeniusz Możejko (artykuł w Gazecie Prawnej z 27.04.1999r.)*
17. *Struktura własności gruntów w Gminie Siemyśl - Opracowanie Urzędu Gminnego w Siemyślu 1999r. - mapa w skali 1:25 000*
18. *Dane statystyczne Urzędu Gminy w Siemyślu opracowane do projektu strategii województwa zachodniopomorskiego - Siemyśl, kwiecień 1999r.*
19. *Poradnik metodyczny sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - Instytut GPiK Oddz. w Krakowie, 1996r.*
20. *Materiały z seminarium szkoleniowego "Gminy w nowej rzeczywistości planistycznej - Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddz. w Szczecinie, maj 1999r.*

CZEŚĆ GRAFICZNA

Komplet plansz w skali 1 : 10 000

"Kierunki zagospodarowania obszarów osadniczych" miejscowości:

- 1. SIEMYŚL - BIAŁOKURY**
- 2. CHARZYNO**
- 3. NIEŻYN - UNIERADZ**
- 4. TRZYNIK**
- 5. NIEMIERZE**
- 6. BYSZEWO**
- 7. KĘDRZYNO**
- 8. ŚWIECIE KOŁOBRZESKIE**
- 9. MARIANÓWEK - IZDEBNO**